

Test: 0201y_Azərbaycan dilinə nitq mədəniyyəti_az_yekun

Fenn: 0201y Azərbaycan dili və nitq mədəniyyəti

Sual sayı: 652

1) Sual: Monoloji nitq haqqında deyilənlərdən biri səhvdir:

- A) mühazirə
- B) məruzə
- C) spontan nitq
- D) çıxış
- E) debat

2) Sual: Səhv fikirdir:

- A) Xüsusi isimlər böyük hərflə yazılır
- B) İsimlər mübtəda vəzifəsində çıxış edirlər
- C) Coğrafi adlar xüsusi isimlərdir
- D) İsimlər mənsubiyyətə görə dəyişirlər
- E) Bütün ümumi isimlər xüsusiləşə bilirlər

3) Sual: Səhv fikri tapın:

- A) Feil çoxkateqoriyalı nitq hissəsidir.
- B) Vacib şəklinin inkarı ma2 şəkilçisi və "deyil" ədatı ilə düzəlidir.
- C) Məsdər təsriflənməyən feil formasıdır
- D) Feili sifətlər substantivləşə bilirlər.
- E) Feillərin hamısı təsriflənir.

4) Sual: Yazının ən mükəmməl, ən çevik forması hansıdır?

- A) Fonoqrafik
- B) İdeografik
- C) Sillabik
- D) Piktoqrafik
- E) Şekli

5) Sual: Yazının ən qədim forması:

- A) Hərfi
- B) Fikri
- C) Şekli
- D) İdeografik
- E) Əşyevi

6) Sual: Deyilişi yazılışından fərqlənən sözlər cərgəsini göstərin:

- A) kitab, qələm
- B) uşaqlar, maraqlı
- C) meşəlik, şəhər
- D) meşə, elan
- E) hamı, sadə

7) Sual:Sonor samitlərin ahəngi hansı sırada gözlənilmişdir?

- A) müəllim, Nurlan, mineral
- B) liberal, Lamiyə, naringi
- C) layihə, limonad, Laləzar
- D) domino, Nargilə, narıncı
- E) nevroloq, Nadir, müayinə

8) Sual:Fonetik normanın pozulduğu cümləni tapın:

- A) Bilənlər bilmiyənlərə desinlər
- B) Gələnlər bir azdan kor-peşman dağılışdılar.
- C) Yeyərsən qaz ətini, görərsən ləzzətini.
- D) İşi dayandıрмаğı əmr buyurublar.
- E) Könlüm quşu qanad çalmaz sənsiz bir an, Azərbaycan!

9) Sual:Biri orfoqrafik normanın pozulmasıdır:

- A) Roma rəqəmləri ilə yazılan sıra saylarından sonra “-c14” şəkilçisinin qoyulması
- B) söz ortasında yanaşı gələn iki müxtəlif kar samitdən ikincisinin cingiltili tələffüz olunması
- C) uzun saitli heca ilə vurğulu hecanın üst-üstə düşməsi
- D) sözə əvvəl leksik, sonra qrammatik şəkilçinin artırılması
- E) xüsusi isimlərin böyük hərflə yazılması

10) Sual: Nitq istisnaları (ədəbi dildəki qeyri- normativ hallar) hansı şəraitdə meydana çıxır? Düzgün fikirləri seçin: 1)öz dövrünü keçirmiş nitq vahidləri bu və ya digər üslubda ilişib qalanda, 2)cümlədə durğu işarələri düzgün qoyulmadıqda,3)yeni meydana çıxan nitq vahidləri bir müddət normativləşməyəndə,4)orfoepiya qaydalarına əməl edilmədikdə,5) qrammatik normalara etinasızlıq göstərildikdə

- A) 1,3
- B) 1,3,5
- C) 2,4
- D) 3,4,5
- E) 1,2,3

11) Sual: Onlar Xəmsəni dəfələrlə oxumuşlardı cümləsində hansı norma pozulmuşdur?

- A) orfoqrafik, qrammatik
- B) yalnız qrammatik
- C) yalnız leksik
- D) yalnız orfoqrafik
- E) yalnız orfoepik

12) Sual:Zərfdən düzələn sözü göstərin:

- A) tezdən
- B) yuxarı
- C) dəlicəsinə
- D) anbaan

E) dostyana

13) Sual:Bəndlərdən birində zərf yoxdur:

- A) Yamanca qoçaq idi.
- B) Türkcə danışmayın.
- C) Astaca gülümsündü.
- D) Yamanca qorxutdun məni.
- E) Ehmalca vurdum.

14) Sual:Miqdar zərfi olan cümləni göstərin:

- A) Az adam tapılar ki, bu işi bilsin.
- B) Az danışmaq lazımdır.
- C) Dünən şiddətli külək əsirdi
- D) Xeyli adam gəlmişdir.
- E) Mən bunu belə də düşünürdüm.

15) Sual:Zərf olmayan cümlə hansıdır?

- A) Fikrət onun dalınca baxa-baxa qaldı.
- B) Xəstə- xəstə dərəcə gəlmisən?
- C) Oğlan oğrun-oğrun atasına baxırdı.
- D) Qoca asta-asta gəlib kəndə çatdı.
- E) Əvvəl- axır buralardan köçüb gedəcəyəm.

16) Sual:Hansı düzəltmə söz zərfdən yaranıb?

- A) gerilmək
- B) yerləşmək
- C) zarafatyana
- D) cəpəki
- E) hamarlamaq

17) Sual:Verilmiş sözlərdən biri zərf deyil:

- A) şəhərdə
- B) ucadan
- C) birdən
- D) xəstə-xəstə
- E) daxilən

18) Sual:Hansı suallar zərfin deyil?

- A) hansı?, nəyə?, nə üçün?
- B) haraya?, hara?, haradan?
- C) necə? , nə cür? , nə tərzdə?
- D) nə vaxt?, nə zaman?, haçan?
- E) nə qədər?, nə dərəcədə?

19) Sual:Miqdar zərfi olan cümləni göstərin:

- A) Həyətdə xeyli işləmişdim.
- B) Biz xeyli ağac əkdik.
- C) Çoxlu meyvə aldım.
- D) Meydana yüzlərlə adam toplaşmışdı.
- E) Deyilənlər barədə çox fikirlər söyləndi.

20) Sual: Uşaqlar bu gün xeyli çalışdılar cümləsində zərfin hansı mənə növləri işlənmişdir?

- A) zaman, miqdar
- B) zaman, tərz-i-hərəkət
- C) tərz-i-hərəkət, yer
- D) yer, miqdar
- E) zaman, yer

21) Sual: Hansı sıra isim və zərf kimi işlənən sözlərdən ibarətdir?

- A) gecə, gündüz, sabah, axşam
- B) yaxşı, pis, aydın, işıqlı
- C) qabaq, sonra, əvvəl, bəri
- D) xeyli, çox, bir az, bir qədər
- E) doğru, tərəf, tək, səhər

22) Sual: Bu sözlərdən biri yer zərfi deyil:

- A) çinarlıqda
- B) üzünəşığı
- C) ortalıqda
- D) bəri
- E) aralıqda

23) Sual: Biri məntiqi pozur:

- A) dünənki
- B) oradakı
- C) aşağıdakı
- D) yuxarıdakı
- E) geridəki

24) Sual: Hansı cərgə defislə yazılan zaman zərflərindən ibarətdir?

- A) səhər-səhər, indi-indi, ara-sıra
- B) əyri- əyri, yan-yana, qeyri-ixtiyari
- C) dəstə-dəstə, ara-sıra, ora-bura
- D) az-çox, birə-beş, qabaq-qabağa
- E) üz-üzə, sağa-sola, dala-qabağa

25) Sual: Zərflərdən biri mənə növünə görə digərlərindən fərqlənir:

- A) yuxarı
- B) asta-asta
- C) cəld

- D) gözücu
- E) çəpəki

26) Sual:Saydan düzələn zərfləri göstərin:

- A) birdən, çoxdan
- B) hərdən, astadan
- C) qəfildən, daxilən
- D) ucadan, qəsdən
- E) şəxsən, dahiyənə

27) Sual:Biri zərfdir:

- A) tez
- B) səndə
- C) necə
- D) bayram
- E) eldə

28) Sual:Verilmiş sözlərdən hansı zərf deyil?

- A) qaçaqac
- B) aybaay
- C) yanbayan
- D) ilbəil
- E) üzbəüz

29) Sual:Zərf kimi verilənlərdən biri səhvdir:

- A) kənddən
- B) aşağı
- C) içəri
- D) ora
- E) irəli

30) Sual:Düzəltmə zərf hansıdır?

- A) həvəslə
- B) qurğu
- C) xalamgil
- D) maraqlan
- E) birlik

31) Sual: İndi, bayaq sözləri zərfin hansı məna növünə aiddir?

- A) zaman
- B) tərz-i-hərəkət
- C) yer
- D) səbəb
- E) kəmiyyət

32) Sual:Zərf düzəldən şəkilçiləri göstərin: 1.– la2 ,2.–ca 2 3.–mış4 ,4.–dan 2 ,5.–acaq2 ,6.–ən,7.–araq2

- A) 1,2,4,6
- B) 1,2,5
- C) 3,4,6
- D) 3,4,6,7
- E) 1,2,6

33) Sual:Üçüncü şəxsin təkində şəxs şəkilçisi qəbul etməyən feil zamanlarını müəyyənləşdirin:I.nəqli keçmiş zaman,II.şühudi keçmiş zaman,III.indiki zaman,IV.qəti gələcək zaman ,V.qeyri – qəti gələcək zaman

- A) II,III,V
- B) II,V
- C) I,IV
- D) III,IV,V
- E) I,IV,V

34) Sual:Hansı sözdə - ır4 şəkilçisi həm indiki zaman, həm də təsirsiz feili təsirli feilə çevirən şəkilçi kimi çıxış edə bilər?

- A) uçar
- B) alır
- C) görür
- D) biçir
- E) yeyir

35) Sual:Bu əlamətlərdən biri feilin məchul və qayıdış növləri üçün ortaq ola bilməz:

- A) Hər ikisində subyekti itir, obyekt subyekti əvəz edir.
- B) Hər ikisi təsirli feillərdən düzəlidir.
- C) Hər ikisi – ın4 , -ıl4 şəkilçilərinin köməyi ilə düzəlidir.
- D) Bu növlərə düşən feillər təsirsiz olur.
- E) Bu növlərə düşən feillər təsirsiz olur.

36) Sual:Aşağıdakı söz birləşmələrindən hansında tərəflərin yerini dəyişsək, məzmununa xələl gəlməz?

- A) mənim sevgilim
- B) beş dəftər
- C) kitab oxumaq
- D) çox insan
- E) Qız qalası

37) Sual:Biri feili birləşmədir:

- A) bağa köçəndə
- B) dilə gəlmək
- C) maraqlı görüş
- D) hiss etmək
- E) silahlı adam

38) Sual:I növ təyini söz birləşməsinin asılı tərəfi hansı cümlə üzvü olur?

- A) təyin
- B) mübtəda
- C) zərflük
- D) xəbər
- E) tamamlıq

39) Sual:Hansı birləşmənin hər iki tərəfi isimlə ifadə olunmuşdur?

- A) dəri çanta
- B) maraqlı əsər
- C) oxumaq həvəsi
- D) qara gün
- E) duzlu xörək

40) Sual:İdarə əlaqəsi hansı nümunədədir?

- A) cəbhədən qayıtmaq
- B) çalınan saz
- C) yaşıl yarpaq
- D) beşinci sıra
- E) ciddi münasibət

41) Sual:İsim+fel sxeminə uyğun gələn söz birləşməsini göstərin:

- A) qatar gələndə, dərslərini oxuyan
- B) qapıya qaçıb, beş uşaq
- C) onun oxumağı, sənin dediyin
- D) igidlər gülərək, yaralılara baxaraq
- E) yatan kişi,dəri başmaq

42) Sual:Hansı bənddəki sözlərdən söz birləşməsi düzəltmək olmaz?

- A) xalqımız, üçün
- B) Akif, dost
- C) yazı, alın
- D) cild, kitab
- E) nəsihət, ata

43) Sual: Gələn qız ismi birləşməsinin tərəfləri arasında hansı sintaktik əlaqə var?

- A) yanaşma
- B) uzlaşma
- C) idarə
- D) idarə, yanaşma
- E) yanaşma , uzlaşma

44) Sual:Hansı sözlər arasında idarə əlaqəsi vardır?

- A) sənədləri qaytarmaq

- B) bu kitab
- C) həvəslə oynamaq
- D) tez getmək
- E) hərdən görünmək

45) Sual: Yanaşma əlaqəli nümunələr hansı variantdadır?

- A) sevimli diyar, gözəl Şuşa
- B) körpələr evi
- C) dodağında təbəssüm
- D) dərəcə gedəndə, yaxşı kitab
- E) həyətin qapısı, kitab üzü

46) Sual: I növ təyini söz birləşmələri hansı sintaktik əlaqə ilə yaranır?

- A) yanaşma
- B) tabesizlik
- C) uzlaşma
- D) idarə
- E) həm idarə, həm yanaşma

47) Sual: Uzlaşma əlaqəsi hansı bənddədir?

- A) Siz oxuyun
- B) Hər adam
- C) Evə gedəndə
- D) Gözəl vətən
- E) Təcili həll etmək

48) Sual: Hansı birləşmədə yanaşma əlaqəsi var?

- A) sehrli nağıl
- B) şəhərdən qayıdanda
- C) külək səsi
- D) ədəbiyyat kitabı
- E) dəniz havası

49) Sual: Tabesizlik əlaqəsi hansı cümlə üzvləri arasında olur?

- A) Həmcins üzvlər arasında
- B) Mübtəda ilə xəbər arasında
- C) Təyinlə tamamlıq arasında
- D) Təyinlə mübtəda arasında
- E) Tamamlıqla xəbər arasında

50) Sual: Hansı cümlədə sözlər arasında tabesizlik əlaqəsi var?

- A) O, gözəl, girdəşifət, gənc bir qız idi.
- B) Mən dedim, ancaq o eşitmədi.
- C) Əvvəl düşündüklərini söylə
- D) Əsgərlər döyüşə gedirlər.

E) Həqiqəti yalnız mən bilirəm.

51) Sual:Söz birləşmələrindən biri sintaktik əlaqə baxımından digərlərindən fərqlənir:

- A) İgid döyüşçü
- B) Lalənin anası
- C) Məktəb həyəti
- D) Qız qalası
- E) Atanın nəsihəti

52) Sual:Köməkçi nitq hissələrindən dilçiliyin hansı bölməsində bəhs edilir?

- A) morfolojiya
- B) leksikologiya
- C) sintaksis
- D) üslubiyyat
- E) fonetika

53) Sual:Ancaq qrammatik mənası olan sözü müəyyənləşdirin:

- A) lap
- B) doğru
- C) kimi
- D) elə
- E) tək

54) Sual:Köməkçi nitq hissələrindən hansının orfoqrafiyasında defis işarəsindən də istifadə edilir?

- A) nida
- B) qoşma
- C) bağlayıcı
- D) modal sözlər
- E) ədat

55) Sual:Qoşmadır, şəkilçi formasında deyil, ancaq sözlərə bitişik yazılır:

- A) tək
- B) -dək
- C) -la,lə
- D) can2
- E) -ca,cə

56) Sual:Köməkçi nitq hissələrindən şəkilçi formasında da olanlar hansı sıradadır?

- A) qoşma, bağlayıcı, ədat
- B) qoşma, ədat, nida
- C) bağlayıcı, modal sözlər, qoşma
- D) modal sözlər, nida, qoşma
- E) nida

57) Sual:Durğu işarəsi qoyulmasa, hansı cümlədəki kimi sözü həm qoşma, həm də sual əvəzliyi kimi

baş a düşölöl bilöl?

- A) Əli kimi axtarırdı
- B) Dostların kimi danışma
- C) Kimi danışır kimi susur
- D) Sən kimi soruşursan
- E) Kimi gördün

58) Sual: Aşağıdakılardan biri modal söz kimi işlənöl bilir:

- A) görünöl
- B) gör
- C) görün
- D) gəlöl
- E) gəlsənöl

59) Sual: 1991-ci ildən sonra Azərbaycanca çox yeniliklər baş vermişdir cümləsindəki qoşmanı onun sinonimi kimi hansı sözlöl əvöl etmək olar?

- A) bəri
- B) əvvöl
- C) qabaq
- D) başqa
- E) qeyri

60) Sual: Afərin nidası hansı cümlədə tərif mənasında işlənməmişdir?

- A) Afərin! Adam da yoldaşını aldadar?!
- B) Afərin! Yaxşı cavab verdin!
- C) Afərin! Halal olsun sənöl ananın südü!
- D) Afərin! Ozünü itirmədin.
- E) Afərin, oğul! Biz sənölöl fəxr edirik.

61) Sual:— Söz-cümlöl nə ilə ifadə olunmuşdur? — Bu barədə fikrin nədir, o,doğrudanmı, bu işi bacarar?Deyilənöl göröl, bəli.

- A) modal söz və təsdiq ədatı ilə
- B) nida və təsdiq ədatı ilə
- C) modal sözlöl
- D) təsdiq ədatı ilə
- E) nida və modal sözlöl

62) Sual:Şeir parçasında köməkçi nitq hissələrindən hansılar işlənmışdir? Bəlköl, onun da oğlu qanlı döyüşlərdədir, kim bilir, o, bəlköl də, mənölöl bir dərddədir

- A) modal söz, bağlayıcı
- B) ədat, nida
- C) bağlayıcı, qoşma
- D) qoşma, nida
- E) ədat, qoşma

63) Sual:Bağlayıcılardan birinin yazılışı səhvdir:

- A) hər gah
- B) indi ki
- C) belə ki
- D) halbuki
- E) nəinki

64) Sual: Mən dərsdən sonra evədək piyada getdim cümləsindəki qoşmalar hansı mənaları bildirir?

- A) zaman, məsafə
- B) səbəb-məqsəd, bənzətmə
- C) zaman, bənzətmə
- D) fərqlənmə, birgəlik
- E) istiqamət, zaman

65) Sual:Nümunələrdən birində ədat və qoşma işlənmişdir:

- A) Bax sənün üçün nə qədər gül dərmişəm.
- B) Todan kəndi də Goranboydadır.
- C) Nənəsi Nərmin üçün qoğal bişirmişdi.
- D) Düzü, o zaman Dolan təpələri əsl döyüş meydanına çevrilmişdi.
- E) Uzun illərdən sonra axtardığımı tapdım.

66) Sual: Barı evə məktub yaz cümləsində ədatın hansı növü işlənmişdir?

- A) arzu
- B) dəqiqləşdirici
- C) məhdudlaşdırıcı
- D) əmr
- E) qüvvətləndirici

67) Sual:Modal sözlərdən biri ehtimal və şübhə bildirir:

- A) görünür
- B) deməli
- C) doğrudan da
- D) şübhəsiz
- E) mənəcə

68) Sual:Qoşma haqqındakı fikirlərdən hansı səhvdir?

- A) İsmın bütün hallarında olan sözlərə qoşulur.
- B) Müstəqil suala cavab ola bilmir.
- C) Qoşulduğu sözlə birlikdə cümlə üzvü olur.
- D) Qoşulduğu sözlə birlikdə müxtəlif mənə çalarları ifadə edir.
- E) Təkhecalı qoşmalar sözlərə bitişik, ikihecalılar isə ayrı yazılır.

69) Sual:Qoşma hansı cümlədədir?

- A) Anar həyətdə topla oynayır.
- B) Atamla qonşumuz kəndə getdilər.

C) Səhər tezdən məktəbdə kimi axtarırsan?

D) Bu sözün başqa mənaları da var.

E) Uşaq hər şeyə diqqətlə baxırdı.

70) Sual:Köməkçi nitq hissələrindən hansılar sözlərə bitişik də yazıla bilər? 1) ədat,2) nida,3) modal sözlər ,4) qoşma,5) bağlayıcı

A) 1, 4, 5

B) 1, 3, 5

C) 2, 3, 4

D) 2, 4, 5

E) 3, 4, 5

71) Sual: İstər, istərsə də bağlayıcısının növünü göstərin:

A) bölüşdürmə

B) iştirak

C) inkarlıq

D) aydınlaşdırma

E) qarşılaşdırma

72) Sual: Hər kəs öz nəfsini tanısa, Allahını da tanıyar (İmam Əli) cümləsində hansı köməkçi nitq hissəsi işlənmişdir?

A) bağlayıcı

B) ədat

C) qoşma

D) modal söz

E) nida

73) Sual:Qüvvətləndirici ədatın işləndiyi cümlə hansıdır?

A) Sən ki bunu bilirdin.

B) Yəni sən bunu bilirsən?

C) Təkcə sənə güvənirəm.

D) Gəl ha

E) Ayrılarımı könül candan?

74) Sual:Verilənlərdən hansılar həm şəkilçi, həm bağlayıcı, həm də ədat ola bilər? 1) lə,2) ki, 3) ya,4) da,5) gah, 6) həm , 7) hətta

A) 2, 4

B) 2, 3, 4

C) 4, 5, 6

D) 1, 4, 6, 7

E) 1, 6, 7

75) Sual:Hansı ədatlardan sonra vergül qoyulmalıdır?

A) bəli

B) ki

- C) ha
- D) məhz
- E) qoy

76) Sual:Güzəşt bağlayıcısı işlənib:1.yəni,2.indi ki,3.buna görə də,4.hərcənd,5.hərcənd ki,6.hərgah

- A) 4,5
- B) 1,2,5
- C) 1,3,5,6
- D) 4,5,6
- E) 1,4,5

77) Sual:Hansı cümlədə şərt bağlayıcısı işlənib?

- A) Bir halda ki, evlənməyəcəkdin, niyə onun hissləri ilə oynadın?
- B) Elə ki, anam gəldi, onun qabağına qaçdıq.
- C) O, uşaqları hələ də axtarırdı, halbuki onlar çoxdan getmişdilər.
- D) Mənə elə gəlir ki, sən bunun üçün yaranmısan.
- E) Toyda nəinki qohumlar, hətta uzaqdan gələn yoldaşlar da iştirak edirdilər.

78) Sual:Qoşmalar ismin hansı halında işlənirlər? 1.yiyəlik, 2.yönlük, 3.çıxışlıq, 4.təsirlik,5.yerlik

- A) 4,5
- B) 1,2,3
- C) 2,3
- D) 2,3,5
- E) 2,4,5

79) Sual:Həm qoşma, həm zərf kimi işlənən sözləri seçin:

- A) sonra, əvvəl
- B) sonra, və
- C) indi, dünən
- D) sabah, axşam
- E) görə, bəri

80) Sual:Hansı söz səhv yazılmışdır?

- A) inqilap
- B) nəsil
- C) sətir
- D) sədr
- E) təəccüb

81) Sual:Tələffüzü və yazılışı fərqlənməyən sözü göstərin:

- A) kürk
- B) torpaq
- C) çiçək
- D) külək
- E) yarpaq

82) Sual: Polad sözünə bu şəkilçilərdən biri artırıldıqda kökün son samiti (t) kimi tələffüz olunur:

- A) – da
- B) –ı
- C) –in
- D) –a
- E) –ımız

83) Sual: Vurğudan asılı olaraq mənası dəyişə bilən sözü müəyyənləşdirin:

- A) qovurma
- B) məhkəmə
- C) xurma
- D) barama
- E) tirmə

84) Sual: Vurğusu son hecaya düşən sözü göstərin:

- A) bayraqdar
- B) yenə
- C) sanki
- D) respublika
- E) sapsağlam

85) Sual: Dilimizdə vurğunun yeri, əsasən, sözün hansı hecasıdır?

- A) son hecası
- B) ilk hecası
- C) orta hecası
- D) həm ilk, həm orta hecası
- E) həm orta, həm son hecası

86) Sual: Sözlərdən birinin hecalara bölünməsi yanlıştır:

- A) qur-ucu-luq
- B) ə-ziz-lə-mək
- C) müb-tə-da
- D) mək-təb-li
- E) e-ma-lat-xa-na

87) Sual: Sözdə hecaların sayı necə müəyyənləşdirilir?

- A) saitlərin sayına görə
- B) samitlərin sayına görə
- C) dodaqlanan saitlərin sayına görə
- D) açıq saitlərin sayına görə
- E) kar samitlərin sayına görə

88) Sual: Səadət sözündə neçə səs və neçə hərf vardır?

- A) 5 səs, 6 hərf

- B) 5 səs, 5 hərf
- C) 6 səs, 6 hərf
- D) 4 səs, 6 hərf
- E) 4 səs, 5 hərf

89) Sual:Hansı sözdə hərflərin sayı səslərin sayından bir vahid azdır?

- A) radio
- B) alim
- C) gündüz
- D) könül
- E) dəmir

90) Sual:Yalnız kar samitlərdən ibarət olan cərgəni göstərin:

- A) p,t,ş,s,x,f
- B) p,f,x,t,q,y
- C) e,m,ş,s,n,d
- D) k,z,g,ç,h,j
- E) x,b,t,v,ş,ğ

91) Sual:Hansı sözdəki bütün samitlər kar qarşılığı olmayan cingiltili samitlərdir?

- A) limon
- B) məcnun
- C) dərman
- D) hazırlıq
- E) narşərab

92) Sual:Hansı sözdə cingiltili qarşılığı olmayan kar samit işlənmişdir?

- A) hədiyyə
- B) xatirə
- C) fərman
- D) şələlə
- E) çətin

93) Sual:Cərgələrin birində cingiltili samitin kar qarşılığı səhv verilib:

- A) v-p
- B) g-k
- C) j-ş
- D) z-s
- E) ğ-x

94) Sual:Cümlədə ahəng qanununa tabe olmayan neçə söz işlənmişdir? Gülzar bir misalın həllində kömək üçün sinif yoldaşı Ramizə müraciət etdi.

- A) 4
- B) 1
- C) 2

- D) 3
E) 5

95) Sual:Ahəng qanunu hansı cərgədəki sözlərdə pozulmuşdur?

- A) musiqi, insan, hakim
B) qaşiq, beşik, zərif
C) qələbə, qəsəbə, araba
D) odun, boru, möhür
E) Kiyev, Bağdad, Berlin

96) Sual:Hansı sözlərdə yalnız dodaqlanan saitlər işlənmişdir?1.kobud,2.dönüş, 3.aydınlıq,4. uzaq, 5. könl

- A) 1,2,5
B) 1,2,4
C) 2,3,5
D) 2,4,5
E) 1,4,5

97) Sual:Hansı cərgədəki sözlərdə qalın saitlərin hamısı iştirak edir?

- A) qoyun, arı
B) quzu, qoç
C) arzu, gül
D) otaq, qapı
E) ana, qohum

98) Sual:Yalnız incə saitlər hansı cərgədədir?

- A) e,ə,i,ö,ü
B) a,ı,o,u
C) ı,i,u,ü
D) o,u,ö,ü
E) a,e,o,ö,ə

99) Sual:Dil və alt çənənin yuxarıya doğru qalxması nəticəsində ağız boşluğunun daralması hansı saitlərin tələffüzü üçün səciyyəvi xüsusiyyətdir?

- A) qapalı
B) qalın
C) incə
D) açıq
E) dodaqlanmayan

100) Sual:a,ə,ö saitlərini birləşdirən nədir?

- A) Açıq saitlərdir.
B) Qalın saitlərdir.
C) Qapalı saitlərdir.
D) Dodaqlanmayandır.

E) İncə saıtlərdir.

101) Sual:Dilçiliyin danışıq səslərini öyrənən bölməsi necə adlanır?

- A) fonetika
- B) morfologiya
- C) sintaksis
- D) leksika
- E) söz yaradıcılığı

102) Sual: Divani – lüğət- it -türk əsərinin müəllifi kimdir?

- A) Mahmud Qaşğarlı
- B) Hümam Təbrizi
- C) Cəmaləddin İbn Mühənnə
- D) Mirzə Məhəmmədəli Kazım bəy
- E) Hinduşah Naxçıvani

103) Sual: Hakim, hökm, məhkəmə, məhkum, mühakimə sözləri morfoloji quruluşuna görə hansı dil tipinə aiddir?

- A) flektiv
- B) amorf
- C) aqqlütinativ
- D) amorf və flektiv
- E) flektiv və aqqlütinativ

104) Sual:Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının neçənci maddəsi dil haqqındadır?

- A) 21-ci
- B) 18-ci
- C) 19-cu
- D) 20-ci
- E) 22-ci

105) Sual:Azərbaycan Respublikasında 12 noyabr 1995-ci il səsverməsi ilə Konstitusiyada dövlət dilimiz hansı adla təsbit olunmuşdur?

- A) Azərbaycan dili
- B) Azərbaycan türkcəsi
- C) azəri dili
- D) türk dili
- E) azəri türkcəsi

106) Sual:Kimya dərslərində istifadə olunan işarələr hansı yazı formasıdır?

- A) salur
- B) fonetik
- C) ideoqrafik
- D) şəkli
- E) əşyəvi

- F) fonografik
- M) fonografik**
- N) Piktoqrafik
-) Fonografik
-) İdeografik
-) Sillabik
-) Şekli

107) Sual: Lüğətçilik haqqındakı fikirlərdən biri səhvdir:

- A) Lüğətçilik dilçiliyin nəzəri sahələrindən biridir.**
- B) Lüğətçiliyin sürətli inkişafı elmi-mədəni tərəqqi, maarifçiliyin genişlənməsi və siyasi-diplomatik fəallaşma ilə bağlıdır.
- C) XIII-XIV əsrlərdə lüğətçiliyimizin tarixində Cəmaləddin İbn Mühənnə, Hinduşah Naxçıvani və Hümam Təbrizi kimi görkəmli simalar olub.
- D) XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanda lüğətçilik daha da fəallaşır.
- E) Lüğətlər həm müxtəlif dillərin öyrənilməsinə kömək edir, həm də dildə mövcud olan sözləri qeydə alıb ümumiləşdirir.

108) Sual: Flektiv dil qrupuna aid sözləri göstərin:

- A) Ürəfa, arif, maarif**
- B) Ayrı, ayrılıq
- C) Sıxlıq, sıxdır
- D) Nəfs, nəfis
- E) Bacı, baca, bacar

109) Sual: Sözü əslini bərpa etmək, onun başqa söz və mənalarla əlaqəsini öyrənmək üçün aparılan dilçilik araşdırmasına nə deyilir?

- A) etimoloji təhlil**
- B) sintaktik təhlil
- C) morfoloji təhlil
- D) dialektoloji təhlil
- E) leksik təhlil

110) Sual: Lotereya təbliğ edən plakatda 2500 manata udmaq olar sözlərindən sonra maşın, fotoaparət və s. əşyaların şəkilləri verilsə, bu, yazının hansı növünə aid edilir?

- A) piktoqrafik**
- B) fonografik
- C) ideografik
- D) sillabik
- E) əşyəvi

111) Sual: Dil haqqında deyilənlərdən biri səhvdir:

- A) Dil sırf bioloji hadisədir.**
- B) Dil ünsiyyət vasitəsidir.
- C) Dilin I funksiyası insanlar arasında əlaqə yaratmaq, cəmiyyətdə ünsiyyət vasitəsi olmaqdır.
- D) Dil orqanizmdə II siqnal sisteminin nəticəsidir ki, bu da canlılardan ancaq insana aiddir.

E) Dilin başqa bir funksiyası insanı əhatə edən əşya və hadisələri əks etdirmək, onların adlarını bildirməkdir

112) Sual: Hansı birləşmənin asılı tərəfində iltisafilik pozulub?

- A) lügəvi məna
- B) gülün ətri
- C) hecavi yazı
- D) dəyirmi stol
- E) sizin fikriniz

113) Sual: Hansı birləşmənin əsas tərəfində iltisafilik pozulub?

- A) sənin şəklin
- B) hərfi yazı
- C) kimyəvi element
- D) sinfin uşaqları
- E) onun xətti

114) Sual: Yazının bu növündə bir neçə səs bir işarə ilə ifadə olunur

- A) hecavi
- B) şəkli
- C) hərfi
- D) fikri
- E) əşyəvi

115) Sual: Şekli yazıya aid olanı göstərin:

- A) ət mağazasının vitrinindəki inək kəlləsi şəkli
- B) aptekin pəncərəsindəki ilan şəkli
- C) suyun H₂O işarəsi ilə göstərilməsi
- D) toy zamanı ələ xına qoyulması
- E) nəqliyyat yolunda qoyulmuş nida işarəsi

116) Sual: Flektiv dillərin xüsusiyyətinə əsasən ərəb mənşəli qohum (eyniköklü) sözlərin sırasını göstərin:

- A) hökm, hakim, məhkəmə
- B) şəkil, təşkil, müştərək
- C) nəzər, nazir, mənzum
- D) nazim, mənzərə, tənzim
- E) tərkib, mürəkkəb, katib

117) Sual: Bu dillərdən biri oğuz qrupuna daxildir:

- A) qaqauz
- B) qazax
- C) qırğız
- D) qumuq
- E) özbək

118) Sual: Topqarıdakı ayaq izləri hansı yazıya aid edilə bilər?

- A) şəkli
- B) əşyəvi
- C) fikri
- D) həm əşyəvi, həm şəkli
- E) sillabik

119) Sual: Dil haqqındakı fikirlərdən biri səhvdir:

- A) Dil tarixən çox dəyişkəndir
- B) İrqi və irsi cəhətlərlə bağlı deyil.
- C) İctimai hadisədir
- D) Ünsiyyət vasitəsidir.
- E) Ünsiyyət vasitəsi kimi dil yalnız insana məxsusdur.

120) Sual: Kimya dərslərində öyrəndiyimiz yazılar (məsələn, duzun NaCl işarəsi ilə bildirilməsi) hansı yazıya uyğun gəlir?

- A) ideoqrafik yazıya
- B) əşyəvi yazıya
- C) sillabik yazıya
- D) afonoqrafik yazıya
- E) piktoqrafik yazıya

121) Sual: İnsanların bir-biri ilə ilk yazılı əlaqəsi nəyin köməyi ilə olub?

- A) əşyaların
- B) şəkillərin
- C) rəmzlərin
- D) hərflərin
- E) şəkillərin və hərflərin

122) Sual: Azərbaycan dili hansı xüsusiyyətlərinə görə iltisafı dillərə aiddir?

- A) morfoloji quruluşuna görə
- B) türk dilləri ilə qohumluğuna görə
- C) ahəng qanununun sabitliyinə görə
- D) cümlədəki sözlərin sırasına görə
- E) alınma sözlərin çoxluğuna görə

123) Sual: Yazının ən qədim forması:

- A) II,III
- B) Fikri
- C) Şəkli
- D) İdeoqrafik
- E) Hərfi
- F) Əşyəvi

124) Sual: Toy dəvətnaməsinin üzərindəki qoşa üzük təsviri yazının hansı növü hesab edilməlidir?

- A) ideoqrafik
- B) fonografik
- C) əşyəvi
- D) piktoqrafik
- E) sillabik

125) Sual: Yaxın adamı vəfat etmiş şəxsin evinin qapısına qara kəlağayı bağlanması yazının hansı növünə aiddir?

- A) əşyəvi
- B) fikri
- C) şəkli
- D) hərfi
- E) sillabik

126) Sual:Mənsubiyyətə görə dəyişərkən sözlərdən birində iltisafilik prinsipi pozulmur:

- A) oyun
- B) oğul
- C) ovuc
- D) boyun
- E) çiyin

127) Sual: Hansı söz birləşməsinin asılı tərəfində iltisafilik prinsipi pozulmuşdur?

- A) alnımın qırıqları
- B) ilin fəsilləri
- C) oğulun fikri
- D) tale yolları
- E) onun əyni

128) Sual: Yazının ən mükəmməl, ən çevik forması bunlardan hansıdır?

- A) hərfi
- B) şəkli
- C) fikri
- D) əşyəvi
- E) şəkli və fikri

129) Sual: Yol işarələri yazının hansı növünə aiddir?

- A) ideoqrafik
- B) piktoqrafik
- C) fonografik
- D) əşyəvi
- E) həm ideoqrafik, həm də fonografik

130) Sual:Hansı söz birləşməsinin əsas tərəfində iltisafilik pozulmuşdur?

- A) sizin oğlunuz

- B) məharətli əllər
- C) uşağın arzusu
- D) kimyəvi reaksiya
- E) sinif fəalları

131) Sual: Hansı söz birləşməsinin asılı tərəfində iltisafilik prinsipi pozulmuşdur?

- A) sinfin fəalları
- B) ananın sözü
- C) burunun ucu
- D) sizin oğlunuz
- E) gülün ətri

132) Sual: Bunlardan biri leksikoqrafiyaya aid edilə bilməz:

- A) dilin lüğət tərkibinin öyrənilməsi
- B) tərcümə lüğətinin hazırlanması
- C) türk dilçiliyinin qədim sahələrindən biri olması
- D) dilin təcrübi sahələrindən biri olması
- E) lüğətlətlərin tərtibolunma prinsiplərinin öyrənilməsi

133) Sual: Azərbaycan dövləti beynəlxalq münasibətlərdə hansı dildə təmsil olunur?

- A) Azərbaycan dilində
- B) türk dilində
- C) rus dilində
- D) ingilis dilində
- E) ingilis və rus dillərində

134) Sual: Hansı bənd flektiv dillərə aid eyniköklü sözlərdən ibarətdir?

- A) fikir, təfəkkür, mütəfəkkir
- B) güclü, güllük, güldən
- C) gülüş, gülünc, gülməli
- D) düyü, düyün, düyünçə
- E) ailə, əyalət, övliya

135) Sual: Fikirlərdən biri səhvdir:

- A) Kök dillərdə sözün kökü içəridən dəyişir.
- B) Qaqauz dili oğuz qrupuna aiddir.
- C) Leksikoqrafiya dilçiliyin praktik sahəsidir
- D) Yazının ən çevik forması fonografik yazıdır.
- E) Azərbaycan dili iltisafidir.

136) Sual: Yüksək gərginlikli elektrik şəbəkəsinin üstündə çəkilən kəllə şəkli hansı yazı növünə aiddir?

- A) fikri
- B) hərfi
- C) şəkli

- D) hecavi
- E) əşyəvi

137) Sual:Biri say deyil:

- A) birgə
- B) çoxlu
- C) yüzlərcə
- D) xeyli
- E) on-on beş

138) Sual:Hansı sıra sayının yazılışı səhvdir?

- A) 5-inci
- B) V
- C) Beşinci
- D) 5 –ci
- E) 5)

139) Sual:Bu sözlərdən neçəsi say, həm də zərf kimi işlənə bilər: çox, bir, on, bir qədər, bir çox, az, xeyli, az-cox, bir az, bir-bir, birə- beş, yüzlərlə

- A) 6
- B) 7
- C) 4
- D) 5
- E) 3

140) Sual:Aşağıdakılardan biri nitq hissələrinə görə digərlərindən fərqlənir:

- A) gəlincə
- B) balaca
- C) ürəyiaçıq
- D) cahil
- E) zorbaca

141) Sual:Sözlərdən biri sifət deyil:

- A) burulğan
- B) qabaqcıl
- C) gəzəyən
- D) qaçağan
- E) qısqanc

142) Sual:Hansı sifətdə vurğu son hecaya düşmür:

- A) qupquru
- B) körpəcə
- C) qırmızımtıl
- D) uzunsov
- E) publika

143) Sual:Aşağıdakılardan birini mürəkkəb sifət kimi işlətmək olmaz:

- A) dilbədil
- B) növbənöv
- C) cürbəcür
- D) rəngarəng
- E) yanbayan

144) Sual:Sözlərdən biri xəbərlilik (şəxs) şəkilçisi qəbul etmişdir:

- A) həkiməm
- B) anam
- C) gözüm
- D) könlüm
- E) sözləri

145) Sual:Qeyri-müəyyən yiyəlik halda işlənmiş isimlərdən birini müəyyən yiyəlik hala çevirmək olmur:

- A) müstəqillik arzusu
- B) qrup rəhbəri
- C) Ələsgər şeiri
- D) dağ havası
- E) dost rəyi

146) Sual:Hansı sözdə birinci şəxsin təkinə aid mənsubiyyət şəkilçisi işlənmişdir?

- A) anam
- B) balacayam
- C) kaş gedəm
- D) getməliyəm
- E) ustayam

147) Sual:Hansı nümunədə isim mənsubiyyətə görə dəyişməmişdir?

- A) şagirdəm
- B) kitabımız
- C) evin
- D) fikrim
- E) vərəqi

148) Sual:Hansı cərgədəki şəkilçiləri uç felinə artırmaqla düzəltmə isimlər yaratmaq olar?

- A) – uş, -qun
- B) –uq, -ur
- C) –uş, -ul
- D) – ucu, -ar
- E) –an, -aq

149) Sual:Hansı cümlə xüsusi isimlə başlanır?

- A) Yerdən uzaqlaşan kosmik gəmi görünməz oldu.
- B) Yerdən danışmayın, əl qaldırın.
- C) Yerdən götürdüyüm karandaş Sevilin idi.
- D) Yerdən ot dizə qədər qalxmışdı.
- E) Yerdən yerə çox fərq var.

150) Sual: Verilənlərdən hansı mürəkkəb addır?

- A) 18 oktyabr
- B) Ağasəlim
- C) Bakı şəhərdir.
- D) Azəroğlu
- E) adam olmaq

151) Sual: Cəm şəkilçisi qəbul etməyən toplu isimləri seçin: 1. əhali, 2. ordu, 3. camaat, 4. xalq, 5. millət

- A) 1.3
- B) 1
- C) 2,5
- D) 3,5
- E) 2.4

152) Sual: Konkret isimləri göstərin:

- A) ələk, ağac
- B) sevgi, həyat
- C) düşüncə, duyğu
- D) xeyirxahlıq, istək
- E) dostluq, kədər

153) Sual: Mücərrəd mənalı ismi göstərin:

- A) qorxu
- B) bitki
- C) qoruq
- D) meydança
- E) gözlük

154) Sual: Hansı söz mürəkkəb isim deyil?

- A) dalbadal
- B) gəlhagəl
- C) vurhavur
- D) basabas
- E) qaçaqaç

155) Sual: Sözlərdən biri toplu isim deyil:

- A) salxım
- B) kütlə
- C) naxır

- D) sürü
- E) xalq

156) Sual: İsmnin hansı halları qrammatik mənasına görə bir-birinin əksini təşkil edir?

- A) yönlük, çıxışlıq
- B) adlıq, yönlük
- C) yiyəlik, təsirlik
- D) yiyəlik, yerlik
- E) adlıq, təsirlik

157) Sual: Uşaq yuyundu. Anası ilə görüşdü. Xoş, məzəli sözləri ilə onu güldürdü. Verilmiş cümlələrdə feilin hansı məna növlərinə aid nümunələr vardır?

- A) qayıdış, qarşılıq-birgəlik, məlum
- B) məlum, qayıdış, icbar
- C) məlum, qarşılıq-birgəlik, icbar
- D) məlum, məchul, icbar
- E) qayıdış, şəxssiz, icbar.

158) Sual: Hansı cümlədə şəxssiz feil işlənilib?

- A) Belə şeylərə indi fikir verilmir.
- B) Qapı qəfildən döyüldü.
- C) Rəqib rinqin o biri küncünə çəkildi.
- D) Plan vaxtında yerinə yetirildi.
- E) O, plana vaxtında əməl etdi.

159) Sual: Aşağıdakı cümlələrin hansında feil qarşılıq- birgəlik növdədir? 1. Rəfiqələr bir-birini qucaqladılar. 2. Rəfiqələr qucaqlaşdılar. 3. Rəfiqələr qucaqlaşmadılar.

- A) 2 və 3
- B) Hamısında
- C) 2
- D) 3
- E) 1 və 2

160) Sual: Verilən nümunələrdə feilin hansı qrammatik məna növü işlənməmişdir?

Döymək, döyüşmək, döyünmək, döyülmək, döydürmək

- A) şəxssiz
- B) məlum
- C) məchul
- D) icbar
- E) qayıdış

161) Sual: Bu əlamətlərin biri feilin məchul və şəxssiz növləri üçün ortaq ola bilməz:

- A) Təsirli feildən düzəlirlər.
- B) Şəxssiz feillər həmişə, məchul feillər isə əksərən üçüncü şəxsin təkində işlənir.
- C) əsasən, – ı4 şəkilçisi ilə düzəlirlər.

- D) Təsirsiz olurlar.
- E) Hər ikisinin subyekti itir.

162) Sual:Hansı cümlənin xəbəri şəxssiz növ feillə ifadə olunmuşdur?

- A) İndi belə şeylərə çox əhəmiyyət verilir.
- B) Qapı taybatay açıldı.
- C) Düşmən geri çəkildi.
- D) Arif də yaxşı oxuyurdu.
- E) Məktub sahibinə çatdırıldı.

163) Sual:Aşağıdakı şəkilçilərdən biri feilin üç qrammatik məna növünün yaranmasında iştirak edir:

- A) – ıl
- B) – ış
- C) –dır
- D) –malı
- E) –ır

164) Sual:Hansı feillər qarşılıq – birgəlik növdə deyil? 1.görüşmək, 2.çalışmaq, 3.qırışmaq,4.gülüşmək,5.alışmaq,6.mələşmək,7.küsümək

- A) 2,3,5
- B) 1,7
- C) 3,6
- D) 1,5
- E) 4,5,7

165) Sual:Hansı cümlənin xəbəri təsirli feildən düzəlib təsirli olaraq qalan qayıdış növ feillə ifadə olunub?

- A) Əhməd geyindi.
- B) Əli darandı.
- C) Duman çəkildi.
- D) Gül açıldı.
- E) Yağış kəsildi.

166) Sual:Hansı cümlədəki feil icbar növdə deyil?

- A) Otağı qızdırdım.
- B) Məktubu yazdırdım.
- C) Həyatə su çəkdirdim.
- D) Döşəməni sildirdim
- E) Qapını açdırdım.

167) Sual:Hansı cümlələrdə məchul feil işlənib?1.Burada keçən il yonca əkilmişdi.2.Ümumi iclasın qərarı bizə oxundu.3.Bağımızdakı güllər təzə açılmışdı.4.Düşmənin işğal etdiyi torpaqlar yenidən geri alındı.5.Duman dağlardan çəkildi.

- A) 1,2,4
- B) 3,4,5
- C) 2,3

D) 1.5

E) 3.5

168) Sual:– ma, (-mə) inkar şəkilçisinə aid edilmiş fikirlərdən biri yanlıştır:

A) Feillərdən isim əmələ gətirə bilmir.

B) Yalnız feillərlə işlənir.

C) Vurğusuzdur.

D) İndiki və qeyri-qəti gələcək zamanlarda işlənərkən öz saitini itirir.

E) Feilin lazım şəkli ilə işlənə bilmir.

169) Sual:Məntiqi ardıcılığı tamamlayın....Açar, kəsər, çapar,....

A) dəyər

B) qaçar

C) gələr

D) apar

E) hədər

170) Sual:Məntiqi ardıcılığı tamamlayın....Qarışmaq, danışmaq....

A) barışmaq

B) yazışmaq

C) vuruşmaq

D) çəkişmək

E) görüşmək

171) Sual:Biri icbar növdədir:

A) yoldur

B) qaldır

C) baxdır

D) çatdır

E) sındır

172) Sual:Hansılar sifətdən düzəlmiş feildir?

A) harınlamaq , həyasızlaşmaq

B) ağlamaq, köçürmək

C) qalınlaşdırmaq, qızışdırmaq

D) parlamaq, pörtləmək

E) saçlamaq, qaralamaq

173) Sual:Biri nitq feilidir.

A) mızıldamaq

B) mışıldamaq

C) maraqlanmaq

D) gülümsəmək

E) darıxmaq

174) Sual:Hansı cümlədə o əvəzliyi ismin yerində işlənib?

- A) O, həmişə səliqəlidir.
- B) O kitab mənimdir.
- C) O günləri unutmaq olarmı?
- D) İndi də o ağac keçmiş günlərinin yadigarı kimi əvəzlənirdi.
- E) Elə o halda danışmaqdan doymurdu.

175) Sual:Biri məntiqi pozur:

- A) ora
- B) kimi
- C) siz
- D) nə etdi?
- E) hər şey

176) Sual:Nümunədə əvəzlik hansı nitq hissəsinin yerində işlənib? Özü də Aynurəni axtarmağa getdi.

- A) isim
- B) sifət
- C) say
- D) zərf
- E) bağlayıcı

177) Sual: Əvəzliləri seçin: 1.Onun ,2.Bizimki,3.Haranız ,4.Hər vaxt,5.Bütün, 6.Filan

- A) 1,3,5,6
- B) 1,2,3,5
- C) 2,4,6
- D) 2,3,5,6
- E) 1,4,5,6

178) Sual:Numerativ sözlər hansı cümlədə işlənib?

- A) İgid bir qaşığı qandan qorxmaz.
- B) Toyugun qıçı birdir ki, bir.
- C) Hər gecənin bir gündüzü var.
- D) Dəvə bir xəyal edər, sarvan iki.
- E) İki qılınc bir qına sığmaz

179) Sual:İsmə aid göstərilən əlamətlərdən biri səhvdir:

- A) Cümlədə ancaq mübtədə və tamamlıq vəzifəsində işləyə bilər.
- B) Əşyanın adını bildirir
- C) Mücərrəd və konkret olur.
- D) Hallanır.
- E) Xəbərlilik (şəxs) şəkilçilərini qəbul edir.

180) Sual:İsim hansı cümlə üzvü vəzifəsində işləyə bilər?

- A) bütün cümlə üzvləri

- B) mübtəda
- C) tamamlıq
- D) təyin
- E) xəbər

181) Sual:Sadə ismi göstərin:

- A) yoxuş
- B) qoruq
- C) dilək
- D) satış
- E) baxış

182) Sual:Səhv fikir hansıdır? İsimlər....

- A) əşyanın tərzini bildirə bilər.
- B) sifətləşə bilər.
- C) cümlənin mübtədası ola bilər.
- D) kim?, nə? suallarına cavab verə bilər.
- E) cümlənin xəbəri ola bilər.

183) Sual:Azərbaycan dilində sözün tərkibi neçə hissədən ibarət olur?

- A) 2
- B) 1
- C) 3
- D) 4
- E) 5

184) Sual:Morfologiyada nə öyrənilir?

- A) sözün tərkibi, nitq hissələri və onların dəyişmə qaydaları
- B) söz birləşmələri və cümlələr
- C) yalnız sözün tərkibi
- D) yalnız nitq hissələri
- E) sözlərin mənşəyi

185) Sual:Bir cür yazılan şəkilçini göstərin:

- A) -daş
- B) -ın
- C) -lı
- D) -lar
- E) -ımız

186) Sual:Alınma şəkilçili söz hansıdır?

- A) nəğməkar
- B) üzümçü
- C) küləkli
- D) sərinlik

E) şəhərli

187) Sual: Əkinçilikdən sözünün başlanğıc formasını göstərin:

- A) əkinçilik
- B) ək
- C) əkin
- D) əkinçi
- E) əkinçilikdən

188) Sual:Ön şəkilçilər hansı cərgədədir?

- A) – ba,-bi,-na,-anti
- B) –ar, -maz,-inca,-araq
- C) – poli, -anti,-keş,-kar
- D) –mış,-ar,-acaq,-ıb
- E) –lar,-lıq,-laş,-la

189) Sual:İki cür yazılan şəkilçilərin tərkibində hansı saitlər işlənir?

- A) a,ə saitləri
- B) bütün saitlər
- C) yalnız qapalı saitlər
- D) açıq saitlərin hamısı
- E) incə saitlər

190) Sual:Hansı sözün müstəqil leksik mənası yoxdur?

- A) habelə
- B) lalə
- C) maral
- D) dağ
- E) əmr

191) Sual: Qara sözü hansı variantda məcazi mənada işlənmişdir?

- A) qara gün
- B) qara parça
- C) qara torpaq
- D) qara portfel
- E) qara pişik

192) Sual: Yumşaq və sərt sözləri hansı sırada həqiqi mənada işlənmişdir?

- A) yumşaq saç, sərt qaya
- B) yumşaq xasiyyət, sərt baxış
- C) yumşaq cəza, sərt hərəkət
- D) yumşaq səs, sərt təbiət
- E) yumşaq rəftar, sərt iqlim

193) Sual:Dialekt sözləri nədir?

- A) Məhəlli xarakterli sözlərdir.
- B) Bir-birinə əks mənalı sözlərdir.
- C) Bir-birinə yaxın mənalı sözlərdir.
- D) Nitqdə, əsasən, hamı tərəfindən işlədilən sözlərdir
- E) İxtisas, peşə ilə əlaqədar sözlərdir.

194) Sual:Biri neologizmdir:

- A) fayl
- B) ləqəb
- C) təxəllüs
- D) yenilikçi
- E) zərbəçi

195) Sual:Frazeoloji birləşməni seçin:

- A) ürəyini qırmaq
- B) qolunu kəsmək
- C) başını tərpətmək
- D) arxayın olmaq
- E) fikrini bildirmək

196) Sual: Arşı , güz , damu sözləri aşağıdakı söz qruplarından hansına aiddir?

- A) köhnəlmiş sözlər
- B) dialekt sözləri
- C) neologizmlər
- D) alınma sözlər
- E) terminlər

197) Sual:Sözlərdən yalnız biri omonim kimi işləne bilər:

- A) yağ
- B) qəzəl
- C) həyat
- D) altı
- E) atlas

198) Sual:Sinonim sözlər cərgəsini göstərin:

- A) hündür, yüksək, uca
- B) ləpə, çay, dəniz
- C) həkim, hakim, sənəd
- D) səhər, axşam, gündüz
- E) göz, qaş, baş

199) Sual: Qarmonun dili və uşağın dili birləşmələrindəki dil sözü aşağıdakılardan hansına aiddir?

- A) çoxmənalı söz
- B) omonim
- C) antonim

- D) sinonim
- E) təkmənalı söz

200) Sual:Hansı sıradakı sözlər antonim deyil?

- A) yatmaq-qızarmaq
- B) almaq-vermək
- C) ağarmaq-qaralmaq
- D) açmaq-bağlamaq
- E) küsmək-barışmaq

201) Sual:Təkmənalı sözü göstərin:

- A) ürək
- B) burun
- C) qol
- D) ayaq
- E) ağız

202) Sual:Biz gündəlik nitqimizdə, əsasən, hansı sözlərdən istifadə edirik?

- A) ümumişlək sözlərdən
- B) dialekt sözlərindən
- C) terminlərdən
- D) alınma sözlərdən
- E) neologizmlərdən

203) Sual:Özləşmə anlayışına nələr daxildir? Biri səhvdir:

- A) dildəki bütün alınma termin və şəkilcilərin Azərbaycan (türk) qarşılığı ilə əvəzlənməsi cəhdi
- B) ədəbi dili etnik yaddaşına qaytarmaq cəhdi
- C) alınma sözlərin bəzilərinə qarşılıq tapmaq cəhdi
- D) alınma sözlərin milliləşdirilməsi cəhdi
- E) ədəbi dili başqa dillərin təsirinə məruz qalmaqdan xilas etmək cəhdi

204) Sual: Hansı cümlələrdə artıq sözlər nitqin mükəmməlliyinə nöqsan gətirir?1)Təriflər yalnız onları bəyənən insanları korlayır.2)Özünə hörmət etməyən başqalarına da hörmət etməz.3)Ümid qızıl kimidir, hec bir mühitdə paslanmaz.4)Nizaminin qəzəlləri, Nizaminin poemaları XX əsrin 40-cı illərində dilimizə tərcümə olunmuşdur.5)Boş-bikar oturmaq əvəzinə, başqasının qeybətini eləmək əvəzinə iş görsəydiniz, yaxşı olardı.

- A) 4.5
- B) 2,4,5
- C) 1.5
- D) 3.4
- E) 1,2,3

205) Sual:Sürüynən keçə gəlir,Saymışam üçü gəlir.Çıxağın tamaşaya , Yarımın köçü gəlir.Nümunədə ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?

- A) fonetik, qrammatik
- B) fonetik, leksik

- C) yalnız leksik
- D) yalnız qrammatik
- E) yalnız fonetik

206) Sual:... qeyri-türk mənşəli sözlərin əleyhinə yönəlir və məhz həmin sözlərə qarşılıq tapmaq cəhdindən ibarətdir.Nöqtələrin yerinə hansı söz artırılmalıdır?

- A) özləşmə
- B) Azərbaycan lüğətçiliyi
- C) nitq istisnaları, nitqin düzgünlüyü və dəqiqliyi
- D) natiqlik
- E) qrammatika

207) Sual:Ədəbi dil haqqındakı fikirlərdən biri yanlıştır:

- A) Nitqlər, çıxışlar, mühazirələr və s. yazılı ədəbi dilə aiddir.
- B) Ədəbi dil həm fonetik, həm leksik, həm də qrammatik normalara əsaslanır.
- C) Ədəbi dilin yazılı və şifahi formaları var.
- D) Yazılı ədəbi dilin ilk nümunələri dövlət sənədlərinin, dövlət başçılarının məktublarının və bədii əsərlərin dili olmuşdur.
- E) Şifahi ədəbi dil orfoepik normalara tabe olub, səslənən dildir.

208) Sual:Dilə aid edilən əlamətlərdən biri yanlıştır:

- A) Özünəməxsus quruluşu, ifadə imkanları yoxdur.
- B) Mücərrəd işarələr sistemindən ibarətdir.
- C) Dil əsasdır
- D) Tarixən çox az dəyişikliklərə uğrayır.
- E) Ünsiyyət vasitəsidir.

209) Sual: Düşmənlə aparılan ağır döyüşlərdən birində qəhrəmancasına vəfat etdi o . Cümlədə ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?

- A) leksik, qrammatik
- B) leksik
- C) orfoqrafik
- D) orfoqrafik, leksik
- E) qrammatik

210) Sual: Jest sözünün izahı hansı cavabda daha dəqiq göstərib?

- A) Əl- qol hərəkətlərindən məqsədəuyğun istifadə etməkdir.
- B) Dialekt sözüdür.
- C) Üz əzələlərinin mənalı hərəkətidir.
- D) Razılıq bildirən nitq etiketidir.
- E) Düzgün nitqə verilən şərtlərdən biridir.

211) Sual: Nitqə müəyyən emosionallıq, sözlə ifadəsi mümkün olmayan çalarları gətirən vasitələr:1)satira, 2)jest ,3)etiket, 4)alleqoriya , 5)mimika

- A) 2,5

- B) 1,2
- C) 3,4
- D) 3,5
- E) 2,3

212) Sual:Cümlədə söz sırasına əməl olunmasa, ədəbi dilin hansı norması pozular?

- A) qrammatik
- B) orfoqrafik
- C) orfoepik
- D) leksik
- E) fonetik

213) Sual:Bəndlərdən birində ədəbi dilin fonetik norması pozulub:

- A) Doğrudan da, Məmdəli, qeyrət həlal olsun sənə!
- B) Qafqaz dağlarının gözəl guşəsi, Vurğunam hüsnünə özüm, Qəbələ!
- C) Kim minir Qazaxın dilboz atını, Götürür toyların şal xalatını...
- D) Tariximə qara xətlə hicri, milady, Qılıncların qan ağzı ilə yazılmadımı?!
- E) Şairim! Aç, payla söz xəzinəni, Şeiriyyət ilhama çağırır məni.

214) Sual:Biri qeyri-rəsmi müraciət etiketidir:

- A) qadası
- B) xanım
- C) cənab
- D) bəy
- E) yoldaş

215) Sual:Biri natiqliyin sahəsi deyil:

- A) publisistik natiqlik
- B) bədii natiqlik
- C) bədii natiqlik
- D) inzibati-idarə natiqliyi
- E) işgüzar natiqlik

216) Sual:Nitq normalarının tarixiliyi haqqındakı fikirlərdən biri səhvdir:

- A) Dövr keçdikcə ədəbi dilin normasında əvvəlkindən fərqli müəyyən əlamətlər, keyfiyyətlər meydana çıxmır.
- B) Norma tarixi kateqoriyadır.
- C) Leksik normadan fərqli olaraq, ədəbi dilin fonetik və qrammatik normalarında dəyişiklik ləng gedir.
- D) Nitq normalarının tarixiliyi ədəbi dilin inkişafının, təkmilləşməsinin nəticəsidir.
- E) 1930-cu illərə qədər Azərbaycan ədəbi dilinin fonetikasında əlifbada xüsusi hərflə göstərilən "sağır nun" adlı səs var idi.

217) Sual:Hansı II növ söz birləşməsinə III növə keçirmək olmur?

- A) maşın bazarı

- B) bulaq suyu
- C) pəncərə şüşəsi
- D) meşə gözətçisi
- E) dağ havası

218) Sual: Mürəkkəb söz birləşməsi hansı variantdadır?

- A) Nizaminin “Xosrov və Şirin” poeması
- B) körpə uşaq
- C) adamın sözü
- D) zəfər marşı
- E) ən yaxşı yer

219) Sual: II növ təyini söz birləşmələrini seçin: 1.şirin söhbət, 2.ilan zəhəri, 3.alimin fikri, 4.ağac budağı, 5.əkin yeri, 6.ananın arzusu

- A) 2,4,5
- B) 1,3,4
- C) 2,3,5
- D) 4,6
- E) 1, 2

220) Sual: Biri səhv fikirdir:

- A) Lələ var, yurdu yox.
- B) Müəyyən miqdar sayları sadə və mürəkkəb olur
- C) Miqdar sayları 3 yerə ayrılır.
- D) Saylar həm sadə, həm düzəltmə , həm də mürəkkəb olurlar.
- E) Sıra sayları düzəltmə və mürəkkəb olurlar
- F) Müəyyən miqdar sayları sadə və mürəkkəb olur
- M) Miqdar sayları 3 yerə ayrılır.
- N) Saylar həm sadə, həm düzəltmə , həm də mürəkkəb olurlar.
-) Sıra sayları düzəltmə və mürəkkəb olurlar
-) Bütün saylar cəmlənir
-) Bütün saylar cəmlənir.

221) Sual: Feli bağlama şəkilçisi deyil:

- A) istər, istərsə də, ya, ya da
- B) -araq²
- C) -anda²
- D) -alı²
- E) -madan²
- F) araq²
- M) anda²
- N) alı²
-) -madan²
-) malı²
-) -malı²

222) Sual:Biri məqsəd və intonasiyaya görə sadə cümlə növü deyil:

- A) müxtəsər cümlə
- B) əmr cümləsi
- C) nəqli cümlə
- D) sual cümləsi
- E) nida cümləsi

223) Sual:Biri sual cümləsidir:

- A) Bəs nə üçün mənim suallarına cavab vermirsən?
- B) Şagirdlər yarışa yaxşı hazırlanmışdılar.
- C) Səbr elə, kişi, nahaq qan yerdə qalmaz!
- D) Bu gün hava çox istidir.
- E) Sabah hamı dərəcə hazır gəlsin!

224) Sual:Verilmiş cümlələrdən hansı nida cümləsidir?

- A) Sən nə yamansan, a buz?! Adam yıxansan, a buz!
- B) Ətrafı sakitlik bürümüşdü.
- C) Əlaçı tələbələr mükafatlandırıldılar.
- D) Görəsən, onlar nə vaxt qayıdacaqlar?
- E) Hamı susurdu, heç kim danışmırdı.
- F) Sən nə yamansan, a buz! Adam yıxansan, a buz!

225) Sual:Cümlələrin hansı nəqli cümlədir?

- A) Havadan baharın ətri gəlirdi.
- B) Uşaqlar, dərəcə hazırsınızmı?
- C) Qoy həmişə günəş olsun!
- D) Sən sus, danışma.
- E) Sən hamıdan gözəlsən, sevgilim!

226) Sual:Qeyri-müəyyən şəxslə cümləni tapın:

- A) Toyda təbrik üçün mənə də söz verdilər.
- B) Dostu dar gündə sınaşırlar.
- C) Ad günündə xaricdəki tanışları zəng vurub mənə təbrik edirlər.
- D) Ailəmizdə təhsilə ciddi fikir verilir.
- E) Yıxılana gülməzlər.

227) Sual:Müəyyən şəxslə geniş cümlə hansıdır?

- A) Həvəslə danışdım
- B) Dünən məsələyə baxıldı.
- C) Dostumun böyük oğlu təhsil şöbəsinin müdürüdür.
- D) Xəstəni sakitləşdirmək üçün xeyli əziyyət çəkildilər.
- E) Verilən tapşırıq vaxtında əməl edirlər.

228) Sual:And olsun yeri, göyü Yaradana! Cümlənin növünü tapın:

- A) şəxssiz cümlə
- B) qeyri-müəyyən şəxslı cümlə
- C) ümumi şəxslı cümlə
- D) müəyyən şəxslı cümlə
- E) adlıq cümlə

229) Sual: Ümumi şəxslı cümlə hansıdır?

- A) Adətimizə görə, böyüyə də, qonağa da hörmət edərlər.
- B) Ölkəmizin ərazisində qədim insan məskənləri aşkar etmişlər.
- C) Qız qalasına bənzər təsvirləri Qobustan qayaüstü rəsmlərində də müəyyənləşdirmişlər.
- D) Tariximizi, mədəniyyətimizi qorumağa borcluyuq.
- E) Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindəki mədəniyyət abidələrimizə xeyli ziyan vurmuşlar.

230) Sual: Xəbəri frazeoloji birləşmə ilə ifadə olunan müəyyən şəxslı cümləni göstərin:

- A) Onun geri dönməməsi ananın qəlbinə toxunmuşdu.
- B) XX əsrin sonları idi.
- C) Mənim ondan gözümlə su içmirdi.
- D) Qəbul imtahanları yaxınlaşır.
- E) Mənim tanrım gözəllikdir, sevgidir.

231) Sual: İsmi xəbərlı müəyyən şəxslı geniş cümləni göstərin:

- A) Bu gün milli mənafe hər şeydən vacibdir.
- B) Xəstənin ümumi vəziyyəti yaxşıdır.
- C) Elçinin atasının dostları neft işçiləridir.
- D) Əldən qalan əlli il qalar.
- E) İstirahət gününün xoş saatları idi.

232) Sual: Ara sözlərlə bağlı fikirlərdən biri səhvdir:

- A) Qrammatik cəhətdən cümlə üzvləri ilə bağlı olur.
- B) Danışanın ifadə olunan fikrə münasibətini bildirir.
- C) Cümlədəki başqa sözlərdən vergüllə ayrılır.
- D) Yəqinlik, şübhə, nəticə və s. mənaları ifadə edir.
- E) Cümlənin əvvəlində, ortasında və sonunda işlənə bilər.

233) Sual: Nəticə bildirən ara sözlər hansı cümlələrdə işlənib? 1) Deməli, evinizi təmir etdirə bilmirsiniz. 2) Yəqin, orada yeni evlər tikiləcək. 3) Xülasə, gəlib çıxdıq mətləb üstünə. 4) Əlbəttə, sənə kömək edərəm. 5) Doğrusu, bu çox çətin məsələdir.

- A) 1,3
- B) 1,4,5
- C) 1,2,5
- D) 2,3,4
- E) 1,2,5

234) Sual: Biri güman və şübhə bildirən ara söz deyil:

- A) mənəcə

- B) görünür
- C) gərək ki
- D) deyəsən
- E) bəlkə

235) Sual:Ümumiləşdirici söz həmçins üzvlərdən əvvəl işlənərsə, ondan sonra hansı durğu işarəsi qoyulur?

- A) iki nöqtə
- B) vergül
- C) tire
- D) nöqtəli vergül
- E) heç nə

236) Sual: Oğlum, görünür, sən hər şeydən xəbərdarsan cümləsində işlənmişdir: 1) həmçins üzvlər 2) xitab 3) əlavə 4) ara söz

- A) 2.4
- B) 1.2
- C) 2.3
- D) 3.4
- E) 1.4

237) Sual: Biri yəqinlik bildirən ara söz deyil:

- A) beləliklə
- B) əlbəttə
- C) düzü
- D) şübhəsiz
- E) həqiqətən;

238) Sual:Həmçins üzvlər haqqında yürüdülmən fikirlərdən biri səhvdir:

- A) Həmçins üzvlər yalnız tabesizlik bağlayıcıları vasitəsilə əlaqələnir.
- B) Həmçins üzvlər bərabərhüquqlu olur.
- C) Eyni qrammatik formaya malik olur.
- D) Eyni bir cümlə üzvü ilə bağlı olur.
- E) Bütün cümlə üzvləri həmçins ola bilər.

239) Sual:Həmçins üzvlər arasında işlənən hansı tabesizlik bağlayıcısından sonra vergül işarəsi qoyulur?

- A) da, də
- B) amma, ancaq, lakin
- C) gah, ya, həm, nə
- D) yəni
- E) və, ilə

240) Sual:Həmçins təyinli cümləni seçin:

- A) Pəncərədən həyatə xəstə, məzlum bir qoca baxırdı.

- B) Pəncərədən həyatə xəstə, məzlum bir qoca baxırdı.
- C) Qızılqayadan ötəndə günorta olardı.
- D) Muzeydə gördüyü rəsmlər, əşyalar onu hələ də düşündürürdü.
- E) Bu sözləri o, astadan, ehtiyatla söylədi.

241) Sual: Hansı həmçins üzvlü cümlədə cəm şəkilçisi ixtisar olunub?

- A) İmtahan zalında müəllim, şagird və valideyinlər də nəzarət altında idilər.
- B) İllər keçdikdən sonra məni qarşılamağa gələnlər arasında ana və atamı görmədim.
- C) Həyatda hər şeyə öz gücüm, bacarığım və qabiliyyətimlə nail olmaq istəyərdim.
- D) Dost, qardaş və ailəsini görmək eşqi ilə o, bu dəfə də şəhərə gəlməli oldu.
- E) Suallar, tapşırıqlar və qarşısındakı öhdəliklər o qədər ağır idi ki, bütün bunları bacarmayacağını düşünürdü.

242) Sual: Hansı cümlədə həmçins xəbər işlənib?

- A) Hər gün olduğu kimi, bu gün də qoca sahilə gəldi, iti nəzərləri ilə dənizi xeyli seyr etdi.
- B) Yağış yağır, güclü külək əsirdi.
- C) Osman ehtiyatla bulağa yaxınlaşdı, onu görəndə ceyran hürküb qaçdı.
- D) İclasda alimlər də, elmi işçilər də bu qərarı dəstəklədilər.
- E) Get-gedə mübahisələr ciddiləşir, tələbələr, deyəsən, üstünlük qazanırdılar.

243) Sual: Həmcins xəbərlər hansı cümlədədir?

- A) Dilşad səhər tezdən durur, əl-üzünü yuyur, sonra isə anasına su gətirirdi.
- B) Şaxta getdikcə artır, duman kəndi bürüyürdü.
- C) Mərdan getdi, ailənin sevinci, rahatlığı bitdi.
- D) Torpaq qızır, qar əriyir, çaylar daşır.
- E) Mən oyanmışdım, yoldaşlarım isə hələ də şirin yuxuda idilər.

244) Sual: Ara sözün işləndiyi cümləni göstərin:

- A) Düzdür, riyaziyyatdan bir az anlayıram.
- B) Güman gələn yerləri ələk-vələk etdilər.
- C) Yəqin etdim ki, sən düz demirsən.
- D) Hər dilinə gələn sözü deməli deyilsən
- E) Sənin dediklərin tamamilə düzdür.

245) Sual: Feili xəbərli cümləni göstərin:

- A) Küçədə toplaşan adamların üzündə bayram əhval – ruhiyyəsi duyulurdu.
- B) Tamaşa gülməli idi.
- C) Güllər ətirli və tərəvətlidir.
- D) Buranın gözəl təbiəti var.
- E) Amalımız Vətən yolunda çarpışmaqdır.

246) Sual: İsmi xəbərli cümləni göstərin:

- A) Gələn Fəridə idi.
- B) Mətni diqqətlə köçürdü.
- C) O, mənə diqqətlə qulaq asırdı.

- D) Güclü külək ağacları yerə yıxmışdı.
- E) İdmançılar olimpiadaya hazırlaşır.

247) Sual:Cümlələrin birində xəbər sayla ifadə olunmuşdur:

- A) Sənin bütün qiymətlərin beşdir.
- B) Onlar kənddə yaşayırlar.
- C) Yanan lampa yüzlükdür.
- D) Onların sözündə bir həqiqət var.
- E) Onunculara təşəkkür edildi.

248) Sual:Mürəkkəb xəbərli cümləni göstərin:

- A) Gənclər bizim gələcəyimizdir.
- B) Bir zamanlar insanlar qul halında yaşamışlar.
- C) Uşaqlar səyahətdən doymurdular.
- D) Babam ağacın altında oturub çay içirdi.
- E) Mən Akifə minnətdaram.

249) Sual:Hansı cümlədə xəbər kəmiyyətə görə mübtəda ilə uzlaşmamışdır?

- A) Onlar hər gün imtahana hazırlaşır.
- B) O hər gün imtahana hazırlaşır.
- C) Biz hər gün imtahana hazırlaşırıq.
- D) Siz hər gün imtahana hazırlaşırınsınız.
- E) Onlar hər gün imtahana hazırlaşırlar.

250) Sual:Cümlənin xəbəri nə ilə ifadə olunmuşdur? Bizim borcumuz tariximizi dərinədən öyrənməkdir.

- A) məsdər tərkibi ilə
- B) isimlə
- C) feillə
- D) əvəzliliklə
- E) feili sifətlə

251) Sual:Xəbər haqqında fikirlərdən biri səhvdir:

- A) Cümlənin heç bir üzvünə tabe olmayan ən müstəqil üzvdür.
- B) İfadə vasitəsinə görə iki cürdür: feili xəbər, ismi xəbər
- C) Mübtədaya aid hərəkəti və ya hökmü bildirən baş üzvdür.
- D) Quruluşca sadə və mürəkkəb olur.
- E) Həm nitq hissələri, həm də söz birləşmələri ilə ifadə olunur.

252) Sual:Xəbər hansı cümlə üzvünə aid olur?

- A) mübtədaya
- B) təyinə
- C) zərfliyə
- D) tamamlığa
- E) heç birinə

253) Sual:Cümlələrdən birində mübtədə səhv göstərilib:

- A) Məktəbin həyətinə şagirdlər ağac əkdilər.
- B) Günəşin istiliyi əsgərlərin işini bir az da çətinləşdirmişdir.
- C) Taleyim solmayan aydın səhərdir.
- D) Kitabı dünəndən məktəbdə qalıb.
- E) Aşağıdakı dərədə daxma və ağaclar görünürdü

254) Sual:Hansı cümlədə mürəkkəb mübtədə verilmişdir?

- A) Dünyanın dərini çiyində daşıyanlar da mənim dərini bilmirlər.
- B) Mənim qəlbimdəki fikir səni narahat etməsin.
- C) Ay qızım, sənəin dər oxumağın niyə görmürəm?
- D) Vətən- ana. Ey odlar diyarı, sənə canım qurban
- E) Ey zalım, nə qədər zülm edəcəksən bizə sən?

255) Sual: Atın yüyəni Tahirin əlində idi cümləsinin mübtədəsi nə ilə ifadə olunmuşdur?

- A) III növ təyini söz birləşməsi ilə
- B) II növ təyini söz birləşməsi ilə
- C) I növ təyini söz birləşməsi ilə
- D) feili sifət tərkibi ilə
- E) məsdər tərkibi ilə

256) Sual: İclası kim aparacaq? cümləsində mübtədə nə ilə ifadə olunmuşdur?

- A) sual əvəzliyi ilə
- B) isimlə
- C) sifətlə
- D) şəxs əvəzliyi ilə
- E) qeyri-müəyyən əvəzlilə

257) Sual:Hansı cümlənin mübtədəsi sayla ifadə olunmuşdur?

- A) Altıncılar bu yarışda qalib gəldilər
- B) Birisi yazı yazırdı, birisi qulaq asırdı.
- C) Qocalara qayğı lazımdır
- D) Bunu hamı bilir.
- E) Deyilən söz yadigardır.

258) Sual: Mən sənəin gələcəyinə inanıram cümləsində mübtədə hansı nitq hissəsi ilə ifadə olunmuşdur?

- A) əvəzlik
- B) sifət
- C) fel
- D) say
- E) isim

259) Sual:..... cümlənin baş üzvü olub, haqqında danışılan şəxsi, əşyanı bildirir:

- A) mübtəda
- B) xəbər
- C) tamamlıq
- D) təyin
- E) zərflik

260) Sual:Fikirlərdən biri səhvdir:

- A) Dialektologiya sözlərin mənşəyini öyrənir.
- B) Rəmzi mənələrdən ideoqrafik yazıda istifadə olunur.
- C) Lüğətçilik dilçiliyin praktik sahəsi olub, lüğətlərin tərtibi prinsiplərini öyrənir.
- D) Şifahi ədəbi dil orfoepik normalara tabedir.
- E) Azərbaycan dilinin leksik normasının keyfiyyətini milli leksika müəyyən edir.

261) Sual:Götürmür bizləri qəbir, Koroğlu,Səni bezdirmədi səbir, Koroğlu?Hardasan, umudum, ya bir Koroğlu,Qoşun yollarda qalıb (Akif Səməd)Nümunədə ədəbi dilin hansı normaları pozulmuşdur?

- A) fonetik və qrammatik
- B) fonetik
- C) leksik və qrammatik
- D) leksik
- E) fonetik və leksik

262) Sual:Dil və nitq haqqında deyilənlərdən biri səhvdir:

- A) Nitq dildən fərqli olaraq heç vaxt dəyişmir.
- B) Dil ünsiyyət vasitəsi olub, mücərrəd işarələr sistemindən ibarətdir.
- C) Nitq ünsiyyət prosesidir, bu və ya digər məlumatın ifadə tələbinə uyğun olaraq dilin ifadə imkanları əsasında meydana çıxır.
- D) Dil əsasdır, nitq ondan törəmədir.
- E) Dil tarixən çox az dəyişikliklərə uğrayır.

263) Sual:Aşağıdakılardan biri əfsanədir:

- A) “Pərvanə və od”
- B) “Məlikməmməd”
- C) “Cırtan”
- D) “Ağ atlı oğlan”
- E) “Göyçək Fatma”

264) Sual: Dərələrdən sel kimi, təpələrdən yel kimi ifadələri folklorun hansı janrında daha çox işlənir?

- A) nağıllar
- B) dastanlar
- C) əfsanələr
- D) lətifələr
- E) atalar sözü və məsəllər

265) Sual:Folklorun oxşar məzmunlu janrları hansılardır?I nağıl və məsəl.II ağıllar və atalar sözləri.III holavarlar və sayaçı sözləri.IV laylalar və oxşamalar

- A) III, IV
- B) I,III
- C) II,IV
- D) II,III
- E) I,IV

266) Sual:Hansılar folklorun lirik növünə aid deyil?

- A) əfsanə və lətifələr
- B) bayatılar və ağılar
- C) laylalar və oxşamalar
- D) tapmacalar və yanıltmaclar
- E) holavarlar və sayaçı sözləri

267) Sual:Aşağıdakılardan hansı atalar sözü deyil?

- A) Burada mənəm, Bağdadda kor xəlifə.
- B) Ağıl yaşda deyil, başdadır.
- C) Gülmə qonşuna, gələr başına.
- D) Bu günün işini sabaha qoyma.
- E) Yersiz gəldi, yerli qaç.

268) Sual:Şifahi xalq ədəbiyyatının tarixən daha qədim sayılan janrı hansıdır?

- A) nəğmələr
- B) mahnılar
- C) tapmacalar
- D) dastanl
- E) xalq dramları

269) Sual:Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin sözlərinin müəllifi kimdir?

- A) Əhməd Cavad
- B) Hüseyn Cavid
- C) Cəfər Cabbarlı
- D) Mikayıl Müşfiq
- E) Məmməd Araz

270) Sual:Aşağıdakı sözlərdən hansında yalnız açıq saitlər işlənmişdir?

- A) naməlum
- B) layihə
- C) bioloq
- D) riayət
- E) maneə

271) Sual:Aşağıdakı sözlərdən hansının yazılışı səhvdir?

- A) geoloq
- B) layihə
- C) strateji

- D) günbəgün
- E) kiprik

272) Sual:Biri nitqin mərhələsi deyil:

- A) mövzunu mənimsəmək
- B) mövzuya aid ədəbiyyatın toplanması
- C) ədəbiyyatdan nəticə əldə etmək
- D) nəticə əsasında plan tərtib etmək
- E) fikri yekunlaşdırmamaq

273) Sual:Qeyrimüəyyən miqdar saylarından ibarət sıranı göstərin:

- A) azaz, min, çoxlu
- B) dörd, on beş, xeyli
- C) çox , az , xeyli
- D) az, çox , üç
- E) bir az, çoxlu, yüz

274) Sual:Hansı frazeoloji birləşmədir?

- A) İmtahanı uğurla verdi.
- B) Su torpağa can verirdi
- C) Uzaqdan maşın gəlirdi
- D) Top yola düşdü
- E) O, bu gün dərsə gecikmişdi.

275) Sual:Feili bağlama sintaktik cəhətdən hansı cümlə üzvü olur?

- A) tamamlıq
- B) zərflik
- C) mübtəda
- D) xəbər
- E) təyin

276) Sual:Əvəzlik haqqında deyilənlərdən biri səhvdir:

- A) Əksər nitq hissələrini əvəz edə bilirlər.
- B) Təyini əzliklər ismi əvəz etmirlər.
- C) "filan" təyini əvəzlikdir
- D) Bütün əvəzliklər hallanır.
- E) "filankəs" qeyrimüəyyən əvəzlikdir

277) Sual:Aşağıdakılardan birində "əvvəl" sözü qoşma kimi işlənmişdir:

- A) Dərstdən əvvəl hamı sinifdə idi.
- B) Hər şeydən əvvəl sağlamlıqdır.
- C) Bütün uşaqlar yarışdan əvvəl həyəcanlı idilər.
- D) Məndən əvvəl bir nəfər də var idi.
- E) Əvvəl düşün, sonra danış.

278) Sual:Qoşmanın xüsusiyyətlərinə aid deyil:

- A) Ayrılıqda heç bir suala cavab vermir
- B) Qoşulduqları sözdən sonra işlənir
- C) Lüğəvi mənaya malik deyil
- D) Qrammatik mənə daşıyır
- E) Ayrılıqda cümlə üzvü olur

279) Sual:İstiqamət bildirən qoşmalara aiddir:

- A) üçün,görə
- B) sarı,qədər
- C) kimi,qədər
- D) başqa,özgə
- E) tərəf, qarşı

280) Sual:Əşyəvi yazı dedikdə nə başa düşürsünüz?

- A) fikri
- B) hərfi
- C) əşyəvi
- D) şəkli
- E) hecavi

281) Sual:Əşyəvi yazı dedikdə nə başa düşürsünüz?

- A) fikrin şəkillərdə ifadəsi
- B) fikrin əşyalarda ifadəsi
- C) fikrin səslərlə ifadəsi
- D) fikrin sözlə ifadəsi
- E) yazının bütün növlərinin ifadəsi

282) Sual:İdarə əlaqəsində asılı tərəf hansı halda işlənmişdir?

- A) yiyəlik
- B) yönlük
- C) yerlik
- D) adlıq
- E) çıxışlıq

283) Sual:Hansı cümlədə zərf var?

- A) Düz danışmırsan.
- B) Düz söz üz qızardır.
- C) Onda böyük bir enerji var.
- D) İti bıçaq əlimizi kəsdi.
- E) Əsən küləklərdən xəbərimiz yox.

284) Sual: işə tez- tez gecikirsiniz? cümləsində ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?

- A) fonetik
- B) leksik

- C) qrammatik
- D) fonetik və qrammatik
- E) fonetik və leksik

285) Sual: hər bir xalqın dilində onun milli təfəkkürünə, etnoqrafiyasına uyğun olaraq işlədilən ifadələrdir cümləsində nöqtələrin yerinə yazılmalıdır:

- A) nitq etiketləri
- B) nitq
- C) dil
- D) nitq fəaliyyəti
- E) natiqlik

286) Sual: Anam başımın yanında dua deyirdi cümləsində ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?

- A) leksik
- B) fonetik
- C) qrammatik
- D) leksik, qrammatik
- E) orfoqrafik

287) Sual:Nitq istisnaları nədir?

- A) ədəbi dildəki qeyri-normativ hallar
- B) ədəbi dildəki qeyri-normativ hallar
- C) üslublardan birinin ədəbi dildə aparıcı rol oynaması
- D) ədəbi dil normasının pozulması
- E) ayrı-ayrı müəlliflərin nitqində köhnəlmiş sözlərdən istifadə edilməsi

288) Sual: Qrammatik normanın pozulduğu cümlələri göstərin:1)Keçim qarayazı düzənliyindən, qatım qabağıma ilğımlarını. (İ.İsmayılzadə) 2)Yol azmısan bu payızın çənində,Ağacdələ, ağlın itib sənin də. (M.İsmayıl) 3) Cahandar ağa tufəngini çiyindənən alıb çaxmağı hərlədi. 4)Kişi yola düşəndə dan yeri yenicə ağarırdı.

- A) 1.2
- B) 1,3
- C) 3.4
- D) 2.3
- E) 1.4

289) Sual: Çayçı tez-tez təzə çay düzəldirdi cümləsində ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?

- A) leksik
- B) fonetik
- C) qrammatik
- D) orfoepik
- E) orfoqrafik

290) Sual:Aşağıdakılardan hansı orfoepik qaydaya aiddir?

- A) “m” və “n”samitləri ilə bitən sözlərin tələffüzündə çıxışlıq hal şəkilçisinin –nan2 kimi işlənməsi

- B) “sinif” sözüne saitlə başlanan şəkilçi artırıldıqda son saitin düşməsi
- C) “fənn” sözüne samitlə başlanan şəkilçi artırıldıqda qoşa samitlərdən birinin düşməsi
- D) xüsusi isimlərin böyük hərflə yazılması
- E) sifətin çoxaltma dərəcəsini əmələ gətirən “tünd” sözünün defislə yazılması

291) Sual: Dərsin yerini kitabınızda iz eləyin cümləsində ədəbi dilin hansı norması pozulub?

- A) leksik
- B) orfoqrafik
- C) qrammatik
- D) orfoepik
- E) orfoqrafik və qrammatik

292) Sual: Qulağıma haradansa bir səs toxundu cümləsində ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?

- A) leksik
- B) orfoqrafik və leksik
- C) orfoqrafik
- D) qrammatik
- E) leksik və qrammatik

293) Sual: O, şiddətli adamdır cümləsində ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?

- A) yalnız leksik
- B) yalnız orfoqrafik
- C) qrammatik, leksik
- D) orfoepik, qrammatik
- E) leksik, orfoqrafik

294) Sual: Mənə də çay tökün cümləsində ədəbi dilin hansı norması pozulub?

- A) leksik
- B) fonetik
- C) qrammatik
- D) leksik və qrammatik
- E) fonetik və leksik

295) Sual: Hansı bənddə leksik norma pozulmuşdur?

- A) Gəzintidən yorğun qayıdan Ceyhun yerinə yığılıb yatdı.
- B) Zəhmət olmasa, mənə bir stəkan çay süz.
- C) Tarlada suvarma işləri başa çatdı.
- D) Yalvarma, yalvarma o cəllada sən!
- E) Çay tökülüb süfrəni ləkələdi.

296) Sual: Nitq etiketləri barədə yürüdülmən hansı fikir səhvdir?

- A) Bütün nitq etiketləri müəyyən dövrdə işlənilib sonra ünsiyyətdən çıxır.
- B) Müraciət etiketləri rəsmi və qeyri-rəsmi olur.
- C) Nitq etiketlərinə nitq yarlıqları da deyilir.
- D) Nitq etiketləri nitq mədəniyyətinin mühüm göstəricisidir.

E) Onlardan yerində istifadə səmimi münasibət yaradır.

297) Sual:Natiqlik sənətinin əsas tələbləri sırasında verilənlərdən biri səhvdir:

- A) mövzu haqqında geniş danışmaq
- B) dinləyicilər üçün anlaşılıq şəkildə danışmaq
- C) nitqə əvvəldən hazırlaşmaq
- D) nitq mədəniyyətinin əsas şərtlərinə əməl etmək
- E) nitqin intonasiyasına uyğun əl-qol, baş və bədən hərəkətləri etmək

298) Sual:Nitqin düzgünlüyünün pozulması hansı səbəbdən yaranır? Ən tam olanı qeyd edin.

- A) dilin fonetik, leksik və qrammatik quruluşunu bilməməkdən
- B) dilin fonetik, leksik və qrammatik quruluşunu bilməməkdən
- C) orfoqrafiya qaydalarına əməl etməməkdən
- D) sözün leksik mənasını bilməməkdən
- E) orfoepiya qaydalarına əməl etməməkdən

299) Sual:Nitqin dəqiqliyi dedikdə, nə nəzərdə tutulur?

- A) fikrin ifadəsi üçün birbaşa tələb olunan sözün, ifadənin və ya cümlənin seçilməsi
- B) mücərrəd anlayışlardan istifadə edilməsi
- C) qrammatik normalara əməl olunması
- D) yalnız həqiqi mənada başa düşülən sozlərdən istifadə olunması
- E) orfoqrafiya qaydalarına düzgün əməl edilməsi

300) Sual:Fel kökünə əvvəl sadə şəkil şəkilçisi, sonra isə qrammatik məna növünün şəkilçisi artırılmışdır. Hansı norma pozulmuşdur?

- A) qrammatik
- B) orfoepik
- C) orfoepik
- D) orfoepik, qrammatik
- E) fonetik, leksik

301) Sual:Nitqə aid əlamətlərdən biri səhvdir:

- A) Ünsiyyət vasitəsidir.
- B) Törəmədir.
- C) Fərdidir.
- D) Dəyişkəndir.
- E) Şifahi və yazılı şəkildə mövcud olur.

302) Sual:Bəndlərdən birində uzlaşma pozulsa da, qrammatik norma pozulmamışdır:

- A) Dünyalar titrədi, aləmlər mayallaq aşdı, fələklər bir-birinə qarışdı. (C.Məmmədquluzadə)
- B) Şagirdlərdən ikisinin cavabı müəllimi qane etmədi.
- C) Xalqın hamısı, demək olar ki, Yusif Sərraca qarşı idilər.
- D) Yenə öz yerində yuvarlanır ay.
- E) Nəfəsi kəsildi, özünü yaxınlıqdakı işıq gələn evə catdırmağa tələsdi.

303) Sual:XX əsrin 40-80 – ci illərində ümumişlək olub, indi tarixizmə çevrilən sözlər hansı cərgədə verilmişdir?

- A) pioner, kolxoz
- B) sayru, nəsnə
- C) ayıtmaq, tanıq
- D) dürlü, qaynaq
- E) samovar, demokratiya

304) Sual:Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvünün Avropa Şurasındakı çıxışı natiqliyin hansı sahəsinə aiddir?

- A) siyasi natiqlik
- B) bədii natiqlik
- C) akademik natiqlik
- D) işgüzar natiqlik
- E) inzibati-idarə natiqliyi

305) Sual:Aşağıdakı cümlələrin birində zərf işlənmişdir:

- A) Mən orada olmasam, çətin olacaq.
- B) Günəş şəfəqlərlə bəzəyir yeri.
- C) Açılmış səhərin ala gözləri.
- D) Mühəndis qız iş yerinə gələndə saat iki idi.
- E) İnsan! O, müqəddəs bir kainatdır.

306) Sual:Zərf düzəldən şəkilçi hansıdır?

- A) – casına 2
- B) –ın 4
- C) – ıq4
- D) –k1 4
- E) – madan 2

307) Sual:Hansı cümlədə yer zərfi işlənmişdir?

- A) İrəlidə onu nələr gözlədiyini bilmir.
- B) Lalə Gəncədə yaşayır.
- C) Meşədə quşlar cəh-cəh vururdu.
- D) Kənddən gəlib.
- E) Məktəbin həyətində yaman səs-küy vardı.

308) Sual:Düzəltmə zərflər cərgəsini göstərin:

- A) şairanə, çəpəki
- B) bərkdən, irəli
- C) ucadan, indi
- D) dünən, bayaq
- E) aşağı, gec-tez

309) Sual:Tərzi-hərəkət zərfini tapın:

- A) sürətlə, igidcəsinə
- B) irəli, aşağı
- C) az, xeyli
- D) istidən, hünərlə
- E) yavaşca, soyuqdan

310) Sual: Həmişə dərsə hazır olmaq lazımdır cümləsində həmişə sözü hansı nitq hissəsidir?

- A) zərf
- B) isim
- C) sifət
- D) say
- E) feil

311) Sual: Birə-beş, azdan-çoxdan sözləri zərfin hansı mənə növündədir?

- A) miqdar
- B) tərzi-hərəkət
- C) zaman
- D) yer
- E) səbəb

312) Sual:Hansı cümlədə zərf var?

- A) Düz danışmırsan.
- B) Düz söz üz qızardır.
- C) Onda böyük bir enerji var.
- D) İti bıçaq əlimizi kəsdi.
- E) Əsən küləklərdən xəbərimiz yox.

313) Sual:Hansı cümlədə zərf var?

- A) Sən bu işi həvəslə görmüsən.
- B) Builki sərçə bildirkinə cık-cık öyrədir.
- C) Bүgүnkü söz sabahkı sözün körpüsüdür.
- D) Bilməsən, bir biləndən soruş.
- E) Yalnız sən mənə kömək edə bilərsən.

314) Sual:Hansı cümlədə yer zərfi işlənmişdir?

- A) İrəlidə xeyli adam dayanmışdır.
- B) Biz axşam qonaqları qarşılacaqıq.
- C) Kəşfiyyatçılar meşəni axtardılar.
- D) Azərin atası Türkiyədə işləyir.
- E) Xəstə gün -gündən zəifləyirdi.

315) Sual:Zərf olan cümləni tapıb göstərin:

- A) Cavad hiyləgərcəsinə gülümsəyirdi
- B) Müəllim yaxşı tələbələri qiymətləndirdi.

- C) Onun hörməti artmışdı.
- D) Gözlərini qırpmadan bir nöqtəyə baxırdı.
- E) Qırmızı-qırmızı almalar adama gəl-gəl deyirdi.

316) Sual: Əvvəl sözü hansı cümlədə zərfdir?

- A) Əvvəl sən, sonra mən gələrəm.
- B) Qonşu məndən əvvəl gəldi.
- C) Səndən əvvəl gəlmişəm.
- D) Sözüünü deməmişdən əvvəl gedərsən.
- E) Kimdən əvvəl gəlmisən?

317) Sual:Tərzi- hərəkət zərflərinin sayını müəyyən edin:Ehmalca, aybaay, təaccüblə, hiyləgərcəsinə, uzaq, irəli, vaxtilə, axşamtərəfi, ötəri, əvvəl, xeyli, sürətlə.

- A) 5
- B) 6
- C) 7
- D) 3
- E) 8

318) Sual:Hansı cümlələrdə feili bağlama vardır?1. Oxuyanlar tələbədirlər. 2.Bütün bunları düşündükçə ağı dumanlanırdı.3.Qurbətdə xan olunca, vətəmində dilən gəz.4.Közərən ocaq gözətçinin yaxında olduğunu xəbər verirdi.

- A) 2.3
- B) 1.2
- C) 3.4
- D) 1.4
- E) 2.4

319) Sual: Hansı cümlələrdə feili sifət isimləşmişdir?1. Çoxlu görülsə işlərimiz var.2.Keçmiş olmayanın gələcəyi də olmaz.3.Bu bayramda bütün kəsülülər barışır.4.Mərasimə gələnlər qardaşının yaxın dostları idi.5.Hamı onun təzə yazdığı kitabı tərifləyirdi.6.Bildiklərimin hamısını ona ətraflı danışdım.

- A) 2,4,6
- B) 1,3,5
- C) 1,2,5
- D) 2,3,6
- E) 1,4,5

320) Sual:Cümlələrin birində feili bağlama işlənməyib:

- A) Baba səliqə ilə doğranmış çörəyi boşqaba yığdı.
- B) Buludlar çəkilər-çəkilməz dağı boz duman bürüdü.
- C) Yağış kəsilməyincə mağazadan çıxmadıq.
- D) O, ətrafa baxa-baxa yola çıxdı.
- E) Evə yaxınlaşanda nəbzi daha həyəcanla vurmağa başladı.

321) Sual:Hansı cümlənin xəbəri feili sifətlə ifadə olunmayıb?

- A) O, bu işdən əl çəkməlidir.
- B) Çay soyuyub, içməlidir.
- C) Bu film olduqca gülməlidir.
- D) Aldığım alma yeməli idi.
- E) Qarpızların bir qismi yetişməmiş idi.

322) Sual:Hansı cümlələrdə feili sifətlər isimləşmişdir?1.Əziləni müdafiə etmək nəcib insanların xüsusiyyətidir.2.İncidilən insanlara kömək etməliyik.3.Qaçanı qovmazlar.4.Müdafiə olunan tərəf rahat nəfəs aldı.5.Yıxılanı vurmazlar.6.Calışqan həmişə uğur qazanar.

- A) 1,3,5
- B) 1,2,5
- C) 2,3,6
- D) 1,4,5
- E) 2,4,6

323) Sual: Onların belə danışmaqlarına baxmayın cümləsində işlənmiş məsdərdə onun üçün səciyyəvi olmayan hansı cəhət özünü göstərir?

- A) Cəmlənib.
- B) Hallanıb.
- C) Mənsubiyyətə görə dəyişib.
- D) Üçüncü növ təyini söz birləşməsinin II tərəfi kimi işlənib.
- E) Yiyəlik halla əlaqəyə girib.

324) Sual:Hansı cümlələrdə məsdər həm mənsubiyyət, həm hal şəkilçisi qəbul etmişdir?1.Ora getməkdən yorulmuşam.2.İşləməyindən belə görünür ki, zəhmətkeş adamdır.3.Belə gözəl yazmağı kimdən öyrənmişən? 4.Oxumağına söz ola bilməz.5.Sizin bu barədə susmağınız mənə təəccüblü gəlir.

- A) 2.4
- B) 1.2
- C) 3.5
- D) 2.5
- E) 3.4

325) Sual:Hansı cümlələrdə həm hal, həm də mənsubiyyət şəkilçisi qəbul etmiş məsdərlər vardır? 1.Görüşməyimizdən bir həftə sonra getdi.2.Atam tapşırırdı ki, dərəcə keçikməyim.3.O, yaxşı oxumağımız üçün heç nəyi əsirgəmirdi.4.Deməyindən belə çıxır ki, heç nədən xəbəri yoxdur.

- A) 1.4
- B) 1.2
- C) 2.4
- D) 1.3
- E) 3.4

326) Sual:Hansı cümlədə məsdər mənsubiyyətə görə dəyişmişdir?

- A) Onun bu məclisə gəlməyi çoxlarını sevindirdi.
- B) Ərəb əlifbası ilə yazmağı qardaşımdan öyrənmişəm.
- C) Açıq havada gəzməyin faydası çoxdur.

D) Rəisdən sonra hamı çıxış etmək istəyirdi.

E) Uşağın şeir oxumağa çox həvəsi var.

327) Sual:Feilin mürəkkəb şəkilləri işlənmiş cümlələri göstərin:1.Sərdar gecə bizdə qaldı.2.Bu səslər içində mənim də öz səsim olmalıdır.3.Qanadı sınımış quş da uçarmış.4.Şair, nə tez qocaldın sən.5.Yenə o bağ olaydı. Yenə yığışaraq siz o bağa köcəydiniz.

A) 3.5

B) 1.5

C) 1.4

D) 2,4

E) 2.3

328) Sual:Feillərdən birini həm şühudi keçmiş zaman, həm də xəbər şəklinin hekayəsi kimi izah etmək mümkündür:

A) bitirdi

B) yandırdı

C) qudurdu

D) aparardı

E) silirdi

329) Sual:Hansı cərgədəki söz feilin sadə şəklində deyil?

A) alırdınız

B) aldım

C) alsanız

D) alınmalıdır

E) almışsınız

330) Sual:Feilin hansı təsriflənən şəkilləri görünüşcə birinci şəxsin cəmində eyni olur?1. xəbər şəkli,2.arzu şəkli,3.vacib şəkli,4.əmr şəkli,5.lazım şəkli

A) 2.4

B) 3.5

C) 4.5

D) 2.3

E) 1.4

331) Sual:Mətnə feilin hansı şəkilləri işlənmişdir? İşdə sənə nə deyiblər, deyiblər, Evə qəldin danış bir az, gül bir az (N.Həsənzadə)

A) xəbər və əmr

B) şərt və lazım

C) vacib və xəbər

D) əmr, arzu, xəbər

E) xəbər, arzu, şərt

332) Sual:Hansı qoşmanın tələffüzü yazılışından fərqlidir?

A) aid

B) kimi

- C) ötrü
- D) tərəf
- E) başqa

333) Sual:Bağlayıcı işlənmiş cümləni tapın:

- A) Bir vaxt deyərdim ki, ölüm uzaqdır.
- B) Bazardakı bahalıqdan şikayət edirdi.
- C) Bu ki onun uşaqlıq şəklidir.
- D) Uşaqlar üşümür ki?
- E) Bizimki bura qədər imiş.

334) Sual:Hansında ədat işlənməmişdir?

- A) Gedək, gözlərinlə gör.
- B) Gör bir neylədin!
- C) Gəl bu daşı ətəyindən tök.
- D) Adamı belə əzişdirərlər bax.
- E) Bu işi təkcə sən bacararsan.

335) Sual: Ay aman, deyəsən, sən də onlara tərəf çıxırsan, sən nə vaxt məni anlayacaqsan? cümləsində köməkçi nitq hissələrinin ardıcılığını göstərin:

- A) nida, modal söz, bağlayıcı, qoşma
- B) nida, bağlayıcı, qoşma, modal söz
- C) nida, modal söz, ədat, qoşma
- D) nida, bağlayıcı, bağlayıcı, modal söz
- E) nida, modal söz, ədat, ədat

336) Sual: Ya elm öyrən, ya elm öyrədənləri dinlə, ya da elm əhlini sev cümləsində tabesizlik bağlayıcısının növünü göstərin :

- A) bölüşdürmə
- B) birləşdirmə
- C) qarşılaşdırma
- D) aydınlaşdırma
- E) iştirak

337) Sual: Elə sözü nə zaman suala cavab vermir?

- A) ədat kimi işləndikdə
- B) zərfi əvəz etdikdə
- C) feil kimi işləndikdə
- D) sifəti əvəz etdikdə
- E) işarə əvəzliyi olduqda

338) Sual:Biri köməkçi nitq hissələrinin sintaktik xüsusiyyətinə aid deyil:

- A) Müstəqil cümlə üzvü olur.
- B) Həmcins üzvlər arasında bağlılıq yaradır.
- C) Cümlə daxilində fikrə münasibət bildirir.

D) Müəyyən qrammatik məna bildirir.

E) Cümlənin təsir gücünü artırır.

339) Sual: Yalnız bəzi həmcins üzvləri bir-birinə bağlayan, lakin tabesiz mürəkkəb cümlənin tərkib hissələri arasında işləmə bilməyən bağlayıcı hansıdır?

A) ilə

B) amma

C) həm

D) çünki

E) hərçənd

340) Sual: –mı4 ədatı hansı feillərə qoşulmur?

A) 2-ci şəxsdə olan əmr şəklinə

B) vacib şəklində olan feillərə

C) məsdərlərə

D) feili bağlamalara

E) şərt şəklində olan feillərə

341) Sual: Sözlərdən birində qoşa samitlərdən birincisi kar samit kimi tələffüz olunur:

A) saqqal

B) müəllim

C) təəccüb

D) fəaliyyət

E) güllə

342) Sual: Hansı sözdə kar samit cingiltili tələffüz olunur?

A) hoppanmaq

B) divar

C) işdən

D) kağız

E) qəzet

343) Sual: Bir çox sözlərdə kar samit yanaşı işləndikdə ikinci samit özünün cingiltili qarşılığı kimi tələffüz edilir. Bu qaydaya hansı bənddəki söz uyğun gəlir?

A) dəftər

B) şəffaf

C) anbar

D) sehrbaz

344) Sual: Sonu qoşasamitli sözlər neçə hecalı olur?

A) bir

B) iki

C) üç

D) dörd

E) Belə sözlər müxtəlif hecalı ola bilər.

345) Sual: Hansı sözlərdə vurğu birinci hecaya düşür? 1.həyat , 2.yenə,3.amma,4.əlbəttə,5. bayaq

- A) 2,3,5
- B) 1,2,4
- C) 1,4,5
- D) 2,3,4
- E) 1,3,5

346) Sual:Sətirdən-sətrə keçirmək üçün hecalara düzgün ayrılmayan sözlər hansı cavabda göstərilib?
1.bə-di-i,2.Dağs-tan,3.dia-qram,4.a-na,5.sür-ət,6.kitab-larımız

- A) 1.4
- B) 1,2,5
- C) 4.5
- D) 2,3,5
- E) 2.3

347) Sual:Hansı cərgədə ahəng qanununun pozulduğu əsl Azərbaycan sözləri verilmişdir?

- A) işıq, ilıq, işartı
- B) kitab, medal, sait
- C) şəkil, ömür, beyin
- D) heca, samit, vasitə
- E) şəfa, şələlə, sirdaş

348) Sual: Xəstə sözünün fonetik təhlilindəki səhvi göstərin:

- A) Samitlərin üçü də kardır.
- B) 5 hərf, 5 səsdən ibarətdir.
- C) (ə)- incə, açıq, dodaqlanmayan saitdir
- D) İkihecalıdır.
- E) Vurğu ikinci hecaya düşür.

349) Sual: Çıraq sözünün fonetik təhlilindəki səhvi göstərin :

- A) Bir kar (ç), iki cingilti (r),(q) samitləri işlənmişdir.
- B) Deyilişi ilə yazılışı fərqlənir.
- C) Sözdə qalın, dodaqlanmayan saitlərin ahəngi gözlənilmişdir.
- D) Saitlərdən biri açıq, digəri qapalıdır.
- E) İkihecalıdır, vurğu ikinci hecaya düşür.

350) Sual:Ahəng qanunu haqqında verilən fikirlərdən biri səhvdir:

- A) Əsl Azərbaycan sözləri istisnasız olaraq, həmişə ahəng qanununa tabe olur
- B) Ahəng qanunu dilimizin əsas fonetik qanunudur.
- C) Sözdə eynicinsli səslərin bir-birini izləməsinə ahəng qanunu deyilir.
- D) Ahəng qanununun kök və şəkilçinin bitişdiyi yerdə daha möhkəm olur.
- E) Ahəng qanununun tələbinə görə dilimizə məxsus şəkilçilər iki və dörd cür yazılır.

351) Sual:Əlifba...1.hərflərin müəyyən sıra ilə düzülüşüdür.2.şifahi dilin göstəricisidir.3.səslərin

öyrənilədiyi bölmədir.4.ərəb dilindən alınma sözdür.5.yunan mənşəli sözdür.

- A) 1.4
- B) 1,2,4
- C) 2,3,5
- D) 2.4
- E) 1.5

352) Sual:Hansı sözdəki qalın, dodaqlanan, qapalı sait səs uzun tələffüz olunur?

- A) Səbuhi
- B) hovuz
- C) xudahafiz
- D) müsavat
- E) texnikum

353) Sual:Sözlərdən hansında cingiltili samit səs iştirak etmir?

- A) həssas
- B) itki
- C) xasiyyət
- D) yetərsay
- E) seçki

354) Sual:Hansı sözlərin hamısında ahəng qanunu pozulub?

- A) Samir, sahil, şələlə
- B) maşın, sürücü, təhsil
- C) zənbil, sabun, mərdanə
- D) qayçı, bələğət, həzin
- E) sarmaşığı, mahnı, güzgü

355) Sual:Neçə sözdə eyni zamanda həm açıq, həm də qapalı sait işlənmişdir? İşıq, balıq, vergül, sərgi, sütun, ömür, zəngin.

- A) 5
- B) 3
- C) 2
- D) 4
- E) 1

356) Sual:Saitlərdən birinin uzanması ilə mənası dəyişən sözlər hansı sıradadır?

- A) dava, bəzən
- B) gəlin, əkin
- C) əsir, süfrə
- D) məna, mina
- E) kitab, katib

357) Sual:Tərkibində yalnız dodaqlanmayan qapalı saitlər olan söz hansıdır?

- A) ildırım

- B) Mələhət
- C) təndir
- D) qazıntı
- E) qürub

358) Sual: Hansı sözlərin tərkibində yalnız açıq saitlər işlənmişdir?

1.yorğun,2.sürü,3.qalın,4.bildirçin,5.dovşan,6.meşə

- A) 5.6
- B) 1.3
- C) 2.4
- D) 3.5
- E) 1.5

359) Sual:Danışıq səslərinin yaranmasında hansı danışıq üzvləri daha fəal iştirak edir?

- A) Dil, dodaqlar, səs telləri
- B) Dişlər, burun boşluğu, ağız boşluğu
- C) Ağ ciyər, dodaqlar, səs telləri
- D) Ağ ciyər, nəfəs borusu, dil
- E) Dişlər, səs telləri, qırtlaq

360) Sual: Hansı cümlədə iltisəqilik prinsipi pozulan söz yoxdur?

- A) Bu tablo yeddi rəngli karandaşın sayəsində yaranmışdı
- B) Bimərhəmət əyanlarına şükür,xudaya!
- C) Nəhl olana mətləbi qandırmaq olurmu?
- D) O, bütün fənləri yaxşı oxuyur.
- E) Könlü balıq istəyən quyuğunu suya salar.

361) Sual: Azərbaycan dilinin iltisəqiliyi baxımından yolverilməzdir:

- A) şəkilçi artırıldıqda söz kökünün dəyişməsi
- B) sözə şəkilçilərin ahəng qanununa uyğun artırılması
- C) isimlərə əvvəlcə cəm, sonra mənsubiyyət şəkilçilərinin artırılması
- D) sözə eyni zamanda bir neçə şəkilçinin artırılması
- E) sözə əvvəlcə leksik, sonra qrammatik şəkilçilərin artırılması

362) Sual:Bu dillərdə sözün kökü dəyişmir və leksik şəkilçi işlənmir. Söhbət hansı dillərdən gedir?

- A) amorf
- B) iltisəqi
- C) aqqlütinativ
- D) flektiv
- E) kök və iltisəqi dillərdən

363) Sual:Adları çəkilən müəlliflərdən birinin rəhbərliyi ilə 1940-ci illərdə Rusca-azərbaycanca lüğət tərtib edilmişdir:

- A) Heydər Hüseynov
- B) Əliağa Şıxlinski

- C) Üzeyir Hacıbəyov
- D) Əliheydər Orucov
- E) Qarabəy Qarabəyov

364) Sual: Hansı fikir səhvdir?

- A) Dil müstəqil inkişaf qanunlarına malik olduğundan cəmiyyətdəki dəyişikliklərə reaksiya vermir.
- B) Dilin inkişafı xalqın tarixi ilə bilavasitə bağlıdır.
- C) Dil faktları xalqın mədəni-tarixi səviyyəsi haqqında təsəvvür yaradır.
- D) Qohum tayfaların dili birləşərək həmin xalqın dilinə çevrilir.
- E) Mədəni-tarixi hadisələrin aydınlaşmasında dil faktları mühüm rol oynayır

365) Sual: Sözün mənşəyini, kökünü, nədən törəməsini öyrənin dilçilik sahəsinə... deyilir. Nöqtələrin yerində yazılmalıdır:

- A) etimologiya
- B) leksikoqrafiya
- C) dialektologiya
- D) qrammatika
- E) nitq mədəniyyəti

366) Sual: Yazının ən mükəmməl, ən çevik forması hansıdır?

- A) Yeganə əlyazmasının üzü XIII əsrdə Azərbaycanda köçürülüb.
- B) Piktoqrafik
- C) İdeoqrafik
- D) Şekli
- E) Sillabik
- F) Fonoqrafik

367) Sual: Azərbaycan dili haqqında verilən fikirlərdən biri səhvdir:

- A) Dünyada ən çox Azərbaycan dilində danışan insanların yaşadığı ölkə Azərbaycan Respublikasıdır.
- B) Azərbaycan dili Azərbaycanda millətlərarası ünsiyyət vasitəsidir.
- C) Morfoloji quruluşuna görə Azərbaycan dili aqqlütinativ (iltisafı) dil tipinə aiddir.
- D) Ölkəmizin dövlət idarələrində vəzifə tutan müxtəlif xalqların nümayəndələri öz işlərini məhz Azərbaycan dilində icra etməlidirlər.
- E) Azərbaycan dilinin fonetik sistemi, əsas lüğət fondu, qrammatik quruluşu ilk orta əsrlərdə (birinci minillikdə) təşəkkül tapmışdır.

368) Sual: Aşağıdakı türk dillərindən biri oğuz qrupuna aid deyil:

- A) qırğız dili
- B) Azərbaycan dili
- C) türk dili
- D) türkmən dili
- E) qaqauz dili

369) Sual: Hər hansı şəxsin nişanlı olduğunu bildirmək üçün barmağına taxdığı nişan üzüyü yazının hansı növü hesab edilməlidir?

- A) ideoqrafik
- B) əşyəvi
- C) fonoqrafik
- D) piktoqrafik
- E) sillabik

370) Sual:Əşyəvi yazı dedikdə nə başa düşürsünüz?

- A) fikri
- B) fikrin sözlə ifadəsi
- C) fikrin səslərlə ifadəsi
- D) fikrin şəkillərdə ifadəsi
- E) yazının bütün növlərinin ifadəsi
- F) fikrin əşyalarda ifadəsi

371) Sual: İltisəqilik prinsipinin pozulduğu hansı sözlər Azərbaycan mənşəlidir? 1.xəlqi, 2.Nadinc. 3.oğlum. 4. sinfi.5.laməkan .6.nakişi.7. kimyəvi

- A) 2,3,6
- B) 2,3,5
- C) 1,4,6
- D) 2,5,6
- E) 3,6,7

372) Sual:Hansı sözdə iltisəqilik prinsipi pozulmuşdur?

- A) dünyəvi
- B) mərifət
- C) dostluq
- D) həqiqət
- E) məktəbdəki

373) Sual:Biri oğuz qrupuna daxildir:

- A) qaqauz
- B) özbək
- C) uyğur
- D) qazax
- E) tatar

374) Sual: Maşın firmalarının çoxunun xüsusi loqosu (fərqləndirici nişanı) var. Bu, yazının hansı növünə aiddir?

- A) fikri
- B) şəkli
- C) əşyəvi
- D) sillabik
- E) fonoqrafik

375) Sual: Azərbaycan dili haqqında deyilənlərdən biri düzdür:

- A) Azərbaycan dili iltisqi dildir.
- B) Azərbaycan dili flektiv dildir.
- C) Azərbaycan dili amorf dildir.
- D) Azərbaycan dili həm amorf, həm də flektiv dillərə aid ola bilər.
- E) Azərbaycan dili qırçaq qrupuna daxildir.

376) Sual: Yazı haqqında deyilənlərdən biri səhvdir:

- A) Yazının ən çevik forması ideoqrafik yazıdır
- B) Yazı bəşəriyyətin ən böyük dəyərlərindəndir.
- C) İlk yazı əşyadan ibarət olub.
- D) Fonoqrafik yazının ilk forması sillabik yazı olub.
- E) Yazı səsli dilin norma ilə qavrayışını təmin edən işarələr sistemidir.

377) Sual: Uyğunluğu gözləməklə məntiqi ardıcılığı tamamlayın: Dünənki, bildirki,.....

- A) sabahki
- B) sizinki
- C) əlindəki
- D) həminki
- E) bizimki

378) Sual: Çadırdakılar qocanın qızıl saatına diqqətlə baxırdılar cümləsində neçə sifət işlənmişdir?

- A) 2
- B) 5
- C) 3
- D) 4
- E) 5

379) Sual: Pisə pis demişəm, yaman demişəm, Yaxşıya yaxşılıq etmişəm hər gün „Şeir parçasında neçə sifət var?

- A) 4
- B) 5
- C) 1
- D) 3
- E) 2

380) Sual: Hansı şəkilçi isim, sifət, say və əvəzləmədən isim düzəldə bilər?

- A) – lıq4
- B) -da 2
- C) – qı 4
- D) - çı4
- E) - daş

381) Sual: Qeyri-müəyyən təsirlik hala aid edilən əlamətlərdən biri səhvdir

- A) II növ təyini söz birləşməsinin birinci tərəfi kimi işləyə bilər.
- B) Şəkilçisi yoxdur.

- C) nə? sualına cavab verir.
- D) Cümlədə vasitəsiz tamamlıq olur.
- E) Həmişə təsirli feldən əvvəl gəlir.

382) Sual:Təsriflənən fellərlə əlaqəyə girməyən halı göstərin:

- A) yiyəlik
- B) adlıq
- C) yönlük
- D) təsirlik
- E) yerlik

383) Sual:Sözlərin neçəsi mürəkkəb isimdir? Qiraətxana, meşəliklər, heyvandarlıq, mehmanxana, gündəlik, günəbaxan, qaratikan, qəhrəmanlıq, xeyirxah, qardaşlıq.

- A) 2
- B) 4
- C) 7
- D) 5
- E) 3

384) Sual:Aşağıdakılardan hansı yalnız isim kimi işlənir?

- A) satış
- B) vuruş
- C) barış
- D) alış
- E) görüş

385) Sual:İsmin çıxışlıq halına aid edilən fikirlərdən biri doğru deyil:

- A) Cümlənin ismi xəbəri ola bilmir.
- B) Hərəkətin çıxış və başlanğıc nöqtəsini bildirir.
- C) Omonim şəkilçi olan -dan² şəkilçisi ilə düzəlir, kimdən?, nədən?, haradan? suallarından birinə cavab verir.
- D) Mənasına görə yönlük halın əksini bildirir.
- E) Sonu “m” və “n” ilə bitən sözlərə qoşulduqda (-nan²) kimi tələffüz olunur.

386) Sual:Tərkibindəki sözlərdən birincisi qeyri-müəyyən yiyəlik hal, ikincisi isə mənsubiyyət şəkilçili isimlərdən yaranmış mürəkkəb sözü göstərin:

- A) balıqqulağı
- B) qaratoyuq
- C) günəbaxan
- D) beşmərtəbə
- E) əliaçıq

387) Sual:Aşağıdakı isimlərdən hansına saitle başlanan şəkilçi qoşulduqda sözün sonundakı samit g-ya çevrilmir? 1.üfüq, 2.qazax, 3.qonaq, 4.qaşıq, 5.Yevlax, 6.vərəq

- A) 1,2,5,6
- B) 1.6

C) 4,5,6

D) 1,3,5

E) 1,4,5

388) Sual:Basqın , yanğın, qırğın.....Məntiqi ardıcılığı tamamlayın:

A) sürgün

B) ötkün

C) tutqun

D) coşqun

E) yorğun

389) Sual:Cəm şəkilçisi qəbul edə bilməyən bütün isimləri müəyyənləşdirin: 1.

dərslik,2.həkimlik,3.mərdlik,4.sözlük,5.illik,6.gözlük

A) 2,3

B) 1,4,5

C) 2,3,5,6

D) 1,4

E) 2,3,5

390) Sual:Toplu isimləri göstərin: 1.çiçək, 2.camaat, 3.yoldaşlıq, 4.ordu, 5.təpə,6.göl, 7.millət,8.torpaq, 9.kol

A) 2,4,7

B) 2,3,4,5

C) 1,3,7,9

D) 2,5,6,8

E) 1,5,7

391) Sual:Fəldən düzələn isimlərin cərgəsini göstərin:

A) tanış, ələk

B) birlik, əkin

C) biçin, başlıq

D) qazma, zəriflik

E) döyüş, yaylaq

392) Sual:İsmin əsas xüsusiyyətlərinə aid doğru fikirlər hansılardır?1. İsimlər tək və cəm olur.2.Cümlədə yalnız mübtədə olur.3.Mənsubiyyətə görə dəyişir.4.Hallanır.5.İsimlər quruluşça yalnız sadə və mürəkkəb olur.

A) 1,3,4

B) 1,2,3

C) 1,3

D) 4,5

E) 1,4

393) Sual:İsmin hansı halında olan sözlər təklikdə tamamlıq ola bilmir?

A) yiyəlik

- B) çıxışlıq
- C) yönlük
- D) təsirlik
- E) yerlik

394) Sual: İsmə məxsus aşağıdakı şəkilçilərin sözlərə qoşulma ardıcılığını müəyyənləşdirin: 1. hal, 2. cəm, 3. xəbərlilik (şəxs), 4. mənsubiyyət

- A) 2,4,1,3
- B) 1,2,3,4
- C) 3,4,1,2
- D) 4,2,1,3
- E) 4,1,2,3

395) Sual: İsmə hansı halda olan söz xəbər vəzifəsində çıxış edə bilməz?

- A) təsirlik
- B) adlıq
- C) çıxışlıq
- D) yiyəlik
- E) yerlik

396) Sual: Aşağıdakı cümlələrdə əvəzlilərdən hansı fəli əvəz etmişdir?

- A) Mən sizə nə etmişəm ki, siz mənə belə baxırsınız?
- B) Mən vətənim – Azərbaycanı çox sevirəm.
- C) Kim deyir ki, bu ölkədə qonağam mən.
- D) Belə şirin balanı ,görəsən, sevməyən var?
- E) Özüm özümdəki qüdrətə heyran qaldım.

397) Sual: Hansı əvəzlilər yalnız mənsubiyyət şəkilçisi qəbul edəndən sonra hallanır?

- A) elə, belə, bəzi
- B) o, bu, həmin
- C) kim isə, nə isə
- D) hamı, hərə, hər şey
- E) bütün, filan

398) Sual: Təyini əvəzlilik hansı cümlədədir?

- A) Hər ağlar gözlüyə aşıq deməzlər.
- B) Kimsə kimsənin nəsibini yeməz.
- C) Özgə atına minən tez düşər.
- D) Çox o yan- bu yan elədilər.
- E) Atasını qızını hec kimə vermir.

399) Sual: Omonim olan sayları seçin: 1. əllinci, 2. min, 3. qırx, 4. doxsan, 5. yüz, 6. səksən, 7. otuz

- A) 2,3,6
- B) 1,2,7
- C) 3,4,5

D) 3,4,5

E) 2,5,6

400) Sual: Hansılar sadə sözlərdir?1.bürkü, 2.seçki, 3.əski,4.ölçü,5.tülkü, 6.içki

A) 1,3,5

B) 1,3,6

C) 2,3,5

D) 3,4,6

E) 1,2,5

401) Sual: Kitabxanadakıları sözünün başlanğıc formasını göstərin:

A) kitabxanadaki

B) kitabxana

C) kitabxanada

D) kitab

E) kitabxanadakılar

402) Sual:Hansı cərgədəki sözlər eyniköklüdür?

A) başçı, başlamaq, başlıq

B) gözlük, gözəl, gözləmək

C) bağça, bağırıtı, bağlamaq

D) ovçu, ovlaq, ovuc

E) gülüş, güllük, güldən

403) Sual:Başqa dillərdən Azərbaycan dilinə hansı şəkilçilər keçmir?

A) qrammatik şəkilçilər

B) bir cür yazılan şəkilçilər

C) ön şəkilçilər

D) isimdən sifət düzəldən şəkilçilər

E) leksik şəkilçilər

404) Sual: Qaç sözüə qoşula bilən şəkilçilərdən hansılar leksik şəkilçilərdir?1. –qın, 2.– ış, 3.– dı, 4.–ır, 5.– ağan

A) 1,2,5

B) 1,3

C) 3,4

D) 2,3,5

E) 1,4,5

405) Sual:Sözlərdən hansı digərləri ilə eyniköklü deyil?

A) işarə

B) işçi

C) işlək

D) işsiz

E) işcil

406) Sual:Nitq hissələri haqqında verilmiş fikirlərdən biri səhvdir:

- A) Bütün nitq hissələri suala cavab verir.
- B) Sözlər daşdıqları leksik-qrammatik mənaya görə nitq hissələrini əmələ gətirir.
- C) Nitq hissələri dilçiliyin morfolojiya şöbəsində öyrənilir
- D) Köməkçi nitq hissələri yalnız qrammatik mənaya malikdir
- E) Əsas nitq hissələrinin həm leksik, həm də qrammatik mənası olur.

407) Sual: Əhvalat sözünün leksik təhlilində harada səhvə yol verilmişdir?

- A) Sinonimi yoxdur.
- B) Leksik və qrammatik mənaya malikdir.
- C) Alınma sözdür
- D) Antonimi yoxdur.
- E) Ümumişlək sözdür

408) Sual:Köhnəlmiş sözlər cərgəsini göstərin:

- A) yağmalamaq, suç, güz
- B) dəsmal, döşəmə, tavan
- C) sürü, qoyun, quzu
- D) qapı, qaymaq, qonur
- E) yanacaq, çirpi, odun

409) Sual: İmtahan sözünün leksik təhlilindəki səhvi göstərin:

- A) Termindir
- B) Alınmadır.
- C) Ümumişlək sözdür
- D) “sınaq” və “yoxlama” sözləri ilə sinonimdir.
- E) Antonimi yoxdur.

410) Sual:Nümunələrdən neçəsi frazeoloji birləşmədir?Təpəyə qalxmaq, çayın sahili, üzə durmaq, başa salmaq, kitabın cildi, maraqlı kitab, qara yaxmaq, gözə gətirmək.

- A) 4
- B) 5
- C) 2
- D) 6
- E) 3

411) Sual:Sözlərdən neçəsi yalnız termin kimi işlənə bilər?Sifət, xəbər, poema, qrammatika, ada, say, boğaz, sinif.

- A) 2
- B) 3
- C) 4
- D) 5
- E) 6

412) Sual:Hansı cərgədəki sözlərin ikisi də çoxmənalıdır?

- A) üz, burun
- B) ayaq, insan
- C) yağış, dolu
- D) sel, su
- E) bel, çəki

413) Sual:Hansı omonimlər müxtəlif nitq hissələrinə aiddir? 1. Bal,2.tut,3.çən,4.top,5.əqrəb,6.yol

- A) 2,6
- B) 1,3,5
- C) 4,5
- D) 2,3,4
- E) 1,4

414) Sual:Birləşmələrin hansında asılı tərəf həqiqi mənada işlənmişdir?

- A) qızıl üzük
- B) qızıl payız
- C) yumşaq xasiyyət
- D) güclü cavab
- E) çiy söz

415) Sual:Hansı cərgədəki sinonimlər həmişə bir-birini əvəz edə bilər?

- A) eynək, çeşmək
- B) gözəl, göyçək
- C) ürək, könül
- D) dava, müharibə
- E) yoxlamaq, sınamaq

416) Sual:Türk mənşəli çağdaş sözü hansı alınma sözün qarşılığıdır?

- A) müasir
- B) mötəbər
- C) mübariz
- D) humanist
- E) mütərəqqi

417) Sual:İsimlərdən ibarət sinonim cərgəni göstərin:

- A) arzu-istək, gözlük-çeşmək
- B) gödək-qısa, qoca- yaşlı
- C) almaq-götürmək, atmaq-tullamaq
- D) tez-sürətlə, asta-yavaş
- E) ayrı-başqa, amma-ancaq

418) Sual: Dilotu yemək frazeoloji birləşməsinin antonimi hansıdır?

- A) ağızına su alıb oturmaq
- B) dilə-ağıza düşmək

- C) dil tökmək
- D) dil-boğaza qoymamaq
- E) dilə gəlmək

419) Sual:Çoxmənalı sözlər nədir?

- A) Əsas məna ilə bağlı əlavə məna da bildirən sözlərdir.
- B) Yazılışı və deyilişi eyni, lakin mənalı müxtəlif olan sözlərdir.
- C) Eyni və ya yaxın mənalı sözlərdir.
- D) Əks mənalı sözlərdir.
- E) Müxtəlif mənalı ayrı-ayrı sözlərdir.

420) Sual:Sinonim və antonimlər üçün ortaq xüsusiyyət hansıdır?

- A) eyni nitq hissəsinə aid sözlərdən ibarət olmaq
- B) bir-birinə yaxın mənalı bildirmək
- C) bir-birinə əks mənalı bildirmək
- D) eyni mənalı bildirmək
- E) bir- biri ilə müəyyən bağlılığı olan sözlərdən təşkil olunmaq

421) Sual:Feili birləşmənin əsas tərəfi nə ilə ifadə olunur?

- A) feilin təsriflənməyən formaları ilə
- B) feilin sadə şəkilləri ilə
- C) feilin mürəkkəb şəkilləri ilə
- D) feilin təsriflənən formaları ilə
- E) feilin bütün formaları ilə

422) Sual:Feili birləşmə hansıdır?

- A) kitab oxumaq
- B) təmir etmək
- C) etiraz etmək
- D) təsdiq etmək
- E) valeh olmaq

423) Sual:I növ təyini söz birləşməsinin asılı tərəfi ola bilmir:

- A) feili bağlama
- B) feili sifət
- C) say
- D) sifət
- E) isim

424) Sual:II növ təyini söz birləşməsini göstərin:

- A) alın yazısı
- B) əli silahli
- C) dostların söhbəti
- D) tarixi hadisə
- E) ölkədaxili sabitlik

425) Sual: Birinci tərəfi isimlə ifadə olunmuş I növ təyini söz birləşmələri hansı cərgədədir?

- A) qızıl üzük, dəmir bilək, torpaq yol
- B) balıq əti, durna qatarı, qılınc yarası
- C) hər tərəf, dairəvi stol, Tahir əmi
- D) gözəl mənzərə, azğın düşmən, beşinci sıra
- E) vətən məhəbbəti, azadlıq nəğməsi, qurd qapısı

426) Sual: Hansı bənddəki iki sözdən söz birləşməsi düzəltmək olmaz?

- A) insan, kimi
- B) Azər, qardaş
- C) ana, qayğı
- D) vətən, sevmək
- E) qələm, yaşıl

427) Sual: Hansı cümlə üzvləri bir – biri ilə sintaktik əlaqəyə girmir?

- A) tamamlıq, zərflik
- B) mübtəda, xəbər
- C) zərflik, xəbər
- D) təyin, zərflik
- E) tamamlıq, xəbər

428) Sual: Hansı birləşmədə iki sintaktik əlaqə var?

- A) mənim bacım
- B) doğma diyar
- C) səhər yeməyi
- D) illik gəlir
- E) şəhərdən uzaq

429) Sual: Nümunələrdən yalnız birində idarə əlaqəsi var:

- A) gülü dərmək, dərsi öyrənmək
- B) səmimi söhbət, tibbi yardım
- C) yaşıl çəmən, göy otlar
- D) sən gələndə, mən oxudum
- E) bərkdən danışmaq, qorxub qışqırmaq

430) Sual: İdarə əlaqəsi hansı bənddədir?

- A) səfərdən qayıtmaq
- B) qırmızı gül
- C) üçüncü sıra
- D) xoş rəftar
- E) birinci mərtəbə

431) Sual: Mübtəda ilə xəbər arasında uzlaşma hansı nümunədə pozulmuşdur?

- A) Uşaqların bəzisi buna inanmayacaqlar

- B) Biz teatrdan qayıtdıq.
- C) Gələnlər yola düşdülər.
- D) Sürülər dağın ətəyinə yayıldılar.
- E) O, indi ən yaxşı oxuyan tələbələrdəndir.

432) Sual: Qardaşı savadlı mütəxəssisdir cümləsində hansı sintaktik əlaqələr var?

1.idarə,2.yanaşma,3.uzlaşma,4.tabesizlik

- A) 2.3
- B) 1.4
- C) 1.3
- D) 3.4
- E) 2.4

433) Sual: Mən gəldim birləşməsində hansı sintaktik əlaqə növü vardır?

- A) uzlaşma
- B) idarə
- C) uzlaşma və idarə
- D) yanaşma və uzlaşma
- E) idarə və yanaşma

434) Sual:Aşağıdakılardan hansı feilin təsriflənən formasıdır?

- A) Onun bu tikanlı sözləri ananın qəlbinə toxundu.
- B) oturan
- C) yazılası
- D) oxumalı
- E) gedərkən
- F) oxuyur

435) Sual: Sizi deyib gəlmişəm, ey mənim müsəlman qardaşlarım cümləsindəki xitab nə ilə ifadə olunub?

- A) III növ təyini söz birləşməsi ilə
- B) I növ təyini söz birləşməsi ilə
- C) II növ təyini söz birləşməsi ilə
- D) qeyri-təyini ismi birləşmə ilə
- E) feili sifət tərkibi ilə

436) Sual:Nitqin hissələri arasında əlaqəni bildirən ara sözü göstərin:

- A) birincisi
- B) deyilənə görə
- C) ehtimal ki
- D) doğrudan da
- E) heyf

437) Sual:Hansı nümunədə həmçins üzv işlənmişdir?

- A) Mərd özündən bilər, namərd özgəsindən.

- B) İclasda nə mənə, nə də sənə söz verəcəklər.
- C) Məktəbdəki tədbirdə müəllim, şagird və valideynlər iştirak edəcəklər.
- D) Arif hər gün işə vaxtında gələr, verilən tapşırıqları dəqiq yerinə yetirərdi.
- E) Yanan da, yaman da mənəm.

438) Sual:Həmçins zərflikli cümləni göstərin:

- A) Ona görə də təbiətə qayğı və məhəbbətlə yanaşılmalıdır.
- B) Eşq olsun bu müqəddəs varlığa!
- C) Sonra parkın kənarı ilə keçərək məktəbə doğru yollandıq.
- D) Mikayılın və döyüş yoldaşlarının payına çətin vəzifə düşmüşdür.
- E) “Kitabi-Dədə Qorqud” dastanında maraqlı bir epizod var.

439) Sual:Həmcins mübtədali cümlə hansıdır?

- A) Şuşa, Laçın, Kəlbəcər azad olunmalıdır.
- B) Aytən, Ülvi, kitabları gətirin.
- C) Akif və Vüqar gələndə biz getdik.
- D) Qızıl və gümüş saatlar aldılar.
- E) Kitab,dəftər və qələm satırlar.

440) Sual:Həmcins üzvlü cümləni göstərin:

- A) Gah sulara baş vurub lap dərinliklərə enir, gah da süzüb suyun üzünə çıxır.
- B) Al-əlvan çiçəklərin xoş ətri ətrafa yayılmışdı.
- C) Nə ağac vardı, nə də kölgəlik.
- D) Sular göz yaşı kimi dumduru idi.
- E) Balacaboylu adam səsli-küylü küçələrdən keçərək soldakı binaya yaxınlaşdı.

441) Sual:Hansı söz xitab kimi işlənmə bilməz?

- A) irəli
- B) uşaq
- C) dostlar
- D) alim
- E) ana

442) Sual:Hansı sıradakı hər iki söz həm feili xəbər, həm də ara söz kimi işlənmə bilir?

- A) demə, görünür
- B) deməli, doğrudan
- C) düzdür, qoy
- D) bax, gör
- E) gəlsənə, qoysana

443) Sual: Xitabla bağlı fikirlərdən yalnız biri doğrudur:

- A) Xitablar ay, ey, a, hey kimi köməkçi vasitələrlə birlikdə də işlənir.
- B) Xitab yalnız insana aid sözlərlə ifadə olunur.
- C) Tərkibinə görə xitablar yalnız bir sözdən ibarət olur.
- D) Cümlənin yalnız əvvəlində işlənir.

E) Cümlə üzvləri ilə sintaktik əlaqəyə girir.

444) Sual:Hansı cümlədə təyin ismi birləşmə ilə ifadə olunub?

A) Mənim rəfiqəm Səidə burada yoxdur.

B) Təkcə pöhrələnən ağaclara baxmaqdan zövq alırdım.

C) Qala qapıları yavaş-yavaş açıldı.

D) Qızıl payız öz ətrini dağa, çəmənə yaydı.

E) Bu gün açıq-saçıq geyinən bir müğənni vətən uğrunda şəhid olmuş milli qəhrəmanların hamısından məşhurdur, bu isə dəhşətdir! Dəhşət!

445) Sual:Hansı cümlədə təyin zərflə ifadə olunmuşdur?

A) Aşağı mərtəbələr tərtemiz idi.

B) Qabaqdakı sıralar bomboş idi.

C) Dünən gələn qonaqlar geri qayıdırdı.

D) O,dar cığırda yuxarı qalxırdı.

E) Səhərki külək çox şiddətli idi.

446) Sual:Hansı cümlədə həmcins təyin yoxdur?

A) Kənddə qırmızı kərpiç binalar çoxdur.

B) Anar çalışqan və intizamlı tələbədir.

C) Bağda ağ, sarı güllər açılmışdı.

D) O,soyuq, şaxtalı günlərdə də işdən qalmır.

E) Məktəbə bacarıqlı, istedadlı uşaqlar qəbul olunur.

447) Sual:Tərkibində təyin olan cümləni göstərin:

A) Sex rəisi məsuliyyətli işçidir.

B) Xalqımız sənətkarlarını ehtiramla xatırlayır.

C) Əsərin nikbin sonluğu məni çox təsirləndirdi.

D) Sənubər xala uşağı mehribanlıqla dindirdi.

E) Yayın bürkülü havası adamı darıxdırırdı.

448) Sual: Ana oğlunun həyəcan keçirdiyini duydu cümləsində tamamlıq nə ilə ifadə olunmuşdur?

A) feili sifət tərkibi ilə

B) feili sifətlə

C) isimlə

D) sifətlə

E) III növ təyini söz birləşməsi ilə

449) Sual: Mən görmüşəm bu qürbətənin dadını cümləsində tamamlıq nə ilə ifadə olunmuşdur?

A) III növ təyini söz birləşməsi ilə

B) isimlə

C) sifətlə

D) II növ təyini söz birləşməsi ilə

E) feili sifət tərkibi ilə

450) Sual: Tamamlıq, əsasən, hansı cümlə üzvü ilə bağlı olur?

- A) feili xəbərlə
- B) zərfləklə
- C) təyin və əvəzləklə
- D) mübtədə ilə
- E) ismi xəbər və zərfləklə

451) Sual: Hansı cümlədə tamamlığın hər iki növü işlənmişdir?

- A) Müəllim tələbələrə kitab payladı.
- B) İclasda onun haqqında çox danışdılar.
- C) Neftdən müxtəlif yağlar alınır
- D) Uşaqlar bağçada gül, çiçək dərdilər.
- E) Sənə hər şeydən əvvəl kitab, dəftər, qələm lazımdır

452) Sual: Vasitəsiz tamamlıq hansı cümlədədir?

- A) Qonşumuz iş axtarır.
- B) Onda maraqlı kitablar var.
- C) O, atası ilə fəxr edir.
- D) Onun səndən xoşu gəlir.
- E) Tələbələr kitabxanaya gedir.

453) Sual: Bu tədbir ardıcıl olaraq davam etdiriləcəkdir nümunəsində cümlə üzvlərindən hansı işlənmişdir?

- A) tamamlıq
- B) mübtədə
- C) xəbər
- D) təyin
- E) zərfləklə

454) Sual: Cümlələrin birində tamamlıq təsirlik halda olan sadə isimlə ifadə olunub:

- A) X sinif şagirdlərinə mükafat verdilər.
- B) Cərrah Əli bizim təzə qonşumuzdur.
- C) Onun atası neft mühəndisidir.
- D) Uşaq gah ağlayır, gah da gülürdü.
- E) Bu yaxşılığı heç vaxt unutmam.

455) Sual: Aşağıdakı sözlərdən hansının yazılışı səhvdir?

- A) 2.3
- B) 2,3,4
- C) 2,3,5
- D) 1,2,3
- E) 1,4,5

456) Sual: Dovşan sözünün fonetik təhlili ilə bağlı səhv cavabı göstərin: 1.6 səs, 6 hərfdən ibarətdir. 2.(o), (a) qalın, açıq saitlərdir. 3. 1 cingiltili və 2 kar samit işlənmişdir. 4. İkihecalıdır, vurğu

son hecaya düşür.5.Qalın saıtlərin ahəngi gözlənilmişdir.

- A) 1,3
- B) 1,2
- C) 2,3
- D) 2,4
- E) 3,5

457) Sual: Natiq sözü digər hansı sözlə əvəzlənə bilər?

- A) ritor
- B) danışan
- C) çıxış edən
- D) söz söyləyən
- E) məlumat verən

458) Sual: Biri Azərbaycanın görkəmli natiqi deyil:

- A) Mirzə Ələkbər Sabir
- B) Heydər Əliyev
- C) Əli Sultanlı
- D) Mikayıl Rəfili
- E) Mir Cəlal Paşayev

459) Sual: Biri nitqə verilən tələb deyil:

- A) bəlağət
- B) dəqiqlik
- C) orijinallıq
- D) təbiilik
- E) düzgünlük

460) Sual: Allah amanında, uğur olsun kimi nitq etikətləri aşağıdakılardan hansına aiddir?

- A) ayrılma etikətinə
- B) müraciət etikətinə
- C) görüş etikətinə
- D) görüş etikətinə
- E) alqış (xeyir-dua) etikətinə

461) Sual: Normalara tabe olmayıb, fəaliyyət sahəsinin genişliyi ilə seçilir.

- A) xalq danışığı dili
- B) şivə və dialekt
- C) ədəbi dil
- D) cənub dialekt
- E) bədii əsərlərdə yazıcının dili

462) Sual: İstərdik ki, müharibədən sonra o öz evinə geri çevrilsin cümləsində ədəbi dilin hansı normaları pozulub?

- A) leksik və qrammatik

- B) orfoqrafik və leksik
- C) orfoepik və leksik
- D) qrammatik və fonetik
- E) fonetik və qrammatik

463) Sual:Nitq etiketlərinin məntiqi ardıcılığını tamamlayın:Həmişə ayaq üstə! Allah köməyiniz olsun!

- A) Allah razı olsun!
- B) Allah amanında!
- C) Çox mübarəkdir!
- D) Çox mübarəkdir!
- E) Hələlik!

464) Sual:Hansı nümunədə şəkilçinin bu cür işlənməsi ədəbi dildə orfoqrafik normaya uyğun deyildir?

- A) Güşumda sırğadı, sinəmdə dağdı,Ağıllı unutmaz necə ki, sağdı.
- B) Keçər dövran, belə qalmaz.
- C) Dəli könül, gəl əylənmə qürbətdə.
- D) Aşıq, Yaxşı ölübdür,Dost inildər, yad ağlar.
- E) Qış getdi, yenə bahar gəldi.

465) Sual: Elə iş tut ki, nə şiş yanmasın, nə kabab . Cümlədə hansı norma pozulmuşdur?

- A) qrammatik
- B) leksik
- C) fonetik
- D) fonetik və leksik
- E) Heç bir norma pozulmamışdır.

466) Sual: Traktor kənd təsərrüfatında böyük əhəmiyyət oynayır cümləsində hansı norma pozulmuşdur?

- A) leksik
- B) fonetik
- C) qrammatik
- D) həm leksik, həm qrammatik
- E) həm fonetik, həm qrammatik

467) Sual:Baş həkimin xəstəxana işçiləri və həkimlərlə keçirdiyi iclasdakı çıxışı natiqliyin hansı növünə aiddir?

- A) inzibati-idarə
- B) siyasi
- C) bədii
- D) işgüzar
- E) akademik

468) Sual:Professorun auditoriyada oxuduğu mühazirə natiqliyin hansı növünə aiddir?

- A) akademik

- B) inzibati-idarə
- C) işgüzar
- D) bədi
- E) siyasi

469) Sual:Nitq etiketlərindən hamısının alınma olduğu cərgəni göstərin:

- A) xudahifiz, əlvida , lütfən
- B) oğlum, bağışlayın, buyurun
- C) iraq olsun, yaxşı yol
- D) cənab, mübarəkdir, qızım
- E) xoş gördük, salam

470) Sual: Qonşuların hamısı onun gələcəyini eşitmişdilər cümləsində ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?

- A) qrammatik
- B) leksik
- C) orfoepik
- D) leksik, orfoqrafik
- E) fonetik

471) Sual:Nitq etiketlərindən ibarət məntiqi ardıcılığı tamamlayın.1)Allah amanında!2) Xudahafiz!

3) Görüşənədək! 4)

- A) Yaxşı yol
- B) Sağlığınıza qismət olsun!
- C) Allah şəfa versin!
- D) Mübarəkdir!
- E) Həmişə ayaq üstə.

472) Sual: Nitq etiketi birləşməsinin əsas tərəfini hansı sözlə əvəz etmək olar?

- A) yarlıq
- B) danışmaq
- C) mədəniyyət
- D) danışmaq
- E) forma

473) Sual:Nümunədə ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?Tarix utanmazmı yaratdığından? Dönüb keçmişinə baxmazmı İran?

- A) qrammatik
- B) fonetik
- C) leksik bə qrammatik
- D) leksik
- E) fonetik və leksik

474) Sual:Bəndlərdən birində nitq etiketləri nin izahı verilmişdir:

- A) xalqın dilində onun milli təfəkkürünə, etnoqrafiyasına uyğun olaraq işlənən ifadələr

- B) dildə yaranan yeni sözlər
- C) ədəbi dildəki qeyri-normativ hallar
- D) əl-qol hərəkətlərindən istifadə etməklə nitq emosionallığının zənginləşdirilməsi
- E) ayrı-ayrı məhəlli söz və ifadələrin işlənməsi

475) Sual: Uşaqların çoxu dünən yola düşdülər cümləsində ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?

- A) qrammatik
- B) fonetik
- C) leksik
- D) fonetik və leksik
- E) leksik və qrammatik

476) Sual: Uyğunsuzluğu tapın:

- A) ritorika - ədəbi dilin normaları
- B) jest – nitqə uyğun əl-qol hərəkətləri
- C) nitq etiketləri-milli təfəkkürə, etnoqrafiyaya uyğun işlədilən ifadələr
- D) mimika- üz əzələlərinin mənalı hərəkəti
- E) nitq istisnaları- ədəbi dildəki qeyri-normativ hallar

477) Sual:Sözün fonetik tərkibinin, leksik mənasının və cümlənin qrammatik quruluşunun hamı tərəfindən qəbul olunan fəaliyyətinə deyilir:

- A) norma
- B) dil
- C) nitq
- D) ritorika
- E) nitq mədəniyyəti

478) Sual:Nizami Gəncəvi yaradıcılığının zirvəsi Xəmsə sayılır cümləsində ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?

- A) orfoqrafik
- B) leksik
- C) qrammatik
- D) orfoepik
- E) leksik və qrammatik

479) Sual: Sırrını verməyir sirdaşa dünya cümləsində ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?

- A) qrammatik
- B) leksika
- C) fonetik
- D) fonetik və leksik
- E) fonetik və qrammatik

480) Sual:Hansı bənddə qrammatik norma pozulmuşdur?

- A) Hər iki şəxs məğlub olmayacağına inanırdılar.
- B) Mən tarixi yerlərə səyahəti xoşlayıram.

- C) Bu əhvalat qələmə alınmalıdır.
- D) Göydən üç alma düşdü.
- E) Mən də dincələcəyəm.

481) Sual:Hansı cümlələrdə orfoqrafik normanın pozulması müşahidə olunur?1)– Şeylərini satmışam,- dedi, - görürsən, bala-bala ötürürəm içəri.2)Dur gedek, mənim şeylərimi ver, mən sənə kimi əclafnan oturmaram.3)Buzbulağa da qar yağımı, görəsən...?4)Təxirs özündədir, özün oturub sataydın.5)Bostanın böyründə bir əncir ağacı vardı, yarpaqları payızda da gömgöy olurdu.

- A) 2,4
- B) 1,5
- C) 2,5
- D) 4,5
- E) 1,2

482) Sual:Hansı cümlədə leksik norma pozulmuşdur?

- A) Quşlar nəcib nəğmələri ilə insanı valeh edir.
- B) Qızıl payız gəlib çatdı.
- C) Avqustun isti günləri ötüb keçdi.
- D) Cəmilə divanda oturub gəlinciyini oynadırdı.
- E) Bir müddətdən sonra tufan sakitləşdi.

483) Sual:Yazılı ədəbi dilin ilk nümunələri bunlar olmuşdur:1)dövlət sənədlərinin dili.2)müxtəlif məzmunlu plakatların dili.3)qəzetlərin dili.4)dövlət başçılarının məktublarının dili.5)elmi kitabların dili.6)bədii əsərlərin dili

- A) 1,4,6
- B) 2,3,5
- C) 1,2,3
- D) 4,5,6
- E) 3,4,5

484) Sual:Biri müraciət etikətidir:

- A) bağışlayın!
- B) salamat qalın!
- C) Allah rəhmət eləsin!
- D) yaxşı yol!
- E) mübarək olsun!

485) Sual: Şagirdlərin ikisi dərəcə hazır gəlməmişdilər cümləsində ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?

- A) qrammatik
- B) fonetik
- C) leksik
- D) leksik, qrammatik
- E) orfoqrafik

486) Sual:Hansı cümlədə - la2 zərf düzəldən şəkilçidir?

- A) Qoca nəfəsini güclə alırdı.
- B) Akiflə Fərid qardaşdır.
- C) Əli ilə vacib işim var
- D) Onunla açıq danışmaq lazımdır
- E) Atamla mən bu işə çoxdan başlamışıq.

487) Sual: Yer zərflərindən ibarət cərgə hansıdır?

- A) içəridə, yuxarıda, burada
- B) evdə, işdə, bağda
- C) bizdə, həyətdə, otaqda
- D) el-obada, istidə, soyuqda
- E) Bakıda, Gəncədə, Şəkiddə

488) Sual:Düzəltmə tərz-i-hərəkət zərflərini göstərin:

- A) sürətlə, beləcə
- B) qələmlə, əvvəlcə
- C) salamat, irəli
- D) cəld, sonra
- E) sərin, həyəcanlı

489) Sual:Həm sifət, həm də zərf kimi işləyə biləcək sözləri seçin:1.qışda ,
2.gecə,3.göy,4.iti,5.bu,6.gözəl,7.möhkəm,8.çox,9.yaxşı

- A) 4,6,7,9
- B) 1,3,5,6,8
- C) 2,4,6,7,9
- D) 4,5,6,9
- E) 3,5,7

490) Sual:Miqdar zərfi hansı cümlədədir?

- A) Ağacın qurdu özündən olmasaydı, çox yaşayardı.
- B) Adam min acını unudar bir şirin xatirinə.
- C) Təkdən bir çəki səsi eşidilirdi
- D) Aclıq bir il gedər, minnət min il.
- E) Az ilə çoxun oyunu olmaz.

491) Sual:Bəndlərdən birində zərf var:

- A) Səndən ötrə diqqətlə baxmaq olsun, qalanı mənlikdir.
- B) İşə gedirəm, oğlum
- C) Xeyli uşaq var bizim həyətdə.
- D) Sənsiz yaşayıram neçə zamandır.
- E) Bu sözləri ona çatdırmalısan.

492) Sual:Yavaş-yavaş, taybatay, xıslın-xıslın...

- A) hissə-hissə
- B) ağlamaq

- C) sakit
- D) dostcasına
- E) yalan

493) Sual: Fikrət Kamilə çəpəki baxdı cümləsində zərfin mənə növünü göstərin:

- A) tərzi-hərəkət
- B) zaman
- C) yer
- D) səbəb
- E) miqdar

494) Sual:Sadə zaman zərfini seçin:

- A) bildir
- B) asta
- C) xeyli
- D) tamamilə
- E) hərdən

495) Sual:Məntiqi ardıcılığı tamamlayın: Hələ, indi,...

- A) dərhal
- B) hərdən
- C) hərdənbir
- D) ildə
- E) ara-sıra

496) Sual:Zərf kimi verilənlərdən biri səhvdir:

- A) hara
- B) əvvəl
- C) yuxarı
- D) arxa
- E) üzbəüz

497) Sual:Mürəkkəb zərfləri seçin:

- A) yanbayan, üzbəüz, günbəgün
- B) növbənöv, rəngarəng, cürbəcür
- C) sakit-sakit, kələ-kötür, gec-tez
- D) qaçaqaç, vurhavur, qovhaqov
- E) acgöz, üzüyuxarı, ürəyiaçıq

498) Sual: Çalağan göydə dolanar, cücənin ürəyi bulanar cümləsindəki feillər haqqında deyilənlərdən hansılar düzdür?1.Hər ikisi düzəltmə feildir.2.Hər ikisi hal- vəziyyət bildirir.3.Biri düzəltmə, digəri isə frazeoloji birləşmədir.4.Hər ikisi təsirli feildir.5.Hər ikisi təsdiq feildir.

- A) 3.5
- B) 1,2,3
- C) 3.4

D) 1,2,4

E) 1.5

499) Sual: Körpənin yanağı qızarmışdı cümləsində feil haqqında verilən düzgün fikirləri müəyyənləşdirin: 1.Sadə feildir.2.Qayıdış növdədir.3.Təsirsizdir.4.Şühudi keçmiş zamandadır.5.Xəbər şəklinin hekayəsindədir.

A) 1,3,5

B) 1,2,4

C) 2.5

D) 2,4

E) 1,3,4

500) Sual: Hava get-gedə saflaşırdı cümləsində feilin təhlilindəki səhvləri göstərin:1. Sifətdən düzələn feldir.2.Təsirli feldir.3.Qarşılıq – birgəlik növdədir.4.– ır indiki zaman şəkilsidir.5.– dı feil şəkillərinin rəvayətinin əlamətidir.

A) 2,3,5

B) 1,2,4

C) 1,3,4

D) 2,4,5

E) 1,3,5

501) Sual: Uşaq tək qaldığı üçün sıxılırdı cümləsində təsriflənən feilin morfoloji təhlilindəki səhvləri göstərin:1.Sifətdən düzəlmiş feildir.2.Təsirlidir.3.Qayıdış növdədir.4.Şühudi keçmiş zamandadır. 5.Xəbər şəklinin hekayəsindədir.

A) 1,2,4

B) 2,3,5

C) 1,3

D) 2,4

E) 1,3,5

502) Sual: Qandırmaq və qanatmaq feilləri haqqında səhv fikirləri seçin:1.Hər ikisi təsirli feildir.2.Hər ikisi feildən əmələ gəlmişdir.3.Eyniköklü sözlərdir.4.Hər ikisi icbar növdədir.5.Hər ikisi quruluşca düzəlmədir.

A) 3.4

B) 1.2

C) 4,5

D) 2.4

E) 2,3

503) Sual: Göndərildi feilinin morfoloji təhlilindəki səhvləri göstərin:1.Məchul növdədir.2.Üçüncü şəxs təkindədir.3.Quruluşca sadədir.4.Təsirlidir.5.Şühudi keçmiş zamanda işlənilib.6.Xəbər şəklinin hekayəsindədir.

A) 3,4,6

B) 2,3,6

C) 2,4,5

D) 1,3,4

E) 2,4,6

504) Sual:Hansı xüsusiyyət feilin təsriflənməyən formalarının üçünə də aiddir?

- A) İki nitq hissəsinin əlamətlərini daşıyırlar.
- B) Cümlənin xəbəri vəzifəsində işlənə bilirlər.
- C) Hər üçü cümlənin baş üzvləri vəzifəsində işlənə bilir.
- D) Hər üçü zaman anlayışı ifadə edir.
- E) Hər üçü hallana bilir və mənsubiyyətə görə dəyişir.

505) Sual:Hansı fikir səhvdir?

- A) – 1b 4 yalnız feili bağlama şəkilçisi kimi işlənir.
- B) –madan2 şəkilçisi hərəkətin tərzilə yanaşı, zamanını da bildirir.
- C) Bəzi feili bağlama şəkilçilərində sinonimlik vardır.
- D) – arkən2 şəkilçisi daha çox zaman bildirir.
- E) – madan 2 vurğusuz şəkilçidir.

506) Sual:– 1b4 şəkilçisi ilə düzələn feili bağlamalara aid edilmiş xüsusiyyətlərdən biri səhv göstərilmişdir:

- A) Bu şəkilçi ilə düzələn feili bağlamalara “idi” hissəciyi artırmaq olur.
- B) İşin əsas feildəki işdən əvvəl icra olunduğunu bildirir.
- C) Daha çox əsas feildəki hərəkətin tərzini və səbəbini bildirir.
- D) – araq2 şəkilçili feili bağlamalarla qrammatik cəhətdən sinonimdir.
- E) – 1b4 şəkilçisi nəqli keçmiş zamanla qrammatik omonimdir.

507) Sual:Cümlələrin birində nida işlənməmişdir:

- A) Ahın dağlara, bala.
- B) Ay haray, qoymayın, apardılar!
- C) Ah, necə kef çəkməli əyyam idi
- D) Ox, bizi aldatdılar!
- E) Vay-vay, deyəsən, bəşər deyil bu!

508) Sual:Biri modal söz deyil:

- A) habelə
- B) əvvəla
- C) nəhayət
- D) beləliklə
- E) sanki

509) Sual: Qar yağır nümunəsinə artırılan hansı nida cümləyə qorxu emosiyası artıracaqdır?

- A) vay- vay
- B) ay can- ay can
- C) bıy
- D) aha
- E) heyf

510) Sual:Məntiqi uyğunluğu gözləməklə bağlayıcılardan ibarət cərgəni tamamlayın:Ona görə ki, onun üçün ki,....

- A) çünki
- B) hərçənd ki
- C) indi ki
- D) bir halda ki
- E) madam ki

511) Sual:Modal sözlərə aid səhv fikri müəyyənləşdirin:

- A) Cümlənin ancaq əvvəlində və sonunda işlənə bilər.
- B) Cümlə üzvlərindən vergüllə ayrılır.
- C) Bəziləri əsas nitq hissələri ilə ortaq sözlərdir.
- D) Quruluşca iki növü var.
- E) Danışanın ifadə etdiyi fikrə münasibət bildirən sözlərə deyilir.

512) Sual:Qoşma hansı cümlədədir?

- A) Evdən çıxanda anam arxamca su atardı.
- B) Tahirlə Sabit bizim köhnə qonşularımızdır.
- C) Uşaq evdə tək qalmışdı
- D) Uşaqlardan kimisi dərs oxuyur, kimisi də həyətdə gəzişirdi.
- E) Sonra mən onu evlərinə ötürdüm.

513) Sual:Defislə yazılan mürəkkəb zərf hansıdır (defislər buraxılmışdır)?

- A) teztez
- B) həndəvər
- C) gileygüzar
- D) coşubdaşma
- E) qıpqırmızı

514) Sual:Orfoqrafik səhvi göstərin:

- A) Məlikməmmədin nağlı
- B) quzu beyni
- C) beyinin möcüzələri
- D) oğulun yaxşısı
- E) sənin oğlun

515) Sual: Çiçək sözünə hansı şəkilçi qoşulduqda onun vurğusu dəyişmir?

- A) -dir
- B) –dən
- C) –lər
- D) –lik
- E) –li

516) Sual:Cümlələrdən birində oğul sözünün kökündəki u hərfi düşməməlidir. Orfoqrafik səhvi tapın:

- A) Oğlun pisi-yaxşısı olmur.
- B) Oğlum universitetdə oxuyur.
- C) Oğlum yaman dəcəldir.
- D) Oğlumuz, deyəsən, ağıllanıbdır.
- E) Onun oğlu bu il məktəbi qurtarır.

517) Sual:Hansı sıra yalnız vurğu qəbul etməyən şəkilçilərdən ibarətdir?

- A) – gil, -madan² , - casına²
- B) – lar² , -çı⁴ , -cıl
- C) – dan² , -dı⁴ , -sız⁴
- D) –ıl⁴ , -da² , -ıntı⁴
- E) –ar,² , -ır⁴ , -acaq²

518) Sual:Vurğusu dəyişməklə mənası dəyişməyən sözlər hansılardır? 1.gözlə, 2.xeyli, 3.büzmə,4.azdır,5.damcı,6.sahil

- A) 2,5,6
- B) 1,5,6
- C) 2,4,5
- D) 1,3,6
- E) 4,5,6

519) Sual: Tüstu sözünün fonetik təhlilindəki səhvləri göstərin:1. 5 səs, 5 hərfdən ibarətdir.2.İkihecalı sözdür, vurğusu birinci hecaya düşür.3. İki incə, dodaqlanan, qapalı sait var.4.Sözdə üç kar samit işlənmişdir.5. Ahəng qanununa tabe olur.

- A) 2.4
- B) 1.5
- C) 2.3
- D) 1.2
- E) 4.5

520) Sual: Azərbaycan dili hansı dil qrupuna aiddir?

- A) 1.3
- B) 1.2
- C) 2,3
- D) 2,4
- E) 3,5
- F) flektiv
- M) bədii
- N) iltisəqi
-) amorf
-) publisistik

521) Sual:Hansı cərgədə sözlərin sonundakı cingiltili samiti kar qarşılığı ilə əvəz etdikdə sözlərin ikisinin də mənası dəyişir?

- A) qəlb, atlaz

- B) bağ, ağac
- C) rəng, kitab
- D) dağ, sənəd
- E) göy, palaz

522) Sual: Hansı birləşmənin asılı tərəfinin son samiti cingiltili tələffüz olunur?

- A) qılınc ağzı
- B) kənd həkimi
- C) palıd qozası
- D) nəhəng motorlar
- E) müdrik adam

523) Sual: Hansı söz birləşmələrinin I tərəfinin son samiti tələffüz zamanı qarşılaşır: 1. palıd qozası, 2. palıd ağacı, 3. dörd manat, 4. dörd uşaq, 5. kitab satışı

- A) 1,3,5
- B) 2,4,5
- C) 2,5
- D) 1,3,4
- E) 2,3

524) Sual: K hərfi hansı sözdə (g) samitinin qarşılığını ifadə edir?

- A) çəkiç
- B) marka
- C) ləçək
- D) seçki
- E) kassa

525) Sual: Verilmiş sözlərdən neçəsində q hərfi (k) səsini ifadə edir? Məqsəd, qəbul, qəzet, nöqtə, marağ, diqqət, nöqsan, parlaq, yarpaq, qəza

- A) 4
- B) 1
- C) 2
- D) 3
- E) 5

526) Sual: Hansı hərflər bir qrup sözlərdə (k) səsini ifadə edir?

- A) q
- B) ğ
- C) g
- D) x
- E) y

527) Sual: Cərgələrdən birindəki sözlərdə eyni səs müxtəlif hərflərlə ifadə olunmuşdur:

- A) rəqs, kədr
- B) kənd, kağız

- C) var, bar
- D) itki, bitki
- E) nöqtə, doqquz

528) Sual:Hansı danışığ səslerinin əmələ gəlməsində hava axını, əsasən, burun boşluğundan çıxır?

- A) m,n
- B) l,r
- C) s,ş
- D) p,b
- E) v,e

529) Sual:Tərkibində yalnız qapalı saitlər işlənmiş, ahəng qanununa tabe olmayan əsl Azərbaycan sözlərini göstərin:1. ilan.2. vüqar.3. işıq.4. şüur.5. vacib.6. ilxı

- A) 3.6
- B) 1.2
- C) 4.5
- D) 1.6
- E) 2.5

530) Sual:Hansı sıradakı sözlərdə incə saitlərin hamısı işlənmişdir?

- A) yeni görüşlər
- B) döyüş bölgəsi
- C) incə söhbət
- D) məktəbin həyəti
- E) enlikürək güləşçi

531) Sual:Hansı sözdə kar samitlər yanaşı işlənmişdir?

- A) hərəkətsiz
- B) xəstə
- C) taxta
- D) bitki
- E) köçkün

532) Sual:Cümlələrdən birində iltisafilik prinsipinin pozulduğuna aid nümunə var:

- A) Uşaqlar tələsə-tələsə sinfə daxil oldular.
- B) Qoca diqqətlə qarşıdakı cavanları süzdü.
- C) Yetişdi toy axşamı, durun, yandırın şamı.
- D) Füzuli öz yaradıcılığında nəzm əsərlərinə üstünlük vermişdir.
- E) Bu gün hamımız doğma Azərbaycanımız üçün çalışmalıyıq.

533) Sual:Dialektologiya haqqındakı fikirlərdən biri səhvdir:

- A) Bədii əsərlərdə dialekt xüsusiyyətlərindən istifadəyə yol verilmir.
- B) Müxtəlif regionlarda işlədilən yerli-məhəlli danışığa dialekt və ya şivə deyilir
- C) Hal – hazırda ədəbi dildə işlənməyən dialekt sözlərin bir qismi tarixən ana dilimizdə olmuşdur.
- D) Dialektlər dilimizin tarixini, onun keçdiyi inkişaf yolunu öyrənməkdə ən etibarlı mənbədir.

E) Dialektləri (şivələri) öyrənən dilçilik sahəsi dialektologiya adlanır.

534) Sual:Azərbaycanın dövlət bayrağındakı mavi, qırmızı və yaşıl rənglərin təsviri yazının hansı növünə aiddir?

- A) ideoqrafik (fikri)
- B) əşyəvi
- C) piktoqrafik (şəkli)
- D) fonoqrafik
- E) sillabik

535) Sual:Dövlət gerbindəki palıd budağının təsviri yazının hansı növünə aiddir?

- A) ideoqrafik (fikri)
- B) əşyəvi
- C) piktoqrafik (şəkli)
- D) fonoqrafik
- E) sillabik

536) Sual:Hansı cərgədə sözlərin hamısında iltisəqilik prinsipi pozulub?

- A) gediş, bibimgil, çiyənim, dünyəvi
- B) natəmiz, nisgil, qoparmaq, yazıçılar
- C) bitərəf, qonşugildə, dünənki, dağıntı
- D) mənəvi, yaradıcı, tikinti, əzgil
- E) antihumanizm, anormal, dəmirçilər, sevgi

537) Sual:Fleksiyaya uğramış sözlərin verildiyi bəndlərin hansında iş görənlə, üzərində iş görülən verilmişdir?

- A) Hakim, hökm
- B) Dərs, tədris
- C) Alim, üləma
- D) Kitab, məktəb
- E) Zülm, məzlum

538) Sual:Hal-hazırda istifadə etdiyimiz latın qrafikalı əlifba yazının hansı növünə aiddir?

- A) fonoqrafik
- B) ideoqrafik
- C) əşyəvi
- D) piktoqrafik
- E) sillabik

539) Sual:Uyğun variantı müəyyənləşdirin:I şəkilçinin olmaması və söz kökünün dəyişməməsi,II söz kökünün sabitliyi və həmişə müstəqil lüğəvi mənaya malik olması, şəkilçilərin söz kökündən sonra gəlməsi,III söz kökünün içəridən dəyişməsi və şəkilçilərin sözün müxtəlif yerlərində işlənməsi.1.flektiv dillər ,2. iltisəqi dillər,3. kök dillər

- A) I-3 II-2 III-1
- B) I-1 II-2 III-3
- C) I-3 II-1 III-2

D) I-2 II-3 III-1

E) I-1 II-3 III-2

540) Sual:Dilçiliyin bu praktik (təcrübi) sahəsi lüğətlərin tərtibi və yaranma qaydalarını öyrənir:

A) leksikoqrafiya

B) leksikologiya

C) dialektologiya

D) etimologiya

E) qrammatika

541) Sual:Bunlardan ikisi dilçiliyin praktik sahəsidir: 1. nitq mədəniyyəti, 2. Üslubiyyat, 3. Dialektologiya, 4. lüğətçilik, 5. orfoepiya

A) 1.4

B) 1.3

C) 2.5

D) 4.5

E) 2.3

542) Sual:Biri oğuz qrupundan olan dillərə daxildir:

A) qaqauz

B) qazax

C) uyğur

D) qırğız

E) qumuq

543) Sual:Dialektologiya nədir?

A) məhəlli xarakterli sözləri öyrənən dilçilik bölməsi

B) dilin lüğət tərkibindən bəhs edən dilçilik bölməsi

C) ayrı-ayrı elm sahələrinə aid sözləri öyrənən dilçilik bölməsi

D) lüğətlərin tərtibi ilə məşğul olan dilçilik bölməsi

E) nitq hissələrini öyrənən dilçilik bölməsi

544) Sual: Lüğətçilik dedikdə dilçiliyin hansı sahəsi nəzərdə tutulur?

A) leksikoqrafiya

B) etimologiya

C) dialektologiya

D) qrammatika

E) leksika

545) Sual:Ayrı-ayrı məhəlli danışmaları öyrənən dilçilik sahəsi hansıdır?

A) dialektologiya

B) leksikologiya

C) etimologiya

D) fonetika

E) morfologiya

546) Sual:Biri türk dilinin oğuz qrupuna aiddir:

- A) türkmən
- B) tatar
- C) uyğur
- D) qırğız
- E) özbək

547) Sual: Flektiv xüsusiyyətinə görə ərəb mənşəli daxil sözü ilə qohum olan sözləri seçin: 1.adaxlı, 2.müdaxilə, 3.mədaxil, 4.məddah ,5. idxal

- A) 2,3,5
- B) 1,2,3
- C) 3,4,5
- D) 2,3,4
- E) 1,4,5

548) Sual:Biri oğuz dil qrupuna aid deyil:

- A) özbək dili
- B) türkmən dili
- C) qaqauz dili
- D) türkiyə türkcəsi
- E) Azərbaycan dili

549) Sual: Oğlanın üzü və əli qapqara, saçı isə qıvrım idi cümləsindəki sifətlərin morfoloji təhlili ilə bağlı səhv haradadır? 1.Hər ikisi sadə sifətdir.2. Biri çoxaltma dərəcəsidir.3.Biri təyin, ikincisi isə xəbərdir.4.Zahiri görkəm bildirirlər.5.Biri sadə, biri mürəkkəb sifətdir.

- A) 3.5
- B) 1.2
- C) 3.4
- D) 4,5
- E) 2.4

550) Sual:Cümlələrdən birində sifətə yalnız hansı sualını vermək olar:

- A) Dünənki hadisə bizi bərk qorxutdu.
- B) Doğru söz acı olar.
- C) Qabiliyyətli tələbə hamının fəxridir
- D) Yaxşı oğul nə edər ata malını.
- E) Armudu stəkanı xoşlamadım.

551) Sual:İsimləşmiş sifətə aid xüsusiyyət deyil:

- A) morfoloji cəhətdən isim sayılmaq
- B) ismə məxsus bütün hal, cəm, mənsubiyyət, şəxs, xəbərlilik şəkilçilərini qəbul edə bilmək
- C) cümlədə mübtəda, tamamlıq, xəbər olmaq
- D) sifətin suallarını tamamilə itirmək
- E) təyin ola bilməmək

552) Sual:Nidanın xüsusiyyətlərinə aid deyil:

- A) hal, şəxs, mənsubiyyət, mənsubiyyət
- B) Sözlərlə qrammatik cəhətdən əlaqələnmə bilmir
- C) Məna növlərinə bölünür
- D) Xüsusi morfoloji əlaməti yoxdur
- E) Yalnız isimləşdikdə başqa sözlərlə əlaqələnərək cümlə üzvünün bir hissəsi kimi çıxış edir
- F) Cümlə üzvü olur

553) Sual: Yazıçılıq sözünün morfoloji təhlili ilə bağlı yanlış fikri tapın:

- A) Feldən düzələn isimdir.
- B) Sənət, peşə mənası bildirir.
- C) Tərkibində üç dənə dörd çür yazılan şəkilçi var.
- D) Başlangıç formadadır
- E) Təkdədir.

554) Sual: Bal tutan barmaq yalar cümləsində isimlərin morfoloji təhlilindəki səhvləri göstərin:1. Hər ikisi quruluşca sadədir.2.Hər ikisi nə? sualına cavab verir.3.I adlıq, II təsirlik haldadır.4.Hər ikisi cümlədə mübtədadır.5.Birincisi təsriflənməyən fellə, ikincisi isə təsriflənən fellə əlaqəyə girib.

- A) 3.4
- B) 1.2
- C) 4.5
- D) 1.3
- E) 2.4

555) Sual: Üzümpçülük rayonu birləşməsində üzümçülük sözünün morfoloji təhlilindəki səhvi göstərin:

- A) Adlıq haldadır, təkdir.
- B) İsimdir, nə? sualına cavab verir.
- C) Başlangıç forması: üzümçülük.
- D) Düzəltmə isimdir.
- E) Ümumi,mücərrəd isimdir.

556) Sual:Sözlərdən neçəsi feldən düzələn isimdir?Qovurma, çalğı, meydanca, vurma, baxış, duyğu, kəskin,əzik, biçin.

- A) altısı
- B) beşi
- C) dördü
- D) üçü
- E) ikisi

557) Sual: Hissə komandiri kənd camaatı ilə görüşün sonunda əsgərlər adından and içdi ki, tezliklə işğal olunmuş torpaqlarımızı azad edəcəklər cümləsində yiyəlik halda olan neçə söz var?

- A) 4
- B) 5
- C) 3

D) 2

E) 1

558) Sual: Aşağıdakı şəkilçilərdən neçəsi isimdən isim düzəldir? -ç14 , -q14 , - daş, - 1ş4 , -ça 2,-q1n4, -s1z4

A) 3

B) 1

C) 2

D) 4

E) 5

559) Sual:Fərdən düzələn isimləri göstərin:1.cızıq,2.artıq,3.qoruq,4.yozum,5. Sönük,6.uçuq

A) 1,3,4

B) 1,2,3

C) 2,4

D) 4,5,6

E) 1,2,5

560) Sual:İsmin hansı hal şəkilçiləri II və III şəxslərin təkinə aid mənsubiyyət şəkilçiləri ilə omonimdir?

A) yiyəlik və təsirlik

B) adlıq və yiyəlik

C) yiyəlik və yönlük

D) təsirlik və çıxışlıq

E) adlıq və təsirlik

561) Sual: Neft sözünün təsirlik halda işləndiyi cümlə hansıdır?

A) Bakı nadir neft istehsal edir.

B) Azərbaycanın əsas sərvəti neftdir.

C) Neft Daşlarında işləmək fədakarlıqdır.

D) Respublikamızdan xaricə xeyli neft daşınır.

E) Azərbaycan nefti çox ölkələrdə məşhurdur.

562) Sual:Aşağıdakı sözlər içərisində neçə a) düzəltmə və neçə b) mürəkkəb isim var?Qardaşlıq, söhbətçil, dördbucaqlı, seçici, dost-tanış, sürətli, qaraquş, çəmənlik, yanbayan, meşəbəyi, əməkdar, daşlıq, sahildəki

A) a-4, b-3

B) a-4, b- 4

C) a-5, b-5

D) a-6, b-4

E) a-8, b-5

563) Sual:Səhv fikir hansıdır?

A) Yerlik və çıxışlıq halda olan isimlər cümlənin yalnız tamamlığı və zərfliyi ola bilər.

B) Təsirlik halda olan sözlər cümlənin xəbəri ola bilməz.

- C) Mübtədə ancaq adlıq halda ola bilər.
D) Yerlik halda olan söz qoşmalarla işlənə bilmir.
E) Qeyri-müəyyən yiyəlik halda olan söz ayrılıqda heç bir cümlə üzvü ola bilməz.

564) Sual:Cümlələrdən hansında ısım həm mənsubiyyət, həm də yiyəlik hal şəkilçisi qəbul etmişdir?
1.Quyunun dibi görünür.2.Dəniz suyunun səviyyəsi artır.3.Üzun şişi çəkilibdir.4.Almanın şirəsi şirindir.

- A) 2.3
B) 1,4
C) 2,4
D) 3.4
E) 1.3

565) Sual:Hansı cümlələrdə mənsubiyyət şəkilçisi qəbul etmiş iki söz işlənmişdir?
I Vaqifin qardaşı kitabını bizə bağışladı.II.Vaqifin qardaşı bizə məktəbi göstərdi . III.Vaqifin qardaşı fəxrimizdir.

- A) I və III
B) I və II
C) III
D) II
E) I

566) Sual: Ev ismi hansı cümlədə adlıq haldadır?

- A) Kəndimizin evləri çiy kərpicdəndir.
B) Ustalar kənddə ev tikirlər.
C) Evləri təmir etməyə başlamışıq.
D) Dostun evini dəyişir?
E) Evin divarları nəmdir.

567) Sual: Artıq tamah daş yarar, Daş qayıdar baş yarar. Cümlədəki isimlər hansı haldadır?

- A) adlıq və təsirlik
B) adlıq
C) təsirlik
D) adlıq və yiyəlik
E) yiyəlik

568) Sual:Neçə söz yalnız mənsubiyyət şəkilçisi qəbul etdikdə ikinci hecasındakı sait səs düşür?
Boyun, sinif, zəhin, eyib,ətir, səbir, qarın, ağız, fəsil, fikir, sətir, burun.

- A) 4
B) 8
C) 8
D) 3
E) 7

569) Sual:Hansı şəkilçilər meydan sözüne qoşularkən fərqli tələffüz yaranır?
1. cəm şəkilçiləri,2.yerlik hal şəkilçisi,3.yönlük hal şəkilçisi,4.çıxışlıq hal şəkilçisi,5.birinci şəxsin təkinə aid mənsubiyyət şəkilçisi

- A) 1,4,
- B) 1,4,5,
- C) 2,3,
- D) 4.5
- E) 1.4

570) Sual:Zərfi əvəz edən əvəzlik hansı cümlədədir?

- A) Nə vaxt təzə binaya köçəcəyik?
- B) Mən səninlə birgə bu yolu gedəcəyəm.
- C) Sənin nə dediyini ayırd edə bilmədim.
- D) Kimsə təkbaşına bu işin öhdəsindən gələ bilməz.
- E) Elə mən də bunu deyirdim.

571) Sual:Hallana bilən qeyri-müəyyən əvəzlilər verilmiş variantı göstərin:

- A) biri, hamı, hər şey
- B) hər biri, heç kəs, kim isə
- C) nə isə, kim isə, hər
- D) hərə, hamı, kim isə
- E) siz, belə, elə, bəzi

572) Sual: Ay özünü bəyənmiş, qoy səni el bəyənsin cümləsində əvəzliyin hansı növü işlənmişdir?

- A) təyini, şəxs
- B) təyini, sual
- C) qeyri-müəyyən , şəxs
- D) təyini, qeyri-müəyyən
- E) şəxs, sual

573) Sual:Cümlələrdən birində say təyin vəzifəsindədir:

- A) Yeddi gün bir həftədir.
- B) Birdən qapı döyüldü.
- C) İkiyə bölünməkdən elə qorxmuşam, çöpü də ikiyə bölmərəm daha.
- D) Onuncuları qarşıda imtahan gözləyir.
- E) Min yeyənin olsun, bir deyənin olmasın.

574) Sual:Sayla bağlı doğru olmayan fikri göstərin:1.Kəsr sayları quruluşuna görə yalnız tərkibi olur.2.Saylar isimləşdikdə yalnız hal şəkilçisi qəbul edir.3.Düzəltmə saylar yalnız saylardan yaranır.4.Bütün saylarla isim arasına numerativ sözlər artırmaq olar.5 90- cı illər birləşməsində konkretlik yoxdur.6.Sıra sayları quruluşuna görə sadə, düzəltmə, mürəkkəb olur.

- A) 2,4,6
- B) 1,2,3,6
- C) 1,3,5,6
- D) 4,5,3
- E) 1,2,3

575) Sual:Cümlələrin birində numerativ söz kəmiyyət fərqi yaratmayıb:

- A) Xörəyə çoxlu soğan doğradılar.
- B) İlham iki cüt ayaqqabı aldı.
- C) Sabir bir qucaq odun gətirmişdi.
- D) Get özünə iki dəst kostyum al.
- E) İndi üç kisə şar gətirdilər

576) Sual:Sözlərdən hansı felin əmr formasındadır?:

- A) saxla
- B) gözləsə
- C) başlamalı
- D) tikinti
- E) çöküntü

577) Sual:Başlanğıc formada olan sözləri göstərin:1.ovçuluq, 2. Buruqları, 3. zavodların ,4. bağbanın ,5. Qardaşlıq,6. məktəblilərə,7. Güldandakı, 8. Evdarlıq

- A) 1,5,7,8
- B) 1,2,3,4
- C) 2,3,4,5
- D) 1,4,5,6
- E) 1,5,6,7

578) Sual: Düzəltmək sözü hansı nitq hissəsidir?

- A) fel
- B) isim
- C) sifət
- D) əvəzlik
- E) ədat

579) Sual:Qrammatik şəkilçilərdən sonra da işlənə bilən leksik şəkilçilər hansılardır?

- A) – gil, -dakı 2 , - k14
- B) – ça2, -ca 2, -lan2
- C) –ma 2,- ış4 , -ban
- D) –cıl4, -qan,- kən
- E) –la2, - ağan, - əyən

580) Sual:Alınma şəkilçilər haqqında hansı fikir düzgündür?

- A) Yalnız leksik şəkilçilərdən ibarət olub, bir cür yazılır.
- B) Dilimizdə yalnız fars dilindən alınma şəkilçilər işlənir
- C) Həm leksik, həm də qrammatik şəkilçilər alınma ola bilər.
- D) Dörd cür yazılır
- E) Dilimizə yalnız feldən isim düzəldən şəkilçilər keçə bilər.

581) Sual:Sözlərdən biri omonimlik xüsusiyyəti daşıyaraq, isim və fel kimi işlənə bilər:

- A) ağır
- B) əsər

- C) alın
- D) əkin
- E) bilək

582) Sual:Hansı cərgədəki söz birləşmələrinin hamısında I tərəflər məcazi mənada işlənmişdir?

- A) ağır xasiyyət, qızıl ürək, soyuq münasibət
- B) ağır yük, acı meyvə, şirin söhbət
- C) ağır xasiyyət,qızıl ürək, soyuq hava
- D) kamil insan, torpaq yol, yüklü qatar
- E) yüklü tale, soyuq hava, ağır yük

583) Sual: Qalibiyyət sözünün leksik təhlili ilə bağlı düzgün fikirləri seçin:1.Köhnəlmiş sözdür.2.Alınma sözdür.3.Antonimi vardır.4.Omonim kimi işlənə bilər.5. Qabiliyyət sözünün sinonimidir.6.Müstəqil leksik mənaya malikdir.

- A) 2,3,6
- B) 3.4
- C) 2,4,6
- D) 1,3,5
- E) 5,6

584) Sual:Sözlərdən biri omonimlik xüsusiyyəti daşıyaraq, fel və sifət kimi işlənə bilər:

- A) sağ
- B) yağ
- C) dağ
- D) çat
- E) yar

585) Sual:Biri həm omonim, həm də çoxmənalı söz kimi işlənə bilər:

- A) kök
- B) zindan
- C) nəbz
- D) durna
- E) baş

586) Sual:Çoxmənalı sözlər cərgəsini göstərin:

- A) baş, diş, burun
- B) qapı, gəmi, tel
- C) daraq, çay, top
- D) qaz, gül, qurd
- E) göz, dolu, tar

587) Sual: Zəif sözünün leksik təhlili ilə bağlı səhv fikirləri göstərin: 1. Alınma sözdür. 2.Leksik mənasına görə gücsüz deməkdir. 3.Təkmənalı sözdür. 4. Qorxaq , cəsarətsiz sözləri ilə sinonimdir. 5.Antonimi yoxdur.

- A) 3,4,5

- B) 1.3
- C) 2.4
- D) 1,2,4
- E) 1,2,3

588) Sual:Frazeoloji birləşmələr haqqındakı səhv fikri göstərin:

- A) Dildə hazır şəkildə olmur, yalnız nitq prosesində yaranır.
- B) Tərəfləri birlikdə bir leksik mənanı ifadə edir.
- C) Belə birləşmələrin tərkibindəki sözlər öz həqiqi mənalərini itirib məcazi mənada işlənir.
- D) Bütövlükdə cümlənin bir üzvü olur.
- E) Nitqə xüsusi ifadəlilik və canlılıq gətirir.

589) Sual:Hansı sözləri yerinə görə həm arxaik, həm də ümumişlək hesab etmək olar? Ozan, 2.ağac,3.dəli,4.pendir,5.tramvay,6.qopuz,7.donluq

- A) 2,3,7
- B) 1,2,3
- C) 3.4
- D) 2,3,6
- E) 1,6,7

590) Sual:Hansı xüsusiyyətlər, əsasən, alınma sözlərə aiddir?1.Ahəng qanununun gözlənilməsi,2.Eynicinsli qoşa saitlərin işlənməsi,3.Sözün r samiti ilə başlanması,4.Vurğunun son hecaya düşməsi,5. Uzun saitlərin olması

- A) 2,3,5
- B) 1.3
- C) 1,4,5
- D) 2.4
- E) 3,4,5

591) Sual:Hansı omonimlər müxtəlif nitq hissələrinə aiddir? 1.mürəkkəb, 2.nəticə, 3.qurd, 4.yaş,5.çay,6.şam

- A) 1.4
- B) 3,6
- C) 4.5
- D) 2.3
- E) 1,6

592) Sual:Sözlərdən neçəsi çoxmənalıdır?Almaq, qaş,səyyah, göz, qar, şeir, sahil

- A) üçü
- B) ikisi
- C) dördü
- D) beşi
- E) altısı

593) Sual:Hansı sözlərdə cingiltili samit özünün qarşılığını kimi tələffüz olunur?1. möhtəşəm,2.poladdan,3.vüqarlı,4.azaddır,5.nəğməkar

- A) 2.4
- B) 2,4,5
- C) 1,2
- D) 3,4,5
- E) 1.4

594) Sual:Aşağıdakı sözlərdən hansında yalnız açıq saitlər işlənmişdir?

- A) Həyat davam edir.
- B) naməlum
- C) layihə
- D) bioloq
- E) riayət
- F) maneə

595) Sual:Uzlaşma əlaqəsi hansı nümunədədir?

- A) Ev tikilib.
- B) doğma torpaq
- C) bizim həyət
- D) siz oxuyanda
- E) təcili danışmaq

596) Sual:Tərəfləri isim+isim modelində olan I növ təyini söz birləşməsini göstərin:

- A) dəmir qapı
- B) Qarabağ şikəstəsi
- C) müdrik insan
- D) həmin hadisə
- E) oxuyan tələbə

597) Sual:İsmin hansı halı uzlaşma əlaqəsində əsas, yanaşma əlaqəsində asılı tərəf ola bilər?

- A) adlıq
- B) yiyəlik
- C) yönlük
- D) təsirlik
- E) çıxışlıq

598) Sual:Yanaşma əlaqəli aşağıdakı birləşmələrin birində isim tabe tərəf kimi işlənib:

- A) mühəndis Kərimli
- B) həyatı mənafe
- C) buludlu hava
- D) həftəlik plan
- E) şəhərdəki məktəb

599) Sual:Asılı tərəfi zərflə ifadə olunan yanaşma əlaqəli ismi birləşmələri göstərin: 1) içəri otaq 2) oradan qayıdanda 3) yuxarı mərtəbə 4) cəld hərəkət 5) bugünkü xəbərlər 6) səhər yola düşən

- A) 1.3

- B) 2,4
- C) 5,6
- D) 2.6
- E) 1,5

600) Sual: Nəhayət, gənc qız yalançı dilənçiyə müraciət etdi cümləsində ara sözün mənacə növünü müəyyənləşdirin:

- A) nəticə və nitqin hissələri arasında əlaqəni bildirən
- B) fikrin mənbəyini bildirən
- C) güman, sübhə bildirən
- D) təəssüf bildirən
- E) yəqinlik bildirən

601) Sual: Hansı nümunədə ara söz işlənməməşdir?

- A) Eh nə qədər güman, nə qədər bəlkə çevrilib dünyada olub həqiqət.
- B) Bəlkə, birisinin vurduğu ləkə dönüb olacaqdır sonsuz həqiqət.
- C) Anlaya bilmədim, düzü, bu sirri.
- D) Sən demə, dağlara qar ələnərmiş, dumandan xəbərsiz, çəndən xəbərsiz.
- E) Görünür, razısan öz taleyindən, Nə zamandır məni soraqlamırsan.

602) Sual: Xitab haqqında fikirlərdən biri səhvdir:

- A) Çox vaxt xəbərlə uzlaşma əlaqəsinə girir.
- B) Cümlədə müraciət olunanı bildirən sözlərə deyilir.
- C) Həm sözlərlə, həm də söz birləşmələri ilə ifadə olunur.
- D) Mübtədə kimi ismin adlıq halında olur.
- E) Cümlənin əvvəlində, ortasında və sonunda işlənə bilir

603) Sual: Qrammatik cəhətdən cümlə üzvləri ilə bağlı olmayan sözlər hansılardır? 1) ara sözlər 2) əlavələr 3) həmcins üzvlər 4) xitab

- A) 1,4
- B) 1,2
- C) 2,3
- D) 3,4
- E) 1,3

604) Sual: Cümlələrin birində mürəkkəb xitab işlənməyib:

- A) Niyə elə danışırsan, ay bala, bizdən razı deyilsən?
- B) Seyr et bu varlığı, şeydə bülbülüm.
- C) Sən ey gurlayan dəniz, məni dinlə.
- D) Ey mənim həqiqi dostum, fikrin nədir?
- E) Azərbaycan əsgəri, marş irəli!

605) Sual: Mübtədası və xəbəri sayla ifadə olunmuş cümlə hansıdır?

- A) Birincilər həmişə birincidir.
- B) Qocalar yaşlarına baxmayaraq, qıvraq və cəld idilər

- C) Qaçanlar birdən dayandılar.
- D) Dünənki ilıq hava bu gün yoxdur.
- E) Gecələr uzun, gündüzlər isə qısa idi.

606) Sual: İlan ilan yeməyincə əjdaha olmaz cümləsinin sintaktik təhlili ilə bağlı fikirlərdən hansı səhvdir?

- A) Cümlədə 4 cümlə üzvü var.
- B) “İlan” mübtədadır.
- C) Cümlənin xəbəri «əjdaha olmaz»dır.
- D) Zərflik quruluşca mürəkkəbdir.
- E) 3 cümlə üzvü var.

607) Sual: Hansı cümlədə məsdər tərkibi səbəb zərfliyi vəzifəsindədir?

- A) Torpaqla məşğul olmaqdan əlləri cadar-cadar olmuşdu.
- B) Şəhəri düşmən hücumundan qorumaq üçün böyük texnikalar gətirilirdi.
- C) Rəhman atası ilə danışmağı özünə sığışdırmırdı.
- D) Boş-boş danışmaqdan bir şey çıxmaz.
- E) Qardaşı ilə görüşmək onu çox sevindirdi.

608) Sual: Hansı cümlədə təyin II növ təyini söz birləşməsi ilə ifadə olunmuşdur ?

- A) Polis rəisi Kərimov prokurora zəng vurdu.
- B) Firuzə rəngli kuzələri doldurdu.
- C) Al-qırmızı gülləri ağ güldana yığan qızın təbəssümü yadımdan çıxmayıb.
- D) Sakit-sakit dalğalanan dəniz birdən təlatümə gəldi.
- E) Mühəndis Sultanov dəri paltosunu geyindi.

609) Sual: Hansı cümlədə vasitəsiz tamamlıq sadə isimlə ifadə olunmuşdur ?

- A) Ovçu özünə yeni tufəng aldı.
- B) Qoca ağaqla yeriyirdi.
- C) Vəli onu hərərətlə salamladı.
- D) Biz onları sevinclə qarşıladıq.
- E) Vətənim verdi mənə nanü-nəmək.

610) Sual: Cümlələrin birində söz birləşməsi ilə ifadə olunmuş zərflik vardır:

- A) Küçənin ortasında əzəmətli bir heykəl ucalırdı.
- B) Göylərin üzü birdən tutuldu.
- C) Bu dağları gəzməyə gəlmişəm.
- D) Şəhərdə böyük bir ehtişam vardı.
- E) Dostum bu əhvalatı gülərək danışdı.

611) Sual: Mürəkkəb tamamlıqlı cümlə hansıdır?

- A) O, idman etməyi xoşlayır.
- B) O, təkbaşına idman etməyi xoşlayır.
- C) Məmməd heç vaxt iradəsinə zidd getməyi xoşlamırdı.
- D) İndi o da işinə ciddi yanaşandır.

E) Əsas sənədləri yoxlamaq Murada tapşırıldı.

612) Sual: Pəri öz sualının cavabını eşitməmək üçün qulaqlarını tutdu cümləsində zərfliyin mənaca hansı növündən istifadə edilib?

- A) məqsəd
- B) zaman
- C) yer
- D) səbəb
- E) tərzi-hərəkət

613) Sual: Cümlələrdən birinin təyini birinci növ təyini söz birləşməsi ilə ifadə olunmuşdur:

- A) Onun gözləri qarşısında qızılı saçlı, mavi gözlü bibisi Aləmşahbəyim dayanmışdı.
- B) Arxlardan axan dağ suları burula-burula uzanıb gedirdi.
- C) 1873- cü ildə Bakıda Milli teatr yaradıldı.
- D) Yeni ədəbiyyat kitabı şagirdlərin istifadəsinə verilirdi.
- E) Bu şəkillərin müəllifi xalq rəssamı Əzim Əzimzadədir.

614) Sual: Hansı cümlədə tamamlıq ikinci növ təyini söz birləşməsi ilə ifadə olunmuşdur?

- A) Kursumuza gələn tələbələr hər gün test sualları yazırlar.
- B) Kənd yolu təzəcə abadlaşdırılmışdı
- C) İnsan arzusu bitib-tükənmək bilmir.
- D) Qonşu bağdan musiqi səsi gəlir, gülüş səsləri ucalırdı.
- E) Yarməmmədin səsi quyunun dibindən gəldi.

615) Sual: Hansı cümlənin xəbəri sifətdən düzələn fellə ifadə olunub?

- A) Mənim babam çox qocalıbdır.
- B) Deyilənə görə, xəstənin vəziyyəti yaxşıdır.
- C) İdarəyə gətirilmiş qəzetlər dünənkidir.
- D) Məncə, məsələnin həlli düzgündür
- E) Məktub sahibinə çatdırılmışdır.

616) Sual: Mübtədası III növ təyini söz birləşməsi ilə ifadə olunmuş ismi xəbərlə cümləni göstərin:

- A) Yer üzünün əşrəfi insandır.
- B) Şagirdlərin biri sözə başladı.
- C) Göy göl zəlzələ nəticəsində meydana gəlmişdir.
- D) Sənin niyyətin məni də sevindirir.
- E) Bunların hamısı axşama qədər qonşulara paylanılmalı imiş.

617) Sual: Hansı cümlənin xəbəri mürəkkəbdir?

- A) Amilin atası təcrübəli inşaat mühəndisidir
- B) Bəzi sözləri baxışlardan da oxumaq mümkündür.
- C) Son vaxtlar Fazil çox işlə məşğul olurdu.
- D) Seçkilər ərəfəsində o, seçicilərlə görüşməli imiş.
- E) Bizim mü sahibimiz cəsarətli və açıqfikirlidir.

618) Sual: Dostlarına xəyanət etmək istəyən xəyanətin qurbanı olacaq . Verilmiş cümlənin mübtədasi nə ilə ifadə olunmuşdur ?

- A) feili sifət tərkibi ilə
- B) məsdər tərkibi ilə
- C) II növ təyini söz birləşməsi ilə
- D) III növ təyini söz birləşməsi ilə
- E) təyini əvəzliliklə

619) Sual: İsmi xəbərli cümlə hansıdır?

- A) Bu idmançılar yarışda birincilik qazananlardır.
- B) Fuad bütün gecəni oyaq qalmışdı.
- C) Həkimlərin səyi nəticəsində xəstəni həyata qaytarmaq mümkün oldu.
- D) Qorxudan dizləri əsirdi.
- E) Dost dar gündə tanınar.

620) Sual: Hansı cümlənin xəbəri sifətdən düzəlmiş feillə ifadə olunmuşdur?

- A) O, təzəcə yaxşılaşdı.
- B) O, birdən dilləndi.
- C) Siz bu gün necə də gözəlsiniz.
- D) Bu meyvə yeməlidir
- E) Dostlarımin sayı lap çoxalmışdı.

621) Sual:Hansı nümunədə ismi xəbər yoxdur?

- A) Şəhidlər xiyabanı. Dilə gəlir məzarlar...
- B) Ayazlı-şaxtalı bir qış axşamı idi.
- C) Kür qırağının əcəb seyrangahı var.
- D) Söz vardır, kəsər savaşı.
- E) Səidənin bacısı tələbədir.

622) Sual: Hansı cümlənin mübtədasi sifətlə ifadə olunmuşdur?

- A) İclasdakılar bu qərara çox təəccübləndilər.
- B) «Qoca və dəniz» romanı E. Heminquey yaradıcılığının zirvəsidir.
- C) Soyuqdan hamı titrəyirdi.
- D) Havaya atılan fişənglər rəngbərəng işıq saçdı.
- E) İnsan müqəddəs bir varlıqdır.

623) Sual:Xəbəri frazeoloji birləşmə ilə ifadə olunmuş cümləni göstərin:

- A) Yada düşdü nişanlısı, nazlı sular sonası da...
- B) O, qatarda tanımadığı bir adamla görüşdü.
- C) Əlindəki fincan yerə düşüb sındı.
- D) Ona biz vaxtında çox kömək etmişik
- E) Oğlunun yazdığı məktubu oxuya bilmədi.

624) Sual:Məqsəd zərfliyi hansı cümlədədir?

- A) Ana cəbhədəki oğluna göndərmək üçün corab toxuyurdu.

- B) Ana çox ağladığından gözləri qızarmışdı.
- C) Ana oğlundan məktub aldığı üçün çox sevinirdi.
- D) Ana bütün gecəni yatmadığı üçün gözləri qızarmışdı.
- E) Ana uzaqdan gəldiyinə görə yorğun görünürdü.

625) Sual:Kəmiyyət zərfliyi işlənmiş cümləni göstərin:

- A) Müəllim bu sözü dəfələrlə bizə demişdi.
- B) Kitabxanamız üçün xeyli təzə kitab alınıb.
- C) Mən onu tələbətlik illərindən tanıyıram
- D) Dilimizdəki bir neçə belə söz istisnadır.
- E) Tədbirdə fakültənin bütün tələbətleri iştirak edirdi

626) Sual:Cümlədə hərəkətin icrasını və ya əlamətin meydana çıxmasını müxtəlif cəhətdən izah edən cümlə üzvü hansıdır:

- A) zərflik
- B) mübtəda
- C) xəbər
- D) tamamlıq
- E) təyin

627) Sual: niyə? hansı cümlə üzvünün və ya üzvlərinin sualıdır?

- A) səbəb zərfliyi və məqsəd zərfliyinin
- B) kəmiyyət zərfliyinin
- C) səbəb zərfliyi və kəmiyyət zərfliyinin
- D) yalnız səbəb zərfliyinin
- E) yalnız məqsəd zərfliyinin

628) Sual:İsmin hansı halında olan sözlər heç vaxt zərflik ola bilmir?

- A) yiyətlik
- B) təsirlik
- C) yönlük
- D) çıxışlıq
- E) yerlik

629) Sual:Mürəkkəb cümlə hansıdır?

- A) Bilirdim ki, o, mərd adamdır.
- B) Məhbubə gülə-gülə anama nəsə deyir və zabitə baxırdı.
- C) Atam bağçadakı gülləri suladı və dıblərini boşaltdı.
- D) Havalər qızaraq qarı əritdi.
- E) Müəllim gülərək Ramini bağışladığını bildirdi.

630) Sual: Mən daş daşıyıb fəhlətlik edirəm, sən sürücülük etməyi özünə ar bilirsən cümləsinin tərəfləri arasındakı mənə əlaqəsini müəyyənləşdirin:

- A) qarşılaşdırma
- B) səbəb-nətice

- C) zaman
- D) ardıcillıq
- E) bölüşdürmə

631) Sual: Biri tabesiz mürəkkəb cümlənin tərəflərini bir-birinə bağlayan bağlayıcı ola bilməz:

- A) madam ki
- B) və
- C) gah
- D) amma
- E) həm

632) Sual: Külək əsdimi, yağış yağacaq cümləsinin növünü müəyyənləşdirin:

- A) zaman budaq cümləli tabeli mürəkkəb cümlə
- B) həmcins xəbərli sadə cümlə
- C) həmcins mübtədali sadə cümlə
- D) zaman əlaqəli tabesiz mürəkkəb cümlə
- E) səbəb-nəticə əlaqəli tabesiz mürəkkəb cümlə

633) Sual: Tabeli mürəkkəb cümləni göstərin:

- A) Gəldinmi, başlayaq.
- B) Yağış yağır, külək əsir.
- C) Danışdım, ancaq dinləmədilər
- D) Gah işləyir, gah dincəlir
- E) Görünür, duyuq düşüblər

634) Sual: Verilmiş tabesiz mürəkkəb cümlənin tərəfləri arasındakı mənə əlaqəsini müəyyənləşdirin:

Dəli dövrən sürər, ağıllı vaxt gözlər.

- A) qarşılaşdırma
- B) zaman
- C) ardıcillıq
- D) bölüşdürmə
- E) aydınlaşdırma

635) Sual: Bəlkə anamın könlündən keçir ki, biz də kəndə gedib onunla bir yerdə olaq?
(Ə.Vəliyev) Cümlənin növünü müəyyənləşdirin:

- A) Tabeli mürəkkəb cümlədir.
- B) Tabesiz mürəkkəb cümlədir.
- C) Həmcins mübtədali sadə, geniş cümlədir.
- D) Həmcins xəbərli sadə, geniş cümlədir.
- E) Tabeli mürəkkəb cümlədir.

636) Sual: Cümlədəki feili birləşmələrdən birinin əsas tərəfi tərkibi feillə ifadə olunmuşdur:

- A) Dərgahın qapısı açıq olanda köpəyin yuxusu gələr.
- B) Gecəni yatmaq mənim üçün bir problemə çevrilib.
- C) Dəyirman öz işində, çax-çax baş ağrıdar.

- D) Dərdini gizlədən dərmanını tapmaz
E) Getdim dərdli yanına, o, məndən narın ağladı.

637) Sual:Asılı tərəfi düzəltmə sözlə ifadə olunan ismi birləşməni göstərin:

- A) gözəllik vurğunu
B) qoyun sürüsü
C) yaxşılıq itirən
D) sərin hava
E) dərin quyu

638) Sual:Əsas tərəfi feili bağlama ilə ifadə olunan söz birləşməsini göstərin:

- A) təbiətə baxdıqca
B) gələcəyi görmək
C) insana inanan
D) dərindən düşündüyüm
E) həyatdan küskün adam

639) Sual:Hansı ismi birləşmədir?

- A) qızıldan kəmər
B) sənin haqqında
C) sürətlə qaçan
D) onun kimi
E) evə qayıdanda

640) Sual:Ananın öyüdü söz birləşməsində tərəflər arasında hansı əlaqə vardır?

- A) uzlaşma və idarə
B) uzlaşma
C) idarə, yanaşma
D) idarə
E) uzlaşma, yanaşma

641) Sual:Verilmiş xüsusiyyətlərdən hansı II növ təyini söz birləşmələrinə aid deyildir?

- A) Tərəfləri şəxs əvəzlilikləri ilə də ifadə oluna bilər.
B) Tərəfləri eyni zamanda cəmlənə bilmir.
C) Tərəfləri arasına heç bir söz daxil ola bilmir
D) Qeyri-müəyyənlik ifadə edir.
E) Tərəfləri arasında uzlaşma əlaqəsi özünü göstərir.

642) Sual:Hansı cümlədə feili sifət tərkibi işlənmişdir?

- A) Dərin xəyala dalan Səbinə sanki onu heç eşitmirdi.
B) Gələn ərbabın adamları idi
C) Günçıxan tərəfdə qara buludlar günün qabağını kəsmişdir.
D) Bir neçə gündən sonra hamı məktəbin həyətinə toplaşdı.
E) Bunlar dərslərinə həmişə ciddi hazırlaşırlar

643) Sual: Məktəblilər dostlarına məktub göndərdilər cümləsində hansı sözlər arasında uzlaşma əlaqəsi var?

- A) məktəblilər- göndərdilər
- B) məktəblilər- məktub
- C) dostlarına- məktub
- D) məktub- göndərdilər
- E) dostlarına- göndərdilər

644) Sual: Həm II, həm də III növ təyini söz birləşməsinə aid olan xüsusiyyətləri seçin: 1)İkinci tərəfi mənsubiyyət şəkilçili söz olur.2)Tərəfləri, əsasən, isimlə ifadə olunur.3)İkinci tərəfi hər üç şəxsin mənsubiyyət şəkilçilərini qəbul edir.4)Tərəfləri arasına başqa söz artırmaq olmur.5)Hər iki tərəfi tək-tək, nadir hallarda eyni zamanda cəmlənə bilir.6) Tərəflər bütövlükdə cümlənin bir üzvü olur.

- A) 1,2,6
- B) 1,3,5
- C) 2,5,6
- D) 1,3,6
- E) 2,4,6

645) Sual:Asılı tərəfi isimlə ifadə olunmuş I növ təyini söz birləşməsini tapın:

- A) taxta qapı
- B) həmin adam
- C) şirin meyvə
- D) onuncu sinif
- E) oyanmış torpaq

646) Sual:Asılı tərəfi düzəltmə sifətlə ifadə olunmuş I növ təyini söz birləşməsi hansıdır?

- A) qaçaq əsgər
- B) uzaq ölkə
- C) yumşaq parça
- D) qoçaq uşaq
- E) oyaq keşikçi

647) Sual:Tabə tərəfi feili sifət olan I növ təyini söz birləşmələrindən ibarət cərgəni hansıdır?

- A) oxuduğum kitab, gecikdirilmiş cavab, görüləcək iş
- B) dəmir qapı, qızıl saat, daş hasar
- C) sərin su, iyirminci əsr, belə əhvalat
- D) çalışqan uşaq, kəsəyən oğlan, zarafatçı adam
- E) yemiş alveri, qamış sahəsi, yarış meydanı

648) Sual:Biri söz birləşməsidir:

- A) əla növ
- B) vətən üçün
- C) dünəndən bəri
- D) heç kəs
- E) lap yaxşı

649) Sual:Birinci tərəfi feili birləşmə ilə ifadə olunan I növ təyini söz birləşməsi hansı cümlədir?

- A) Dünən gələn oğlan mənim böyük qardaşım idi.
- B) Bu gün biz yeni evimizə köçürük.
- C) Orta əsrlər tarixi çox maraqlıdır.
- D) Anasını sevən oğulun balası xoşbəxt olar
- E) İki itin arasına para sümük atmazlar.

650) Sual:Birinci tərəfi II növ təyini söz birləşməsi ilə ifadə olunan II növ təyini söz birləşməsi hansıdır?

- A) “Qız qalası” operası
- B) dərs oxumaq
- C) dərs oxuyan uşaq
- D) Qafqaz yeməkləri
- E) mənim qardaşımın qızı

651) Sual:Hansı cümlədə xəbərlə mübtəda arasında kəmiyyətə görə uzlaşma pozulub?

- A) Yarpaqlar tökülür, ellər köç edirdi.
- B) Yağış yağdı, sel-su bərəni aldı.
- C) İtlər bir ağızdan hürüşdülər.
- D) Sən niyə onu ad gününə dəvət etmirsən?
- E) Quşlar budaqda cəh-cəh vururdular.

652) Sual:Aşağıdakı cümlələrdən hansında tabesizlik əlaqəsi var?

- A) Mən də, sən də, o da çox dedik, xeyri olmadı.
- B) Azərbaycan iri addımlarla xoş sabahlara irəliləyir.
- C) Nə gözəl yaraşır Muğana ceyran.
- D) Mən səni hər dərdi unudan bilirdim.
- E) Bizim sizdən gizlin heç nəyimiz yoxdur.